

James Joyce

Three Stories from Dubliners

Parallel Texts

James Joyce

A Painful Case
James Duffy lived in Chapelizod but wished to be as far as possible from a city of which he was a citizen and since he found all the other suburbs Dublin mean, modern and pretentious he lived in an old parsonage house and from his window he could look into the nearest distillery or towards the shallow river on which Dublin sits. The little walks of his uncar-

A Little Cloud

Un norișor

Clay

Lut

A Painful Case

Un caz trist

Translated into Romanian by
Violeta Baroană

Edited by
Lidia Vianu

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

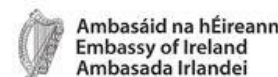
<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2015

Contemporary Literature Press

Editura pentru studiul limbii engleze prin literatură

Director
Lidia Vianu

Executive Advisor
George Sandulescu

The online Publishing House of the University of Bucharest

ISBN 978-606-760-014-8

© The University of Bucharest

© Violeta Baroană

Cover Design, Illustrations, and overall Layout: **Lidia Vianu**

Proofreading: Violeta Baroană, Cristian Vîjea

Typing: Violeta Baroană

IT Expertise: Cristian Vîjea, Simona Sămulescu

Publicity: Violeta Baroană.

Acknowledgments

We have used for this edition the texts of three stories from *Dubliners*, as they first appeared at Grant Richards Ltd. Publishers, London, in 1914.

Contemporary Literature Press
Bucharest University
The Online Literature Publishing House
of the University of Bucharest

**A Manual for the Advanced Study
of *Finnegans Wake* in 123 Volumes**
Totalling 35,000 pages
by **C. George Sandulescu and Lidia Vianu**

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
<http://editura.mttlc.ro>

Holograph
list of the
40
languages
used by
James Joyce
in writing
*Finnegans
Wake*

You can download our books for free,
including the full text of
Finnegans Wake line-numbered, at
[http://editura.mttlc.ro/](http://editura.mttlc.ro)
<http://sandulescu.perso.monaco.mc/>

Director
Lidia Vianu

Executive Advisor
**George
Sandulescu**

James Joyce

Three Stories from Dubliners

Parallel Texts

A Little Cloud	Un norișor
Clay	Lut
A Painful Case	Un caz trist

Translated into Romanian by
Violeta Baroană

Edited by
Lidia Vianu

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2015

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană
1

Table of Contents

Lidia Vianu	James Joyce's Silence	p. 2
Violeta Baroană	From the Story to the Word: Can <i>Dubliners</i> be Translated? De la poveste la cuvânt: Poate <i>Dubliners</i> fi tradus?	p. 6
A Little Cloud	Un norișor	p. 66
Clay	Lut	p. 93
A Painful Case	Un caz trist	p. 106
Notes	Note	p. 127
Information about the Translator		p. 153

Lidia Vianu

James Joyce's Silence

What is it that makes us wonder at *Dubliners*? What is it that urges us to read again and again Joyce's one and only book, whose title ought to be *Dubliners* – *Portrait of the Artist As a Young Man* – *Ulysses* – *Finnegans Wake*? It certainly is not because of the story, the incidents, the suspense of waiting for an ending.

Joyce's alter ego, Stephen, puts it in the following way:

I will not serve that in which I no longer believe, whether it call itself my home, my fatherland or my church: and I will try to express myself in some mode of life or art as freely as I can

Ce ne face, oare, să percepem *Oameni din Dublin* ca pe un semn de întrebare? Ce ne împinge să citim, nu o dată, ci de nenumărate ori, acea carte de James Joyce care ar trebui să se intituleze *Oameni din Dublin* – *Portretul artistului la tinerețe* – *Ulise* – *Finnegans Wake*? Cu siguranță nu o facem pentru suspans, nu pentru a descoperi cum se încheie o poveste.

Stephen, care este un *alter ego* pentru Joyce însuși, ne spune următoarele:

Refuz să slujesc o cauză în care nu mai cred, fie ea casă, patrie, ori biserică: voi încerca să găsesc un mod în viață și în artă prin care să mă exprim cât

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană

3

and as wholly as I can, using for my defence the only arms I allow myself to use, **silence, exile and cunning**.

Should the literary critic clarify what Joyce never ever explains? His secretive manner of writing is the 'method' in Hamlet's alleged madness. It must be handled with care.

As for exile, Joyce's life is explanation enough. Joyce is the one Irishman in literature who, although an exile in Europe till he died, wrote mainly about Dublin, Irish history, Irish music, Irish words...

Cunning? How else could he have written the one four-faced book that tells no story, and yet makes us feel its heroes are part of ourselves?

Joyce's one faith is Lucifer's NON SERVIAM. Joyce will not serve. Whether he means by this homeland, literature, story, language, the reader must decide. Joyce expresses himself 'freely' and 'wholly', in *a mode of life or art*. One story, one life, one writer. It all began on Candlemas 1882, and ended in 1941.

pot de liber și deplin, folosindu-mă, drept apărare, de singurele mele arme – tăcere, exil, șiretenie.

Este oare criticul literar chemat să clarifice ceva ce Joyce nu explică nicăieri, niciodată? Secretele din scrisul lui Joyce sunt la fel ca tâlcul nebuniei lui Hamlet. Ele trebuiesc mânuite cu grijă.

Cât despre exil, ajunge să ne gândim la viața lui Joyce – singurul irlandez din literatură care, exilat în Europa, a scris aproape numai despre Dublin, folosind istoria, muzica și cuvintele irlandeze...

Șiretenia? Cum altfel ar fi putut scrie Joyce o carte atât de lungă, în care se povestește mult, dar nu se încheagă nicio poveste, ai cărei eroi nu-i putem descrie, cu toate că simțim existența lor de parcă ar fi a noastră proprie?

Joyce a avut un singur crez: NON SERVIAM. Nu slujesc. Ce anume refuză Joyce – patrie, literatură, povestire, limbaj – cititorul singur decide. Știm precis numai că totul a început cu ziua de „Întâmpinarea Domnului” în 1882, și s-a încheiat în anul 1941: între acești ani a trăit James Joyce.

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană

4

James Joyce used to read dictionaries of innumerable languages with more gusto than he read stories. He asked innumerable questions which he never answered. His questions besiege the reader. If the reader means to see James Joyce for who he really was, he must learn to inhabit his silence.

The following translations of three stories from *Dubliners* have been trying very hard to respect that silence.

Autorul acesta citea dicționare în toate limbile cu aceeași plăcere cu care restul oamenilor citesc povești. Tot el își puneă o mulțime de întrebări la care niciodată nu a dat răspuns. Cititorul lui nu poate să nu și le pună și el. Dacă acest cititor, însă, vrea să afle cine a fost James Joyce, ei bine, acest lucru nu-l va afla decât din tăcerile lui.

Traducerile din acest volum tocmai acest lucru încearcă să-l facă: să nu tulbure tăcerea textului.

7 September 2015

Bucharest

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană
5

ULYSSES

by
JAMES JOYCE.

Extracts from advance Press Notices:

Mr. EZRA POUND in *Instigations*: His profoundest work . . . an impassioned meditation on life . . . He has done what Flaubert set out to do in *Bouvard et Pécuchet*, done it better, more succinct.

Mr. RICHARD ALDINGTON in *The English Review*: A most remarkable book . . . Bloom is a rags and tatters Hamlet, a proletarian Lear . . . An astonishing psychological document . . . *ULYSSES* is more bitter, more sordid, more ferociously satirical than anything Mr. JOYCE has yet written . . . A tremendous libel on humanity which I, at least, am not clever enough to refute.

THE OBSERVER: . . . Whatever may be thought of the work, it is going to attract almost sensational attention.

THE TIMES: . . . of the utmost sincerity . . . complete courage.

Mrs. EVELYN SCOTT in *The Dial*: A contemporary of the future . . . His technique has developed unique aspects that indicate a revolution of style for the future . . . This Irish artist is recreating a portion of the English language . . . He uses the stuff of the whole word to prove one man.

THE NEW AGE: . . . One of the most interesting literary symptoms in the whole literary world, and its publication is very nearly a public obligation.

Mr. VALÉRY LARBAUD in *La Nouvelle Revue Française*: Avec *ULYSSES*, l'Irlande fait une rentrée sensationnelle et triomphante dans la haute littérature européenne.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2015

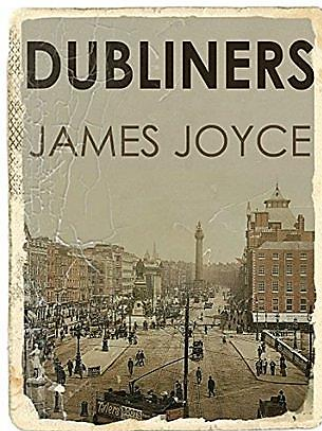

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană
6

Violeta Baroană

From the Story to the Word: Can *Dubliners* be Translated?

De la poveste la cuvânt: Poate *Dubliners* fi tradus?*

---

* Prima parte a textului a fost publicată în numărul 4 din *Caiete critice*, „De la poveste la cuvânt: Poate *Dubliners* fi tradus? (I)”, Anul 2015, Nr. 4 (330) / 2015, București, 2015, pp 53-67, (<http://caietecritice.fnsa.ro/wordpress/wp-content/uploads/2015/03/CC-4-2015.pdf>), iar cea de-a doua în numărul 5 din *Caiete critice*, „Poate *Dubliners* fi tradus? (II)”, Anul 2015, Nr. 5 (331) / 2015, București, 2015, pp 53-59, (<http://caietecritice.fnsa.ro/wordpress/wp-content/uploads/2015/03/CC-5-2015.pdf>)

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană

7

In a century when everything is ceaselessly changing, when uncertainty becomes the guiding principle, when the values, norms, traditions and theories seem to have lost their compass, when the future becomes an abstract concept and the past is an artefact, the reader/the man of the 21st century is desperately struggling to find his identity. Holding onto his naïve belief, he rummages in the archive of his nation and in the one of his soul. He reads the books from cover to cover and then he studies the critics; nevertheless he is at sea about what is going on. The ideas sound familiar, but they are not in the least contemporary issues. His peers are neither the heroes who have sunk into oblivion, nor the SF characters. He feels he is the crossbreed of the past and the outcast of the present. Fate is undoubtedly against him; hence the only thing left is his boundless curiosity, his insatiable desire to search for his roots and to find his centre of gravity.

Given the circumstances, it seems that the only reasonable writing which is interested in taking the pulse of experiences and detecting the stream of consciousness is

Într-un secol în care totul este într-o perpetuă schimbare, într-o societate aflată în zodia incertitudinii, în care valorile, normele, cutumele și teoriile par a-și fi pierdut busola, într-o lume în care viitorul este o noțiune abstractă, iar trecutul un artefact, cititorul/omul secolului XXI încearcă disperat să-și găsească identitatea. În naivitatea sa, scormonește în arhiva neamului, a generațiilor, a sufletului. Citește năucit pagină după pagină, carte după carte, critic după critic și se trezește mai pierdut ca la început. Ideile îi sunt familiare, însă deloc contemporane, semenii lui nu sunt eroii îngropați sub colbul uitării, dar nici protagoniștii S.F.-urilor; simte că este un hibrid al trecutului și un proscris al prezentului. Sorții îi sunt potrivnici fără doar și poate, așa că tot ce îi rămâne este o curiozitate incomensurabilă și o dorință insațiabilă de a-și afla rădăcinile și prin urmare, centrul de greutate.

În aceste condiții, se pare că singura scriitură capabilă și eminamente interesată să măsoare pulsul trăirilor și să înregistreze fluxul gândurilor, al conștiinței, este cea tributară

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană

8

Modernism. This literary trend was built on a fabulous denial which destroys not only the previous trend, but also all trends in the previous nineteen centuries. Concomitantly, it is a temple of despair, of mania, whose architecture is supported by two main pillars: T.S. Eliot and James Joyce, two writers who are a trend in themselves.

Why Joyce? Because of the same annoying, sick and boundless curiosity of the voracious reader that I previously mentioned. Joyce gives no emotional speeches and sends out no invitations. He divests the human being of the laws which the ages have instilled into him. He creates manifold persons—I deliberately avoid using *hero*, *character* or *main character*, since the generally accepted definitions carry different meanings in the Joycean universe—and in order to discover them, we have to forget everything we have been taught.

Joyce destroys and recreates myths, thus opening Pandora's box, releasing a language of his own which he is gradually developing, destroying patterns, melting conventions, furnishing literature with a new universe, whose generating force is the word. In this regard, he gives no reading

Modernismului: curent literar — clădit pe o negare fabuloasă ce nu distruge doar curentul anterior, ci nouăsprezece secole anterioare—sau templu al disperării, al maniei, a cărui arhitectură este susținută, printre alții, de doi piloni de seamă, T.S. Eliot și James Joyce, doi scriitori care sunt un curent în sine.

De ce Joyce? Din aceeași curiozitate enervantă, bolnăvicioasă și nemărginită a cititorului însetat de cunoaștere, despre care vorbeam mai devreme. Pentru că Joyce nu recurge la discursuri emoționante și nu invită la admirație. El dezbracă ființa umană de valorile pe care generațiile i le-au inculcat, inventariază o serie de figuri—evit în mod deliberat termeni precum erou, personaj sau protagonist întrucât definițiile din dicționar, general acceptate în literatură, capătă alte valențe în universul joycean—și pentru a ajunge să le cunoaștem trebuie să uităm tot ce am învățat.

Joyce distruge și recreează mituri, astfel deschide cutia Pandorei, dezlănțuind un limbaj propriu pe care și-l construiește pe parcursul jocului, distruge tiparele, topește convențiile și fabrică un univers nou, a cărui forță generatoare este cuvântul. În acest sens, el nu împarte indicații de citire și

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană

9

indications and offers no invitations. Nonetheless, he does something unusual for a writer: he leaves his tools (the words) on the table, so that his reader can find them, and just like Ariadne, he helps us find our way through the maze of doubts, which have been inculcated by the literary canons. However, we have to bear in mind that words generate both text and subtext.

He debunks theories, untangles plots, melts chronologies, and dissolves characters. How does he manage to do it? What weapons does he use? What is he trying to conquer and why? If he destroys patterns, which means that all guiding principles are denied, then what is left for the reader to do? Does the latter have to pick up the crumbs? And if so, then what kind of crumbs are they? Do they resemble the ones Hansel and Gretel left behind so that they could find their way back home? What lies under debris? Is there any chance left to build a new story on rubble? And if so, what kind of story?

Trying to understand why Joyce's text seems so familiar to speakers of both Romance and Germanic languages and what differentiates it from the other writings, we have to take a step back and cast a glance at the story's traditional recipe. Once we

nici invitații, face însă ceva atipic pentru un scriitor: lasă instrumentul pe masa de lucru, de așa natură încât cititorul să-l poată găsi. Își lasă cuvintele la vedere și, asemenea Ariadnei, ne scoate din labirintul îndoielilor pe care canoanele culturale ni le-au semănat în spirit și în gândire. Trebuie să avem însă prezent în minte un aspect: cuvintele generează text, dar mai ales subtext.

Și totuși, dacă demitizează teorii, dezțese intrigi, topește cronologia, dizolvă personajele, cum anume reușește să facă acest lucru, care îi sunt armele, ce redute încearcă să câștige și cu ce scop? Dacă distruge tiparele, înecând în negare tot ce s-a spus până acum, atunci ce îi rămâne cititorului? Îi rămân firimiturile? Și dacă da, atunci ce fel de firimituri sunt? Se aseamănă celor lăsate în urmă de Hansel și Gretel pentru a regăsi drumul către casă? Ce se ascunde sub ruine? Se mai poate naște ceva de sub dărâmături? Și dacă da, atunci ce anume?

În încercarea de a înțelege ce se petrece cu textul lui Joyce, de ce sună atât de familiar vorbitorilor de limbi românești și germanice deopotrivă, dar și prin ce se diferențiază de restul scrierilor literare, trebuie să facem un pas în spate și să aruncăm

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană

10

have identified the ingredients, we will be able to pinpoint what is missing, what is different, what active ingredient Joyce uses to protect his text from wrinkles, to prevent 'text-aging'. By the same token, we will follow the red thread the author provides us with: his language.

Therefore, the first part of this study is dedicated to the analysis of the story as concept (the word encompasses the meaning of story as a literary genre, but especially the one of intercourse, of nucleus of a literary writing of various dimensions: short story, novel, etc.), based on dictionary entries, also shedding light to the key elements of a story: character, chronology, love interest, ending. We will try to see the degree to which traditional writing influenced the Joycean text, especially the two short stories "A Little Cloud" and "A Painful Case" in *Dubliners*. Why is there no longer a one-to-one correspondence between the traditional story and Joyce's text, what metamorphoses do characters, chronology, love and ending undergo?

The second part aims to draw attention to the strategy the author uses when it comes to words: what meaning does he

un ochi peste rețeta clasică a poveștii. Odată ce vom fi identificat ingredientele, vom putea realiza ce lipsește, ce este altfel, ce substanță activă strecoară Joyce pentru a împiedica ridurile să-i brăzdeze opera. În egală măsură, vom urmări firul roșu pe care autorul ni-l pune la dispoziție: limbajul.

De aceea, prima parte a acestui studiu este consacrată unei analize a conceptului de poveste (termenul înglobând sensul de poveste ca gen literar, dar mai ales acela de desfășurare a evenimentelor, de nucleu al unei opere literare de diferite dimensiuni: nuvelă, roman, etc.), plecând de la definiția din dicționar, precum și a elementelor cheie care contribuie la realizarea unei povești: personaj, cronologie, iubire, final. După ce se va fi conturat șablonul scriiturii tradiționale, vom încerca să vedem în ce proporții se pot regăsi aceste trăsături în textul joycean, mai exact în cele două povestiri din volumul *Oameni din Dublin*: „Un norișor” și „Un caz trist”. De ce nu mai există un corespondent de unu la unu între povestea clasică și opera lui Joyce, în ce se metamorfozează personajul, cronologia, iubirea, finalul?

Cea de-a doua parte are scopul de a atrage atenția asupra strategiei abordate de scriitor în ceea ce privește

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană

11

ascribe to them, what lies behind his words and how can Joyce's translators capture the essence in the target language? Therefore I will provide a semantic radiography based on the etymology of certain Greek, Gaelic and Latin words which represent the neuralgic points of the text's anatomy.

To begin with, we will focus on the key word, *story*. According to the *Online Etymology Dictionary*, it designates a 'connected account or narration of some happening', 'history, tale'¹. *History* plays the decisive role in this definition, the word being the anglicised form of the Greek etymon, *historía*², whose root is *historein*, 'inquire', from *histor*, 'wise man, judge'. The first person who ascribed the word the meaning we are familiarised with was Herodotus, the ancient Greek historian. He was the one who attached a special meaning to the word *historía*. To him, it meant tracing the evolution by identifying the causes; knowledge acquired by means of inquiry; an account of inquiries; record; narrative of events. Eventually, the word passed into Latin and acquired the meaning of 'report, account of past events, chronicle, story'. In English, the semantic similarity between *history* and *story* is more remarkable, since

cuvintele: care este semnificația pe care acesta le-o atribuie, ce se ascunde în spatele acestora și cum pot surprinde traducătorii lui Joye esența în limba țintă? În acest sens, voi oferi o radiografie etimologico-semantică a anumitor termeni de origine greacă, galică și latină, care reprezintă punctele nevralgice în anatomia textului.

Pentru început, ne vom concentra asupra termenului cheie, *poveste*. Potrivit Dicționarului Explicativ al Limbii Române, acesta desemnează „istoria sau relatarea faptelor, a peripețiilor, a vieții cuiva”. Un rol esențial în această definiție îl constituie cuvântul *istorie*, termenul românizat provenit din etimonul grecesc, *historía*, a cărui rădăcină este *historein*, „cercetare”, de la *histor*, „om înțelept, judecător”. Primul care folosește acest cuvânt cu valențele pe care le cunoaștem astăzi este nimeni altul decât Herodot, marele părinte grec al istoriei. Acesta este cel care atribuie cuvântului *historía* un sens aparte, și anume, urcarea pe firul evenimentelor plecând de la cauze; învățătură dobândită în urma cercetării, relatare a cercetărilor, mărturie, poveste a celor aflate. Ulterior, termenul a pătruns în limba latină preluând înțelesul de „narațiune a evenimentelor trecute, istorisire, poveste”. În limba engleză, similitudinea

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană

12

the words were interchangeable until the 15th century. The English word, *story*³, comes from Old French *estorie* and *estoire* respectively, designating a 'story, narrative, tale, history', the old Latin etymon being *storia*, shortened form of *historia*. It is important to mention that history aims neither to prolong suspense, nor to spark curiosity and anticipate the events, whereas a story does. Hence, history – having story, narrative, chronicle as synonyms – is the science which studies the past in order to re-enact it, while a story is the history narrated by a traditional writer, a record of past events that influenced a character's development.

We thus discover the principal ingredient of any literary writing: the character, the hero, the main character. Irrespective of the shape it may take, whether it is a person who existed in the author's life and served as a source of inspiration, or it is the brainchild of the author, (it may not even be a human being, but an object, setting, an event, an age) he is the one without whom

semantică între istorie (history) și poveste (story) este mult mai pregnantă, întrucât cei doi termeni au fost interșanjabili până la sfârșitul secolului XV. Cuvântul englez, *story*, a intrat în limbă prin filieră franceză, *estorie*, respectiv, *estoire*, desemnând în franceza veche „poveste, narațiune, cronică, istorie”, etimonul vechi latin fiind *storia*, forma prescurtată a termenului *historia*. Important de menționat este că istoria, spre deosebire de poveste, nu își propune să prelungească suspansul, să intensifice curiozitatea sau să anticipeze evenimentele. Așadar, istoria – care poate avea ca sinonime poveste, narațiune, întâmplare – reprezintă știința care se ocupă cu studiul trecutului cu scopul de a-l reconstitui, în vreme ce povestea este istoria văzută de ochii unui scriitor tradițional, mărturia în scris a evenimentelor trăite de cineva, a circumstanțelor care au influențat evoluția unui personaj.

Ajungem astfel la ingredientul de bază al oricărei scrieri literare: personajul, eroul, protagonistul. Indiferent de formele pe care le poate îmbrăca, fie că este vorba de o persoană care a existat în viața autorului și i-a folosit acestuia ca sursă de inspirație, fie că este plămădirea imaginației autorului, sau că exponentul personajului nu este o ființă, ci un obiect, un cadru,

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană

13

the plot cannot be woven, the story cannot survive. Joyce's texts are certainly peopled by plenty of names, but in order to claim or challenge their adherence to a certain typology, in order to label them, we must be aware of the qualities that define a character. According to the *Online Etymology Dictionary*, the *character*⁴ is the person who plays an important role in a play or a novel; he is the hero of a literary writing, he meets the requirements of a brave man. The word comes from Old French *caractère*, 'feature, character', from Latin *character*, the Greek etymon being *kharakter*, 'engraved mark', also 'symbol or imprint on the soul'. The meaning was eventually extended to 'a defining quality', 'sum of qualities that define a person'. Hence, the sense of 'person in a play or novel' was ascribed in reference to the 'defining qualities' the character is given by the author. The *protagonist* is the main character and the *hero*⁵ is a 'man of superhuman strength or physical courage', from Greek *heros*, 'demi-god'. The meaning of 'man who exhibits great bravery' was first recorded in 1660s. The trilogy of the above-mentioned keywords is not a perfectly symmetrical relationship, since the word *character* may also encompass the meaning of *antagonist*, *opponent*, *adversary*, the one meant to stir

un eveniment, o epocă, el este cel fără de care intriga nu poate fi țesută, povestea nu poate supraviețui. Cu siguranță textele lui Joyce sunt populate de o serie de nume, însă pentru a afirma sau contesta apartenența lor la o anumită tipologie, pentru a le putea eticheta, trebuie să cunoaștem trăsăturile care definesc un personaj. Potrivit Dicționarului Explicativ al Limbii Române, *personajul* este persoana care are un rol important în anumite întâmplări, eroul unei opere literare, *protagonistul* este personajul principal, iar *eroul* este persoana care se distinge prin vitejie și prin curaj excepțional, protagonistul care se remarcă într-un domeniu de activitate prin muncă și calități morale înalte. Trilogia cuvintelor cheie menționate mai sus nu constituie însă o relație perfect simetrică, întrucât termenul *personaj* poate îngloba și sensul de *antagonist*, *rival*, *combatant*, cel menit să tulbure ordinea, să pună în dificultate protagonistul, fiind lipsit de scrupule. Prezența ambilor actanți este necesară, nu doar pentru a-i putea defini prin opoziție, ci și pentru că evoluția sau regresul lor întreține suspansul și generează acțiunea.

up trouble, to cause difficulties, a person with no moral scruples. The presence of both hero and villain is required not only to draw a comparison between them, but also because their development or their failure maintains the suspense and triggers the action.

The characters are undoubtedly the vital organ of the story. Nevertheless, their evolution, the events they attend, and the plurality of chances and/or failures they are prone to are influenced by the cause-effect relationship. The linear triad past-present-future, where every temporal dimension is determined by the preceding one, represents the skeleton of the story. The chronological sequence of events is the common denominator between narrative and real life. According to canons, the story must be a concatenation of events. Almost all the pre-Modernist writings follow the pattern of a biography: the character is born, he lives his childhood, he experiences a series of events which influence his existence, he falls in love and the story comes to an end. Predictability cannot do without chronology and the reader may anytime kill the suspense by going straight to the last page to find out the character's fate. His expectations have been fulfilled, the past and the present represent the living proof

Personajele reprezintă fără doar și poate organul vital al poveștii, însă evoluția acestora, evenimentele la care acestea asistă, cumulul de șanse și/sau eșecuri la care sunt predispuse stau sub semnul relației cauză-efect. Triada liniară trecut-prezent-viitor, în care fiecare coordonată temporală este determinată de cea care o precedă, constituie scheletul poveștii. Înlănțuirea cronologică a faptelor este numitorul comun între narațiune și viața reală. Conform canoanelor, povestea presupune secvențialitate. Aproximativ toate operele literare scrise înainte ca Modernismul să vadă lumina zilei urmează modelul unei biografii: eroul se naște, își trăiește copilăria, trece printr-o serie de întâmplări care îi marchează existența, se îndrăgostește, iar acțiunea ajunge la final. Predictabilitatea nu cunoaște altă patrie în afară de cronologie, iar cititorul poate oricând pune capăt suspansului, sărind direct la ultima pagină pentru a afla destinul personajului. Așteptările îi sunt întrunite,

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană

15

of an unavoidable future; the order cannot be reversed. The ending of pre-Modernist writings wears fairy tale garments, so that more often than not they overlap with the convention of 'they lived happily ever after.' To put it in a nutshell, love interest is responsible for this imminent scenario. The hero's fate is governed by this feeling meant to fulfil him, to help him reach his full maturity and to give him the necessary courage and strength to overcome obstacles. Once it has been discovered, love changes life into a multiple of three: a past devoid of love, a present that thoroughly enjoys it and a happy future as long as love is its guiding light.

Therefore, the happy ending which is the outcome of love, the fairy tale pattern wrap the story's skeleton—chronology—in the temporal dimensions which the traditional writer considers to be real life.

The above-mentioned ingredients are meant to remind us about the journey each reader has made without being given the opportunity to choose. For nineteen centuries he has been the passenger of a ship called Clarity, which took him and the other passengers (the characters) to an infallible destination: the

trecutul și prezentul stau mărturie pentru un viitor ireversibil; ordinea nu poate fi nicidecum răsturnată. Finalul scrierilor pre-Moderniste îmbracă straie specifice basmului, astfel încât cel mai adesea se confundă cu formula clasică, „și au trăit fericiți până la adânci bătrânețe”. Cu alte cuvinte, responsabilă pentru acest scenariu iminent este dragostea. Soarta protagonistului guvernează în jurul acestui sentiment menit să-l împlinească, să-l maturizeze și să-i ofere curajul și tăria necesară pentru a înfrunta orice obstacol. Odată descoperită, ea preschimbă viața în multiplu de trei: un trecut privat de dragoste, un prezent care o resimte din plin și un viitor fericit atâta vreme cât este călăuzit de iubire.

În consecință, finalul fericit ca produs al dragostei, tiparul basmului, îmbracă scheletul poveștii—cronologia—atribuindu-i dimensiunile temporale pe care scriitorul tradițional le consideră a fi timpul real.

Ingredientele prezentate mai sus au scopul de a ne reaminti periplul pe care fiecare cititor l-a întreprins cu sau fără voia sa. Vreme de nouăsprezece secole acesta a călătorit la bordul unui vas numit Claritate, menit să-l poarte, alături de ceilalți pasageri (personajele), către o destinație infailibilă:

happy (or unhappy) ending. During all these centuries the reader has been a bosom friend of Robinson Crusoe, Joseph Andrews, David Copperfield, Esther Summerson, Tess of the d'Urbervilles, Dorian Gray, Alice and many others. He witnessed the birth of some of them, he was their comrade and accomplice when they were children, he saw them falling in love, growing up or deviating from their path. He blamed their enemies, he identified with the main hero or he tried to be better than that hero. He experienced his characters' emotions, failure or happiness until their fate had been sealed. Both the reader and the characters had the feeling of a(n) (un)happy, predictable, necessary ending.

The relationship reader-character and reader-author, respectively has been enhanced by the principles of the author, who learned to be faithful to his reader and to respect his needs. The pre-Modernist novelist cannot allow himself to accept compromises. Hence, he cannot vex his reader with neutral characters, who are adamant about reaching decisions, being unable to act and to utter the plethora of feelings they experience. Moreover, he cannot destroy their identities, dissolving their past, cancelling their future, pushing them

finalul fericit. În toate aceste veacuri a fost prieten intim cu Robinson Crusoe, Joseph Andrews, David Copperfield, Esther Summerson, Tess of the d'Urbervilles, Dorian Gray, Alice, și mulți alții. A asistat la nașterea unora dintre ei, le-a fost camarad și complice în copilărie, i-a văzut îndrăgostindu-se, maturizându-se, sau abătându-se de la norme. A condamnat antagoniștii și s-a regăsit în pielea protagonistului, sau a învățat să fie mai bun decât acesta, a trăit emoțiile, eșecul sau fericirea fiecăruia dintre ei până ce soarta le-a fost pecetluită. Atât cititorul, cât și personajele au călătorit cu certitudinea unui viitor și al unui sfârșit (ne)fericit, dar previzibil și necesar.

Relația cititor-personaj și implicit, cititor-autor a fost înlesnită de principiile acestuia din urmă, care a fost educat în spiritul fidelității și respectului pentru cititor. Romancierul pre-Modernist nu își îngăduie luxul compromisului. Ca atare, nu își poate agasa cititorul cu personaje neutre, reticente în a lua decizii și a acționa, incapabile să articuleze amalgamul de sentimente care le încearcă. De asemenea, nu le poate distruge acestora identitatea, dizolvându-le trecutul, anulându-le viitorul și aruncându-le într-un prezent efemer. Singura

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană

17

towards an ephemeral present. The only way to spark the reader's curiosity is to further the suspense: the greater the obstacle, the more exciting the story. Finally, as one good turn deserves another, the victims who had to suffer a series of injustices can breathe a sigh of relief; the perpetrators have been punished either by people, or by God, as it is written in the Bible.

To put it more clearly, the author faithfully conformed to conventions, fulfilling the reader's expectations, offering him not only a well-knit story and characters with a predictable destiny, but also the certainty of happiness, of eternity. As long as the hero's fate can be mistaken for the reader's experiences, and the spatial and temporal dimensions are identical to those of real life, both the narrative and the story of the reader become perennial.

Joyce is aware of conventions, of people's longing for immortality and the writers' effort to produce that semblance of "ever after." He knows they have been struggling to mould art to the shape of a story so that they may give their readers the sensation of a better, happier, certain future that life cannot offer. By the same token, he understands that in order to

manieră de a menține vie curiozitatea este intensificarea suspansului, cu cât mai multe obstacole și intrigi secundare, cu atât mai incitantă devine povestea, iar într-un final, după faptă și răsplată, victimele care au avut de îndurat o serie de nedreptăți pot răsufla ușurate, călăii și-au primit pedeapsa fie din partea oamenilor, fie cea divină, așa cum de altfel o confirmă și Biblia.

Cu alte cuvinte, autorul s-a conformat, a urmat fidel convențiile, întrunind așteptările cititorului, oferindu-i nu doar o poveste bine încheată și personaje cu o traiectorie firească, ci (mai ales) garantul fericirii, al veșniciei. Atâta vreme cât destinul protagonistului ajunge să se confunde cu cel al cititorului, iar coordonatele spațio-temporale sunt identice cu cele din viața reală, nu doar opera așternută pe hârtie dobândește caracter peren, ci însăși povestea cititorului.

Joyce este conștient de normele impuse de vremuri, de năzuințele oamenilor de a obține viață fără de moarte și de eforturile scriitorilor de a crea opere capabile să reziste în timp, de a traduce arta în forma fizică – povestea – astfel încât să ofere cititorilor senzația că au acces la o lume mai bună, mai fericită, la un viitor pe care viața reală (încă) nu îl poate oferi.

facilitate reading, language could not be a partisan of hierarchies; on the contrary, it had to be clear, unambiguous. Nonetheless, he vehemently refuses to embrace these principles, he knows art equals happiness and beauty, yet beauty is not the goal for him. He rather advocates Schiller's⁶ view, according to which those who discover beauty will one day realise that behind it lies truth. What is truth? You cannot use reason to define it, you have to experience it.

Therefore Joyce, just like a gifted musician, handles language with great skill, yet his notes are written on a white stave. He does not write down stories, but thoughts. In order to get to read them, you firstly have to guess them and then you have to write them on the stave all alone. Joyce does not create scenarios; he creates music and rhythm instead. Therefore, his texts strike the soul's chords; his notes vibrate before being hit.

Joyce contemplates the word, he reiterates the phrases that obsess him, he drops them on the page and gives them no particular meaning. Sometimes it seems they are taken out of context and other times they are really annoying. He uses

În același timp, înțelege că pentru a facilita lectura, limbajul nu putea fi partizanul ierarhiilor, ci trebuia să fie unul cât se poate de clar, de transparent. Cu toate acestea, el refuză cu bună știință să îmbrățișeze aceste convenții, știe că arta este expresia fericirii, a frumuseții, dar nu face din frumusețe un scop în sine, ci susține mai degrabă ideea lui Schiller, aceea că cei care descoperă frumusețea, vor realiza într-o zi că dincolo de ea se ascunde adevărul. Ce este adevărul? Nu poți folosi rațiunea pentru a-l defini, trebuie să-l trăiești.

De aceea, Joyce, asemenea unui muzician desăvârșit, mănuieste limbajul cu mare iscusință. În cazul lui, însă, notele albe se scriu pe un portativ alb. El nu așterne povești, ci gânduri. Pentru a ajunge să le citești, trebuie întâi să le intuiești și singur apoi să le așterni pe portativ. Joyce nu gândește în scenarii, ci în melodii și ritmicitate. Din acest motiv scrierile sale ajung să atingă corzile sufletului, notele sale vibrează înainte de a fi cântate.

Joyce contemplă cuvântul, folosește în mod repetat termeni care îl obsedează, îi răstoarnă pe pagină fără a le atribui un sens precis. Uneori par rupți de context, altele agasanți. Întrebuințează cuvinte simple, aparent transparente, care nu presupun probleme de

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană

19

simple, apparently transparent words that are not difficult to translate, yet, once they have been rendered into the target language, they cannot convey the original message. This is a consequence of the author's strategy: he leaves the subject and the verbal phrase alone, thrusting into the limelight just one word in which he concentrates a huge sentence, a whole story, skipping thus the details by means of *epiphany*⁷. This concept which we can associate with the madeleine that makes Proust⁸ remember his whole childhood represents the technique Joyce uses to concentrate emotions, memories; a whole universe in a single word. The word is not used in the religious sense; in the Joycean language, epiphany brings to light that subtle relationship between an object, a fact or a concrete event and the instantaneous reaction it produces. Consequently, epiphanies must be seen, as George Sandulescu states, as:

[...] tiny prose epigrams with intrinsic aesthetic value, which, when embedded within the texture of larger fiction, play the part of an independent aesthetic unit within another, larger unit, one facet of the many facets of a gem, shining, or, as Joyce says

traducere, însă odată redată în limba țintă, ele nu reușesc să transmită mesajul original. Acest lucru se petrece deoarece autorul dă la o parte subiectul și predicatul, lăsând la suprafață un singur cuvânt în care concentrează o frază uriașă, o poveste întreagă, arzând o serie de etape, generând *epifania*. Acest concept pe care îl asemănăm madlenei care îl face pe Proust să-și re trăiască întreaga copilărie reprezintă tehnica prin care Joyce comprimă emoția, amintirile, un întreg univers într-un singur cuvânt. Termenul nu este folosit în sensul religios; în limbajul joycean, epifania vine să redea acea relație subtilă stabilită între un obiect, un fapt sau un eveniment concret și reacția instantanee pe care acesta îl produce. Prin urmare, epifaniile trebuie să fie privite, așa cum George Sandulescu declară, ca:

[...] mărunte epigrame în proză cu valoare estetică proprie, care atunci când sunt incluse în structura unui text literar reușesc să constituie o unitate estetică independentă în cadrul unei alte unități de dimensiuni mai mari, una dintre multiplele fațete ale unei nestemate care strălucește, sau, așa cum afirmă Joyce, „radiază” nu doar separat, ci și în cadrul sistemului din care face parte.

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană

20

‘radiating’, not only by itself, but also within the integrated whole.⁹

The writer’s attitude is a consequence of the fact that he decided to use language as completely antithetical to clarity. The fundamental principle was no longer the word as a part of speech, what it meant was the multitude of meanings which were generated before the word was uttered. The story had already acquired numberless attributes, especially with Henry James, who had put in allusion and understatement, paying special attention to the characters’ inner life, which he represented as fragmentary accounts.

Unlike the previous trends, Modernism reduces the human being to the process of thinking, to the various associations the human mind forms, to the so called *interior monologue* which the traditional story cannot put on paper. The sinuous shapes of thoughts destroy the plot and the concept of linearity, the reader is no longer faced with pre-Modernist fates. He has to rewrite the events, with considerable effort. All this labour of individual, repeated reading and of decoding of

Atitudinea abordată de scriitor este o consecință a faptului că textele sale ajung să vadă lumina rampei într-o perioadă în care limbajul și claritatea se aflau demult în antiteză. Principiul dominant nu mai era reprezentat de cuvânt în forma lui fizică, iar ceea ce conta era multitudinea de semnificații ce luau naștere înainte ca termenul în cauză să fie rostit. Povestea căpătase deja alte dimensiuni și valențe sub condeiul lui Henry James care strecurase aluzii și adevăruri spuse pe jumătate, acordând o atenție aparte vieții interioare a personajelor, pe care o prezenta sub formă fragmentară.

Modernismul, spre deosebire de curentele anterioare, reduce ființa la procesul gândirii, la diferitele asocieri pe care mintea umană le realizează, la așa numitul *monolog interior* pe care povestea clasică nu-l poate prinde în paginile sale. Caracterul sinuos al gândurilor distruge intiga și ideea de linearitate, cititorului nu îi mai este descrisă soarta personajului după tipare prestabilite, de data aceasta el este cel care trebuie să rescrie evenimentele după îndelungate eforturi. Tot acest

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană

21

thoughts is meant to take the reader to the very essence – the main character's soul – so that he may eventually realise that the interior monologue has a double effect: on the one hand it smashes the story, and on the other hand, it forces the reader to go in search of his own.

Hence, the dice have been loaded and the reader cannot help it but embarking on his journey through the Joycean universe, this time using the above-mentioned coordinates. First destination: "A Little Cloud."

At a first reading we could say that the almost twenty pages tell the story of Little Chandler, a clerk at King's Inns, who carries out his tasks, while thinking about his old friend, Ignatius Gallaher, whom he is about to see in the afternoon of the same day. The two men recall their past in conversation, mentioning some of their old friends. In the evening, before saying goodbye, Little Chandler makes Gallaher promise him he will pay him and his family a visit when he comes back to Ireland. Chandler comes home, where Annie reproaches him for coming late and forgetting to bring her the parcel of coffee from

travaliu de lectură individuală și repetată, de decodificare a gândurilor are menirea de a purta pașii cititorului către adevărata esență – sufletul protagonistului – pentru ca ulterior cititorul să realizeze că monologul interior are un dublu efect: acela de a ascunde o poveste, dar mai ales de a-l determina să plece în căutarea sinelui.

Așadar, zarurile au fost aruncate, iar cititorului nu îi mai rămâne altceva de făcut decât să se îmbarce în călătoria către universul joycean, de această dată folosindu-se de coordonatele menționate mai sus. Prima destinație: „Un norișor”.

La o primă lectură am putea afirma că în cele aproximativ douăsprezece pagini este surprinsă povestea Micului Chandler, un funcționar la King's Inns care își îndeplinește sarcinile, îngăduindu-și apoi câteva pauze să-și reamintească de vechiul său prieten, Ignatius Gallaher, pe care avea să-l întâlnească în după-amiaza aceleiași zile. Cei doi rememorează clipele din tinerețe, aducând în discuție alți camarazi care făceau parte din grupul lor. La lăsarea seriei, Micul Chandler își ia rămas-bun de la Gallaher, obținând de la acesta promisiunea că la o următoare vizită în Irlanda are să

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană

22

Bewley's. Therefore she asks him to take care of the baby until she goes out to buy herself "a quarter of a pound of tea and two pounds of sugar."¹⁰

Up to this point everything goes well, you finish reading, you close the book thinking you have understood the story, yet something annoys you. You experience the same feeling you have whenever you have packed your suitcase, you have closed the door and the thought that you have forgotten something keeps haunting you. You close the book and you leave it on the desk, but at a certain moment, fearing that your carelessness may lead to considerable confusion or to the loss of relevant information which influences your edification as reader, you go back, you reopen the book and you read it again. The story has not changed; everything is in place, just as it was at the beginning. Nevertheless, if nothing has changed and the text is still the same, then why does your doubt linger? Why are you disappointed (eventually frustrated and even irritated) that the story you have just read is not the same as the one printed on paper? What is missing, what prevents the concatenation of

vină să îi cunoască familia. Chandler ajunge acasă unde îl întâmpină Annie, soția sa, care îi reproșează că a ajuns târziu și că a uitat să îi aducă pachetul de cafea de la Bewley's, motiv pentru care îl lasă să aibă grijă de copil până ce ea merge să-și procure singură de la magazin câteva grame de ceai și zahăr.

Până aici totul decurge cum trebuie, termini de citit, închizi cartea cu sentimentul că ai înțeles povestea, dar totuși ceva te nemulțumește. Te încercă același sentiment pe care îl ai atunci când ți-ai făcut bagajele, ai închis ușa și pe drum te urmărește gândul că ai uitat ceva. Mergi mai departe, pui cartea pe birou, dar la un moment dat, de teamă ca neglijența ta să nu genereze o derută și mai mare sau posibile pierderi de date relevante, informații care determină edificarea ta ca cititor, te întorci din drum, redeschizi cartea și recitești. Nici a doua oară povestea nu se schimbă, totul este la locul lui, așa ca la început. Și totuși dacă nimic nu s-a modificat, textul este în continuare același, de ce persistă nemulțumirea (care treptat se preschimbă în frustrare și chiar iritare) că povestea cu care tu ai rămas nu este aceeași cu cea tipărită? Ce lipsește, cum de nu reușește toată înălțuirea de cuvinte să redea răspicat vibrația pe care ai resimțit-o de la bun început? De ce textul comunică

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană

23

words from conveying the vibration you felt from the very beginning? Why does the text tell a story different from the message the independent sentences transmit, and why does the word (meant to clarify) betray the principles, acquiring numerous meanings? Syntax has been minimised, existing solely to create the illusion of coherence. Once the mystery has been solved, the subject and the verbal phrase have been left aside, the reader understands that in Joyce's texts the genuine texture is not written in black ink, but it is embodied by thoughts and epiphanies because 'what is essential is invisible to the eye. It is only with the heart that one can see rightly,' as Antoine de Saint- Exupéry outlined in *Le Petit Prince / The Little Prince* (1943).

Joyce does not write about Little Chandler, Ignatius Gallaher, Annie and the baby. It may be everyone's story, but in fact it is nobody's story.

The only thing we get to know from the story is that Little Chandler works at King's Inns, Ignatius Gallaher works as a journalist for the London Press, whereas Annie may either be working, or she may be a housewife. We are under the illusion

o poveste, propozițiile luate independent transmit alt mesaj, iar cuvântul în sine (responsabil să clarifice) trădează prin multiplele sensuri pe care le capătă? Rolul sintaxei a fost minimalizat, singura ei întrebuințare este aceea de a crea iluzia coerenței. Odată ce misterul a fost rezolvat, iar subiectul și predicatul au fost lăsate de o parte, cititorul înțelege că în opera lui Joyce adevărata textură nu este immortalizată în cerneală, ea fiind reprezentată de gânduri, de epifanii, căci ceea ce este cu adevărat important este invizibil ochilor, trebuie privit cu sufletul, așa cum afirma Antoine de Saint-Exupéry în *Le Petit Prince / Micul Prinț* (1943).

Joyce nu redă istoria Micului Chandler, a lui Ignatius Gallaher, a lui Annie, sau a copilului acesteia. Aparent poate fi povestea fiecăruia dintre ei, dar de fapt nu este povestea nimănui.

Din cele relatate în carte nu ajungem să aflăm decât locul de muncă al celor doi bărbați: Micul Chandler este funcționar la King's Inns, Ignatius Gallaher este gazetar, lucrând în presa londoneză, iar despre Annie nu ni se spune nici dacă lucrează

that we know the relationships they have established: Ignatius Gallaher is Little Chandler's oldest friend. The latter married, Annie and they have a child. Yet, the most important thing – the feelings they have for each other – is not explicitly stated. Therefore, the reader has to overcome the language barrier, and dig deep into the characters' consciousness because none of them is willing to compromise his relationship by uttering his thoughts. Nevertheless, when he does it, he resorts to understatements and to various stylistic devices (that actually express the opposite) lest he should harm his interlocutor's self-respect and reputation.

A notable example is Gallaher's attitude towards Little Chandler. The journalist is aware of his friend's fears, frustrations and complexes, which he exploits by making use of diminutives (*Tommy*) or intimate forms of address (*old man*, *old hero*, *old chap*, etc.). He chides his friend for lacking the necessary strength to leave Dublin and visit (at least on a holiday) eccentric places like Paris, where routine is an abstract notion, parties are a matter of course and life is lived to the full.

dar momentan are grijă de copil, nici dacă este casnică. Trăim cu iluzia că știm ce relații îi leagă: Ignatius Gallaher este prietenul din tinerețe al Micului Chandler, care este căsătorit de un an cu Annie, împreună având un băiețel. Ceea ce este însă cu adevărat important – sentimentele pe care le nutresc unii față de ceilalți – nu este așezat explicit pe pagină. Pentru a le descoperi, trebuie depășite barierele lingvistice și săpat adânc în conștiința fiecăruia, pentru că nici unul dintre ei nu este dornic să-și compromită relația articulând ceea ce gândește. În tot cazul, atunci când ajunge să o facă, recurge la litote și la tot felul de procedee stilistice (care redau de fapt contrariul) pentru a nu leza reputația și respectul de sine al interlocutorului.

Un exemplu relevant în acest sens este atitudinea lui Gallaher, care este conștient de temerile, frustrările și complexe prietenului său pe care ajunge să le exploateze făcând apel la diminutive (*Tommy*) sau la formule de adresare prietenoase (*bătrâne*, *prietene*, etc.). Își dojenește camaradul pentru că îi lipsește tăria necesară de a părăsi Dublinul și a merge (măcar în vacanțe) în locuri excentrice precum Parisul,

Claiming he has the best intentions, Gallaher touches a chord: he reminds Little Chandler about his financial difficulties, he makes it obvious that his friend has neither spiritual nor intellectual satisfaction. Gallaher urges Little Chandler to “liquor up” his whisky, he congratulates him for being the father of a boy: “«Bravo,» he said, «I wouldn’t doubt you, Tommy.»”¹¹, implying that Chandler has finally managed to behave like a man. He finishes his line in a superficial, arrogant, megalomaniac tone, claiming that he will not marry soon, and if he ever does it, he will marry money. Once again he outlines his qualities (intelligence, charm and a flawless physical appearance) which are the antithesis of Little Chandler’s moral and intellectual weaknesses. According to Gallaher, his friend has ruined his future by becoming a mediocre employee working for an ill-conceived system and having married a woman who cannot be happy as long as she has not got enough money.

Chandler is aware of Gallaher’s attitude of superiority, which he displays especially when the latter refuses to pay him

unde rutina este un termen abstract, petrecerile sunt la ordinea zilei, iar viața este trăită din plin.

Pretinzând că are cele mai bune intenții, atinge o coardă sensibilă: îi amintește Micului Chandler că este limitat financiar și că deține o slujbă care nu îi aduce nici măcar satisfacții spirituale sau intelectuale. Îl îndeamnă să „bea ca un bărbat”, îl felicită pentru băiețel: „— Bravo, îi zise, nici nu mă așteptam la altceva din partea ta, Tommy.”, când de fapt gândește că măcar o dată a dat și Chandler dovadă de virilitate, și încheie în aceeași notă care trădează superficialitate, aroganță și grandomanie, afirmând că el nu se va însura prea curând, iar atunci când o va face, va fi dintr-un singur motiv: interesul material. Încă o dată vine să-și sublinieze calitățile (inteligentă, șarm, un fizic fără cusur) în antiteză cu slăbiciunile morale și intelectuale ale Micului Chandler. În concepția lui Gallaher, acesta și-a ratat viitorul devenind un slujbaș mediocru, servind unui sistem prost gândit, căsătorindu-se cu o femeie care nebeneficiind de o avere considerabilă, nu îi poate oferi o bucurie concretă.

Chandler resimte din plin atitudinea de superioritate pe care Gallaher o afișează îndeosebi atunci când acesta din urmă

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană

26

and his wife, Annie, a visit, arguing that he has to see a friend at a card-party: "He saw behind Gallaher's refusal of his invitation. Gallaher was only patronising him by his friendliness just as he was patronising Ireland by his visit."¹² Even though his excuse has no basis, it emphasizes the fact that Gallaher has climbed up the social ladder. Consequently, he is surrounded solely by people of a certain social status. Chandler's pride has been hurt especially because he knows that Gallaher is not as intelligent, cultivated and educated as he is. Nonetheless he does not seek revenge, he does not verbalise his disappointment. The reader becomes aware of it by means of his interior monologue and self-examination, since Joyce's dialogues never convey the characters' feelings.

We learn from the text that Little Chandler and Ignatius Gallaher have very different intellectual preoccupations, and social origin: "Gallaher was his inferior in birth and education."¹³ This statement makes reference to a previous

refuză să le facă o vizită lui și soției sale, Annie, motivând că trebuie să se vadă la o partidă de cărți cu un prieten aflat tot în trecere în oraș: „Înțelese exact motivul pentru care Gallaher îi refuzase invitația. Cu tot aerul lui prietenos, Gallaher nu făcea decât să se uite la el de sus, iar vizita sa trăda aceeași atitudine față de Irlanda.” Chiar dacă scuza nu are niciun fundament real, ea accentuează ideea că acum Gallaher este un om realizat. Ca atare, în anturajul său se numără oameni care împart același statut social cu al său. Chandler simte că orgoliul i-a fost rănit cu atât mai mult cu cât este conștient că Gallaher nu dispune de aceeași inteligență, cultură și educație ca a sa. Nu trece însă la represalii, nu-și verbalizează nemulțumirea pe care cititorul ajunge să o cunoască grație monologului interior, a introspecției sufletești la care acesta se supune în repetate rânduri, și nu a unui dialog clar în care cele două personaje își comunică răspicat sentimentele pe care le au unul față de celălalt.

După câte lasă să se înțeleagă textul, virtuțile intelectuale nu sunt singurele care îi deosebesc, ci și originea mai mult sau mai puțin nobile: „Ca origine și educație, Gallaher era sub el.” Această afirmație face trimitere la o frază

sentence, in which Chandler is concerned with the poems he would have wanted to write; therefore he alludes to his mother's name, *Malone*, giving the impression that it might help him win recognition in literary circles. The reader is not told the reason why Chandler has chosen this name, which proves that the character himself contemplates a word he uses without understanding its meaning, thus forcing the reader to perform the same exercise. What family does Gallaher come from? Why does Little Chandler feel superior when it comes to the value of his mother's surname? These are questions that cannot be answered, since we do not have access to the characters' biography. The story has been destroyed, and the only (subjective) record is the interior monologue. We do not know the hero's past, and present, which is highly relative. The story reveals too little and we are not able to draw a conclusion. The present is as fragmentary and sinuous, like the character's memories, which follow no particular path.

The cause of it is that Joyce builds sentences that somehow do not cohere. He misuses the word, in the sense that he changes its function, using it as a weapon **against** communication, loading it with other meanings than those

anterioară, când preocupat de volumul de versuri pe care și l-ar fi dorit să-l scrie, dar mai ales de numele de artist pe care ar urma să-l preia, Chandler face aluzie la numele de fată al mamei, *Malone*, creând impresia că acesta i-ar putea asigura gloria în cercurile literare. Nu ajungem să aflăm ce anume îl determină să aleagă acest nume, dovadă că personajul însuși se miră în fața unui cuvânt pe care îl folosește fără a-i pricepe sensul, determinând cititorul să întreprindă același exercițiu. Din ce familie provine Gallaher, de ce Micul Chandler se simte superior când vine vorba de prestigiul numelui? Acestea rămân întrebări deschise întrucât nu avem acces la biografia personajelor. Nu le cunoaștem trecutul, iar prezentul care oricum este relativ – atâta vreme cât ceea ce se voia a fi poveste a fost distrus, singura mărturie (subiectivă) fiind monologul interior – dezvăluie mult prea puțin ca să putem formula o concluzie. Prezentul este fragmentar și sinuos asemenea amintirilor personajelor, care nu respectă o ordine anume.

Din câte se pare, Joyce distruge până și cuvântul, în sensul că îi schimbă menirea, folosindu-l ca armă **împotriva** comunicării, încărcându-l cu alte semnificații față de cele ce se ivesc în text, optând pentru ambiguitate și hibridizare,

which arise in the text, opting for ambiguity and hybridization, fostering lyricism and rhythm, creating prose while longing for poetry. He annihilates the convention according to which clear language is a bond between author and reader. He incites the latter, forcing him to surrender and to agree that words vibrate and communicate before they have been grasped.

Communication between characters is no longer the text's core; the dialogue paradoxically engenders greater confusion. The only time Little Chandler manages to interact with Annie is the moment when neither of them utters a word. He studies his wife's photo, paying considerable attention to her eyes, which seem to communicate more than she could tell him. He sees nothing but a cold, distant look:

He looked coldly into the eyes of the photograph and they answered coldly. Certainly they were pretty and the face itself was pretty. But he found something mean in it. Why was it so unconscious and lady-like? The composure of the eyes irritated him. They repelled him and defied him: there was no passion in them, no rapture. [...] Why had he married the eyes in the photograph?¹⁴

strecurând lirism și ritmicitate, creând proză în dorința de a scrie un poem. El topește convenția potrivit căreia limbajul transparent este liantul între autor și cititor. Îl instigă pe acesta din urmă, forțându-l să se predea și să-l urmeze în credo-ul său, unde cuvântul vibrează și comunică înainte de a fi fost tălmăcit.

Comunicarea între personaje nu survine în text, dialogul stârnind paradoxal și mai multă confuzie. Singura dată când Chandler reușește să interacționeze cu Annie este de fapt atunci când nici unul nu verbalizează. El analizează fotografia soției, acordând o atenție deosebită privirii, care pare să-i transmită mai mult decât vorbele pe care ea i le-ar putea adresa. Nu poate citi în ei altceva decât răceală și distanță:

Se uită indiferent la ochii din fotografie, și la fel de indiferent îi răspunseră și ei. Cu siguranță ochii erau frumoși, cum era tot chipul ei de altfel. Doar că lui i se părea meschin. Cum putea să fie atât de nepăsătoare și de înfumurată? Îl enerva mai ales calmul din ochii ei. Îl respingeau și-l sfidau. Nu era pic de entuziasm, nici vorbă de înflăcărare. [...] De ce se însurase, oare, cu ochii din fotografie?

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană
29

While trying to answer his question, he once again subjects himself to self-examination until he notices something in the room that reminds him of Annie: the furniture.

He caught himself up at the question and glanced nervously round the room. He found something mean in the pretty furniture which he had bought for his house on the hire system. Annie had chosen it herself and it reminded him of her. It too was prim and pretty. A dull resentment against his life awoke within him. Could he not escape from his little house? Was it too late for him to try to live bravely like Gallaher? Could he go to London? There was the furniture still to be paid for.¹⁵

Joyce introduces epiphany by means of a word which manages to produce numerous sensations, emotions and memories, by the simple fact that a single word (furniture) encompasses a whole story. Not only does the furniture remind him of Annie, but for Chandler they become synonyms, as if they were one and the same entity. The sentence "There was the furniture still to be paid for"¹⁶ is not the message Joyce aims to convey. The independent sentence makes sense, yet it is not the

În încercarea de a-și răspunde la întrebare se supune iarăși introspecției sufletești până ce la un moment dat zărește în cameră ceva ce îi aduce aminte de Annie: mobila.

Se surprinse punându-și întrebarea și se uită cu teamă de jur împrejur. I se părea meschină mobila frumoasă pe care o cumpărase în rate pentru casa lor. Annie însăși o alesese și într-un fel îi amintea de ea. Era la fel de pretențioasă și de frumoasă ca Annie. Încolți în el o indignare surdă împotriva propriei lui vieți. Nu putea oare să scape din casa aceasta mărunță? Era oare prea târziu să încerce să trăiască vitejește, ca Gallaher? Nu putea să plece la Londra? Încă nu terminase de achitat mobila.

Joyce recurge la epifanie cu ajutorul unui cuvânt care reușește să-i trezească personajului o multitudine de senzații, trăiri și amintiri, prin simplul fapt că acest termen singular (mobila) înglobează o întreagă poveste. Mobila nu doar că îi amintește de Annie, dar pentru Chandler cei doi termeni ajung să se confunde, par să devină aceeași entitate. „Încă nu terminase de achitat mobila” nu reprezintă ideea pe care Joyce dorește să o comunice. Propoziția citită ca atare are sens, dar

one the author is interested in. It is not the furniture, or better said, the money he has to pay for it that holds him back. In order to be able to decode the message, the reader has to follow the strategy the author provides him with. He has to leave aside the subject and the verbal phrase and keep the keyword. In this context the furniture is an equivalent for Annie. She is the one whom he cannot leave; she is the person he has to look after: he has a duty to her and to his child. He cannot take on a life of his own, going abroad and trying to embark on his long-awaited career as a poet. He lacks the courage Gallaher is boasting of.

He would certainly have failed in telling Annie his fears, his complexes and his desire to thrive because communication between them has been maimed. Whenever he tries to address Annie, he stumbles over his own words, which become unable to convey the message, thus losing their function.

nu unul care să-l intereseze pe autor. Nu mobila, sau mai bine zis ratele pe care aceasta le presupune și pe care Chandler le are de plătit îl țin pe el în loc. Pentru a putea decodifica mesajul trebuie să aplicăm strategia pe care însuși autorul ne-o pune la dispoziție: dăm la o parte subiectul și predicatul și păstrăm cuvântul cheie, în acest context mobila este un sinonim pentru Annie. Ea este cea pe care nu o poate părăsi de fapt, pe ea trebuie să o întrețină, față de ea trebuie să-și facă datoria de soț, de cap al familiei. Nu își poate lua viața în piept plecând peste hotare încercând să o ia de la zero, construindu-și mult visata carieră de poet, dând dovadă de curaj asemenea prietenului său, Gallaher.

Cu siguranță nu ar fi putut să-i împărtășească lui Annie temerile, complexe, năzuințele sale de a prospera, din simplul motiv că între ei comunicarea lipsește cu desăvârșire. Ori de câte ori încearcă să i se adreseze lui Annie, se blochează, cuvintele devin incapabile să redea conținutul, pierzându-și astfel funcția.

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană

31

Little Chandler sustained for one moment the gaze of her eyes and his heart closed together as he met the hatred in them. He began to stammer:

'It's nothing.... He... he began to cry.... I couldn't... I didn't do anything.... What?'¹⁷

To put it in a nutshell, Joyce is no longer writing stories following the fairy-tale pattern; his stories resemble the Russian matryoshka dolls. The only difference is that a 'Joycean doll' encompasses dozens of 'dolls'. The author uses epiphany to generate a whole universe which becomes tangible only by means of the interior monologue. This inner language is meant to remind the reader he has to forget everything he has been taught, so that he can focus on a single word, whose content he has to remove in order to understand the plethora of meanings which have not yet been articulated, which are hidden behind the imprinted letters.

Once the fairy-tale pattern has been destroyed, the traditional image of the hero died. As has been shown, Joyce creates neither heroes who live "happily ever after", nor villains who repent of their sins, or receive their well-deserved punishment. The author focuses on thoughts, which he conveys

Micul Chandler îi înfruntă privirea o clipă, și inima i se strânse când simți ura din ochii ei. Începu să se bâlbâie:

—Nu-i nimic... L-a... l-a apucat plânsul... N-am putut... N-am făcut nimic... Ce?

Așadar, Joyce nu mai scrie povești în spiritul tradiției basmului; poveștile lui se aseamănă păpușilor rusești, cu observația că o „păpușă joyceană” cuprinde înăuntrul său zeci de alte „păpuși”. Grație epifaniei generează universuri întregi, tangibile doar prin intermediul monologului interior menit să amintească cititorului că trebuie să uite lecțiile învățate și să se concentreze asupra cuvântului, dezbrăcându-l de conținut până ajunge să perceapă infinitatea de sensuri care nu au fost încă rostite și care se ascund dincolo de literele prezente pe pagină.

Odată cu distrugerea tiparului clasic al poveștii, se distruge și personajul. Joyce nu concepe, după cum am văzut, protagoniști care să „trăiască fericiți până la adânci bătrânețe”, și nici personaje negative, care fie se căiesc pentru greșelile comise, fie primesc pedeapsa bine meritată. Autorul nu crează

by means of the interior monologue. That interior monologue bears various names: Thomas/Little Chandler, Eveline, James Duffy, Maria, and so on. The reader can no longer accompany the hero on any trip because he eventually realises – after he has understood and endorsed the author's strategy – that there is much more to the characters than mere testimonies: they have no past and no future, save a relative present.

Each of these thoughts that bear names suffer from psychosis. Little Chandler is depressed because, despite the education he has received and the knowledge he has acquired, he cannot climb the social ladder. Working as a clerk at King's Inns makes him feel inferior to Ignatius Gallaher. He seems to be melancholic. And yet, the most frequently used word in the text (it appears six times) cannot be attributed to Chandler.

He watched the scene and thought of life; and (as always happened when he thought of life) he became sad. A gentle melancholy took possession of him. He felt how useless it

altceva în afară de gânduri exprimate prin monologul interior căruia îi atribuie diferite nume: Thomas/Micul Chandler, Eveline, James Duffy, Maria, etc. Cititorul nu mai are pe cine să însoțească în nicio călătorie, așa cum fusese obișnuit, pentru că își dă seama într-un final – după ce a reușit să înțeleagă și să-și însușească strategia autorului – că actanții săi sunt simple mărturii, fără trecut și fără viitor, doar cu un prezent relativ.

Fiecare dintre aceste gânduri purtătoare de nume se află sub efectul psihozei. Micul Chandler este deprimat întrucât în ciuda educației pe care a primit-o și a cunoștințelor pe care le-a dobândit, nu-și poate depăși situația modestă de funcționar la King's Inns, motiv pentru care suferă de complexul inferiorității, îndeosebi atunci când se raportează la Ignatius Gallaher. Aparent este melancolic, însă ulterior se dovedește că acest cuvânt care are o frecvență considerabilă în text (apare menționat de șase ori) nu poate fi un atribut pentru Chandler.

Urmărea spectacolul și se gândea la viață; și, (așa cum se întâmpla de fiecare dată când se gândea la viață), se întristă. O melancolie blândă îl cuprinse. Simți cât de zadarnic era să se împotrivească sorții, aceasta fiind

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană

33

was to struggle against fortune, this being the burden of wisdom which the ages had bequeathed to him.¹⁸

His melancholy is rather a pretext he uses in order to convince himself he possesses all the necessary features of a creative writer, so that he can confirm his propensity for poetry. Yet the meaning of melancholy is cancelled when the reader learns that the word is empty, devoid of essence for the hero who uses it. Seized by uncertainty,

[h]e [tries] to weigh his soul to see if it [is] a poet's soul. Melancholy was the dominant note of his temperament, he thought, but it was a melancholy tempered by recurrences of faith and resignation and simple joy.¹⁹

Joyce questions a word meant to define his character, and destroys the word's very substance in the process.

On the other hand, Ignatius Gallaher suffers from megalomania. He is superficial and obsessed with the idea that

povara înțelepciunii pe care generații și generații dinaintea lui i-o lăsaseră moștenire.

Melancholia sa este mai degrabă un pretext pe care îl invocă pentru a se convinge pe sine că are trăsăturile necesare unui spirit creator, pentru a-și confirma propensiunea pentru latura poetică. Semnificația cuvântului este însă anulată atunci când cititorul constată că termenul este gol, lipsit de sens pentru cel care îl folosește. Cuprins de incertitudine,

[î]nce[a]rcă să-și cerceteze sufletul, să vadă dacă [este] un suflet de poet. Melancholia era trăsătura ce-i definea caracterul, gândi el, dar era o melancolie temperată de reîntoarceri la credință, la resemnare și la bucuriile simple.

Pune sub semnul întrebării un termen care se presupune că ar fi trebuit să-i definească temperamentul, distrugând astfel conținutul cuvântului.

Pe de altă parte, Ignatius Gallaher suferă de grandomanie. Superficial, este obsedat de ideea că singura lege

money is the only ruling principle. He is not really interested in the intellectual effort that leads to money. What he is after is the picturesque side of a rich life: beautiful women, immoral Paris, the vices of many capitals.

‘Why, man alive,’ said Ignatius Gallaher, vehemently, ‘do you know what it is? I’ve only to say the word and tomorrow I can have the woman and the cash. You don’t believe it? Well, I know it. There are hundreds – what am I saying? – thousands of rich Germans and Jews, rotten with money, that’d only be too glad.... You wait a while, my boy. See if I don’t play my cards properly. When I go about a thing I mean business, I tell you. You just wait.’²⁰

He is acquainted with all the notorious stories of many capitals, stating that “Some things he could not vouch for (his friends had told him), but of others he had had personal experience.”²¹, this being the living proof that not even in Europe did he change that attitude which had got him into

care dictează este banul, pe care nu-și propune să-l câștige prin forțe proprii, ci folosindu-se de calitățile pe care pretinde să le aibă.

–Habar n-ai tu ce pot eu să fac! zise Ignatius Gallaher, plin de vehemență. Un singur cuvânt să zic, și am la degetul cel mic orice femeie cu bani. Nu-ți vine să crezi? Fii sigur de asta! Sunt sute – ce tot zic? – mii de nemțoaice și evreice putred de bogate, care ce n-ar da să... Ai să vezi, băiete. Să nu-mi spui pe nume dacă nu obțin ce vreau! Când îmi pun un lucru în cap, nu mă las până nu-l capăt, crede-mă pe cuvânt! Ai să vezi.

Este la curent cu toate poveștile deochete din multe capitale, mărturisind că „[p]entru unele nu putea să bage mâna în foc (i le povestiseră prietenii), dar pe altele le trăise pe pielea lui.”, semn că și în Europa continua să ducă aceeași viață dezorganizată care îl împinsese cu ani în urmă în mijlocul unui scandal, determinându-l să părăsească Dublinul.

trouble, causing a scandal that had forced him leave Dublin years ago.

Unlike Little Chandler and Ignatius Gallaher, Annie's participation is limited. The only thing the reader knows about her is that she is Thomas Chandler's wife and the mother of his baby. We do not know whether she works or if she has any more relatives apart from Monica, her young sister. Fact is that Annie, as well as the other characters, is depressed and nervous. Chandler's omission of bringing her the parcel of coffee from Bewley's upsets her, as it reminds her that she has married a weak, indecisive man. Her disappointment is the outcome of her marriage. Even the baby, despite his young age, seems to have contracted the same illness. He sobs whenever he feels his father's presence.

None of these crises, depressions and frustrations is presented in a linear form. As long as they reflect nothing but experiences, sensations and feelings which the brain processes in its own way, they cannot be submitted to chronology. The mind stores all the events that occur within a day and as Virginia Woolf claimed, life is not linear, our memories overlap:

Spre deosebire de Micul Chandler și Ignatius Gallaher, Annie are cea mai mică intensitate în text. Nu știm despre ea decât că este soția lui Thomas Chandler și mama copilului acestuia. Nu știm dacă și unde lucrează sau dacă mai are alte rude în afară de sora mai tânără, Monica. Cert este că și Annie este o fire depresivă, agitată, pe care o simplă neglijență a lui Chandler o tulbură, aducându-i aminte că s-a căsătorit cu un neputincios. Dezamăgirea ei este rodul unei căsnicii sortite eșecului. Inclusiv copilul, care deși are o vârstă fragedă, pare a fi contagiat de aceeași boală. Plânge în hohote ori de câte ori se află în prezența tatălui.

Toate aceste crize, depresii, nostalgii, frustrări nu sunt prezentate într-o formă liniară. Atâta timp cât ele nu reprezintă altceva decât trăiri, senzații, sentimente pe care creierul le prelucrează în manieră proprie, nu pot fi redată într-o ordine cronologică. Minte înmagazinează toate evenimentele care se petrec în viața de zi cu zi, iar așa cum Virginia Woolf susținea, viața nu-i deloc liniară, amintirile se suprapun:

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană

36

Look within and life, it seems, is very far from being “like this”. Examine for a moment an ordinary mind on an ordinary day. The mind receives a myriad impressions — trivial, fantastic, evanescent, or engraved with the sharpness of steel. From all sides they come, an incessant shower of innumerable atoms; and as they fall, as they shape themselves into the life of Monday or Tuesday, the accent falls differently from of old; the moment of importance came not here but there; so that, if a writer were a free man and not a slave, if he could write what he chose, not what he must, if he could base his work upon his own feeling and not upon convention, there would be no plot, no comedy, no tragedy, no love interest or catastrophe in the accepted style, and perhaps not a single button sewn on as the Bond Street tailors would have it. Life is not a series of gig lamps symmetrically arranged; life is a luminous halo, a semi-transparent envelope surrounding us from the beginning of consciousness to the end.²²

Out of the three temporal dimensions, Joyce definitely cancels the future. Little Chandler’s hope of becoming a famous poet could stand for a happy future, but considering that

Dacă ne scrutăm lăuntric, viața pare să fie foarte departe de „așa ceva”. Să cercetăm pentru o clipă o minte obișnuită într-o zi oarecare. Ea primește o infinitate de impresii — mărunte, fantastice, evanescente sau gravate cu stilet de oțel. Din toate părțile, ele vin în averse continue de atomi fără număr; și, pe măsură ce cad, se încheagă în conturul vieții de luni sau de marți, accentul cade altfel decât în trecut; clipa de importanță capitală nu e acum, ci mai departe; astfel încât, dacă scriitorul ar fi un om liber, iar nu un sclav, dacă ar putea scrie ce ar vrea, nu ce trebuie, dacă și-ar întemeia lucrarea pe propriile sentimente, nu pe convenții, n-ar mai fi nici intrigă, nici comedie, nici tragedie, nici poveste de iubire sau catastrofă în stilul general acceptat și probabil nici un nasture n-ar mai fi cusut în stilul croitorilor de pe strada Bond. Viața nu e o înșiruire de felinare așezate simetric; viața e o aură de lumină, un înveliș semitransparent care ne înconjoară de când ni se trezește conștiința și până la sfârșit.

Dintre cele trei coordonate temporale, Joyce anulează viitorul fără doar și poate. Ceea ce ar putea îmbrăca forma unui viitor este reprezentat de speranța Micului Chandler de a

everything amounts to a hypothetical dimension, the scenario is no longer tenable. Moreover, we have to bear in mind that the story allows the characters just one day in Dublin. Hence, the (un)happy ending is no longer written on the last page. The chronological thread past-present-future has been severed when the Modernists (and eventually their readers) understood that life was not a chain of “gig lamps symmetrically arranged;”²³ as Virginia Woolf states.

The future is an abstract notion in the Modernist universe. The present has the same fate. It is no longer delights in secondary plots, adventure, turmoil and obstacles, as was the case in Dickens’s novels; on the contrary, it has been brought to its knees by banality and routine. Little Chandler does nothing out of common within a day. He goes to work, walks around Dublin, meets Ignatius Gallaher, remembers his past together with his friend and then he comes home where he is being scolded by Annie for having forgotten the parcel of coffee. He is made to look after his child (whose uncontrollable cry prevents him from enjoying Byron’s poetry) until she comes back from shopping. What keeps him busy is his memory. He tries to remember Gallaher when he was young, and he strives to

ajunge un poet de renume, dar ținând seama că totul se rezumă la o dimensiune ipotetică, situația devine irelevantă. De asemenea, nu trebuie omis faptul că evenimentele se desfășoară într-o singură zi în Dublin. Astfel, finalul (ne)fericit nu se mai regăsește pe ultima pagină. Firul cronologic trecut-prezent-viitor a fost rupt în momentul în care Moderniștii (iar ulterior și cititorii lor) au înțeles că viața nu este o înlanțuire de „felinare așezate simetric;” așa cum declară Virginia Woolf.

Dacă viitorul a devenit o noțiune abstractă în universul Modernist, nici prezentul nu se bucură de un statut privilegiat. El nu mai abundă în intrigă, aventură, tumult și obstacole, la fel ca în romanele lui Dickens, ci este îngenunchiat în fața banalității, a rutinei. Micul Chandler nu întreprinde activități ieșite din comun în decursul unei singure zi. El merge la serviciu, se plimbă pe străzile Dublinului, se întâlnește cu Ignatius Gallaher, deapănă amintiri alături de acesta, apoi se întoarce acasă unde neglijența de a fi omis să-i aducă lui Annie pachetul de cafea îl costă, trebuind să aibă grijă de copil (al cărui plâns permanent îl împiedică să se bucure de poezia lui Byron) până când aceasta se întoarce de la magazin. Ce îl ține realmente ocupat este amintirea. Încearcă să-și amintească de

refresh those fragments, hoping that he can understand the change. Then, he looks at his wife's photograph, and hopes to find an answer, to understand the emotion he once felt, or those sensations he cannot utter.

One of the feelings that have been reduced to silence is love. Notwithstanding its presence in the text, its semantics has been changed. The one who articulates the word is Annie, yet she does not use it to confess her feelings to her husband (as the reader would have expected), but to her child: "My little man! My little mannie! Was 'ou frightened, love? ... There now, love! There now! ... [...]"²⁴. Nonetheless, it comes as no surprise, since the emotion that love or the hero's happy ending could have triggered is meaningless to Joyce.

"A Little Cloud" is not the only story in which the plot and the happy ending gave way to the avalanche of epiphanies, the characters left the stage in favour of the interior monologue, and love is an abstract concept that human mind cannot grasp; an obsessive word, yet one which is devoid of essence. "A Painful Case" follows the Joycean strategy. It sets fire to the obsolete theories, developing its own tools, remaining faithful

Gallagher în tinerețe și se străduiește să reactualizeze acele frânturi în dorința de a observa o schimbare la prietenul său. Un caz similar se petrece atunci când privește fotografia soției cu scopul de a găsi un răspuns, de a înțelege emoția resimțită cândva, sau acele trăiri pe care nu le poate rosti.

Unul dintre aceste sentimente reduse la tăcere este iubirea. Cu toate că apare în text, semantica acestui cuvânt a suferit modificări. Cea care utilizează termenul este Annie, dar nu pentru a-i declara soțului sentimentele (așa cum cititorul s-ar fi așteptat), ci copilului: „ – Copilu' lu mama! Copilașu' meu! Te-ai speriat, iubire?... Gata, iubire! Gata!... [...]”. Nu este însă de mirare, întrucât emoția afectivă pe care dragostea sau povestea cu final fericit ar fi putut-o genera, nu mai prezintă niciun interes pentru Joyce.

„Un norișor” nu este singura povestire în care intriga și finalul fericit s-au cutremurat sub avalanșa de epifanii, personajele au părăsit scena în favoarea monologului interior, iar iubirea este un concept abstract pe care mintea nu îl poate percepe; un termen folosit frecvent, depozitat însă de orice urmă de sens. „Un caz trist” respectă strategia joyceană: aruncă în foc teoriile perimate, construindu-și propriile instrumente,

to one principle: if the emotion has already been experienced, there is no use in writing it down anymore. Joyce's motto, as he himself states, is the following: "I try to give the unspoken, unacted thoughts of people in the way they occur"²⁵.

The author of *Dubliners* followed in Henry James's footsteps in his quest of creating a new perspective of both story and characters, and in doing so he carved out a new method for himself as a writer. James sacrifices the author's omniscience, minimising it while laying emphasis on the characters' self-examination. He ascribed thus a significant role to sensations, emotions and thoughts. He focused on consciousness, which required the reader's active participation. Unlike James, Joyce devises a multiple perspective, meant to provide the whole picture of everyday reality in Dublin. In this regard, he adopts the principle of aesthetic distance and multiple points of view. The two aspects are approached by Ortega y Gasset in his book *The Dehumanization of Art: and Notes on the Novel*²⁶. While trying to distinguish between the emotion one feels in a concrete situation and aesthetic emotion, Ortega adheres to the principle of aesthetic distance, submitting his reader to an exercise. He

rămânând fidelă unui singur principiu: dacă emoția a fost deja trăită, nu mai are rost să fie așternută explicit pe pagină pentru a fi înțeleasă, întrucât motto-ul lui Joyce, după cum el însuși mărturisește este: „Încerc să ofer gândurile nerostite, neinterpretate ale oamenilor în ordinea în care acestea apar.”

Autorul volumului *Oameni din Dublin* a călcat pe urmele lui Henry James în dorința de a crea o nouă perspectivă a poveștii și a personajelor, însă și-a făurit o metodă proprie. Spre deosebire de James, care sacrifică prezența autorului omniscient, minimalizând-o în favoarea introspecției la care se supun personajele, acordând astfel o pondere semnificativă trăirilor, emoțiilor, gândurilor – într-un cuvânt, conștiinței acestora – solicitând implicarea activă a cititorului, Joyce recurge la o perspectivă multiplă, menită să ofere imaginea de ansamblu a realității cotidiene din Dublin. În acest sens, el adoptă principiul distanței estetice și cel al diferitelor puncte de vedere, cele două aspecte fiind ilustrate de către Ortega y Gasset în cartea *The Dehumanization of Art: and Notes on the Novel*. În scopul de a diferenția între emoția resimțită într-o situație concretă și emoția estetică, Ortega se folosește de principiul distanței estetice, supunându-și cititorul la un

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană

40

presents the case of a man on his deathbed and of those who witness the incident: his wife, his doctor, a journalist and a painter. The four persons take part in the same scene, yet what distinguishes them is the way they perceive it. Therefore the wife's suffering, the doctor's and the reporter's attitude, whose engagement is merely a professional concern, and the painter's detachment confirm the fact that the same reality—a man's agony—breaks into multiple divergent realities when it is seen from different angles.

There is no knowing the living truth. Irrespective of the reader's choice, the decision is arbitrary. All these realities are tenable as long as they represent a point of view, and, in order to differentiate them, the reader has to analyse the degree of emotional involvement of each witness. The one who will suffer most is the wife, whose pain becomes a form of identification with the dying man. In order to be able to study a scene, one has to detach himself from it. Yet, in this case, the woman does not witness the scene, she lives it. On the other hand, the doctor cannot express the same feelings, but the responsibility he has for his patient urges him to take part in the event.

exercițiu de imaginație. El prezintă cazul unui om aflat pe patul de moarte și al celor care iau parte la această scenă: soția, medicul, iar în plan secund, un reporter și un pictor. Cei patru asistă la aceeași scenă, însă modul în care fiecare percepe evenimentul diferă, astfel încât durerea resimțită de soție, atitudinea pe care o manifestă medicul și reporterul a căror grijă este de natură profesională, și detașarea pictorului confirmă faptul că aceeași realitate—agonia unui bărbat—se preschimbă în multiple realități divergente atunci când este privită din unghiuri diferite.

Cu siguranță nu vom putea stabili care realitate este cea autentică; indiferent de răspuns, alegerea este arbitrară. Toate aceste realități au un temei atâta vreme cât corespund unui punct de vedere, iar pentru a le putea deosebi, trebuie să analizăm gradul de implicare emoțională al fiecărui martor. Cea mai afectată va fi soția, a cărei durere o face să intervină în scenă până când se confundă cu aceasta. Pentru a putea studia un eveniment este imperios necesar să ne detașăm de el. În acest caz însă, femeia nu asistă la scenă, ci o trăiește. Pe de altă parte, medicul nu manifestă aceleași sentimente, însă

Unlike the woman and the doctor, the journalist is less engaged, as for him the case is a topic of research. Consequently, he does not need to involve himself; on the contrary he can passively notice the story. At the same time, he is aware that in order to stir his readers' curiosity, he has to give details meant to convey emotional involvement. Finally, the painter is engaged least of all, since he is primarily interested in colour, texture, light and shade. To put it more clearly, he is the least involved.

Hence, Ortega y Gasset's hierarchy between reality and those who experience it sheds light on the idea that the multiple points of view projected on a concrete event generate different degrees of emotional involvement.

Joyce applies this technique in the short story "A Painful Case" to promote Lady Sinico's death. The event is brought to the limelight by the testimonies coming from those who witness the scene and from the members of the family. The Deputy Coroner holds an inquest into the death of Lady Emily Sinico,

responsabilitatea pe care o are față de pacient îl determină să ia parte la eveniment și să resimtă emoțiile prin prisma profesiei.

Spre deosebire de cei doi, jurnalistul este mai puțin afectat, pentru el întâmplarea constituie o știre. Ca atare, nu trebuie să intervină, ci doar să asiste, să observe pasiv cele petrecute. În același timp însă, este conștient că pentru a-și putea influența cititorii trebuie să strecoare anumite detalii, creând impresia că este implicat afectiv. Nu în ultimul rând, pictorul este cel mai detașat întrucât prin natura sa de artist, interesul primordial îl reprezintă cromatică, textura, luminile și umbrele. Cu alte cuvinte, în cazul său, gradul de participare afectivă atinge cota minimă.

Prin urmare, ierarhia stabilită de Ortega y Gasset privind realitatea și cei care iau parte la aceasta reflectă ideea că multiplele perspectivele asupra unui fapt concret generează diferite nivele de implicare emoțională.

Joyce folosește această tehnică în povestirea „Un caz trist” pentru a face cunoscut decesul doamnei Sinico. Evenimentul este adus în scenă prin intermediul mărturiilor celor prezenți la locul accidentului și ale membrilor familiei. Astfel procurorul-delegat întreprinde o anchetă în cazul morții

aged forty-three years, who was killed at Sydney Parade Station. According to the evidence, the victim was trying to cross the line when she was knocked down by the engine of the train. The first who testifies is James Lennon, the driver of the engine, who claims that, as soon as he set the train in motion, he had to stop it due to some loud cries. He also stated that the train was going slowly. The second witness, P. Dunne, railway porter, said that he tried to stop the victim from crossing the line, yet she had been “caught by the buffer of the engine”²⁷ before he could reach her.

Moreover, police sergeant Croly declared that he found the victim lying on the platform, and he had the body taken to the waiting room until the ambulance arrived. Constable 57 E corroborated his declaration. Doctor Halpin, the assistant surgeon stated that Lady Sinico had suffered severe contusions of the head and the right shoulder. Nevertheless, the injuries could not have killed her; therefore he considered that her death was the consequence of the shock and “failure of the heart’s action.”²⁸ On the other hand, Mr H. B. Patterson Finlay, who appeared on behalf of the railway company, claimed that there

doamnei Emily Sinico în vârstă de patruzeci și trei de ani, care a fost ucisă în gara Sydney Parade. Conform probelor, victima a fost lovită de locomotiva trenului personal când încerca să traverseze linia de cale ferată. Primul martor, mecanicul locomotivei, James Lennon, declară că imediat ce a pus trenul în mișcare, a trebuit să-l oprească în urma unor țipete puternice. Acesta a adăugat că trenul nu avea viteză. Cel de-al doilea martor, P. Dunne, hamal la compania de căi ferate declară că a încercat să oprească victima să traverseze calea ferată, însă înainte să ajungă la ea, aceasta a fost „prinsă de tamponul locomotivei”.

De asemenea, sergentul de poliție Croly a mărturisit că a găsit victima zăcând pe peron și a cerut ca trupul acesteia să fie dus în sala de așteptare până la sosirea ambulanței. Spusele sale au fost confirmate de agentul de poliție 57 E. Chemat să depună mărturie, doctorul Halpin, „intern la secția de chirurgie a Spitalului Municipal din Dublin” a relatat că în urma căzăturii, victima a suferit contuzii severe la cap și la umărul drept, dar că asemenea traumatisme nu ar fi putut să-i cauzeze moartea. De aceea consideră că decesul a survenit ca urmare a șocului și a stopului cardiac. Pe de altă parte,

were notices in every station and patent gates at level crossings, meant to reduce risks. Consequently, the company was exempt from fault, since the deceased used to cross the lines no using the bridges.

Finally, captain Sinico and Mary Sinico—the husband and the daughter of the victim, respectively—must make their statements. The man said he was not in Dublin at the time of the accident. He also mentioned that Lady Sinico had been his wife for twenty-two years, and they had a happy marriage until she “began to be rather intemperate in her habits.”²⁹ Mary Sinico confirmed his father’s declaration, claiming that her mother was an alcoholic, and she tried to help her join a League meant to solve her problem.

In accordance with the statements of the witnesses and the medical evidence, the jury exonerated the driver of the engine. The verdict was accompanied by the reaction of the Deputy Coroner who summarized the incident as a ‘painful case’, offering his condolences to the family.

reprezentantul companiei feroviare, domnul H. B. Patterson Finlay a declarat că există „avertismente în fiecare stație, precum și porți cu arcuri la trecerile de nivel” menite să prevină riscurile. Cu alte cuvinte, compania nu se face responsabilă de cele petrecute, cu atât mai mult cu cât victima avea obiceiul de a traversa calea ferată prin locuri neautorizate.

Nu în ultimul rând, au fost chemați să declare căpitanul Sinico și Mary Sinico, soțul, respectiv fiica răposatei. Aflăm astfel că bărbatul nu se afla în localitate în ziua în care s-a petrecut accidentul și că cei doi erau căsătoriți de douăzeci și doi de ani, bucurându-se de o căsnicie fericită până ce doamna Sinico „pierduse măsura, și aceasta devenise un obicei”. Mary Sinico întărește spusele tatălui, afirmând că mama sa era alcoolică și că încercase să o ajute, convingând-o să se alăture unui asociații menită să rezolve această problemă.

Ca urmare a declarațiilor martorilor și a raportului medical, jurații l-au găsit nevinovat pe mecanicul locomotivei. Verdictul acestora este însoțit de reacția procurorului-delegat care a rezumat incidentul sub forma unui „caz cât se poate de trist”, oferind condoleanțe familiei.

Viewed through the microscopic lens of aesthetic distance, Emily Sinico's accident generates a kaleidoscopic perspective that is reflected in the various angles of vision, all influenced by the degree of emotional involvement. The incident which took place in Sydney Parade and the example provided by Ortega y Gasset seem to follow the same pattern: the image of death and the reactions of the onlookers. Ortega y Gasset managed to capture the attitude of the four members who interact with the man on his deathbed, shedding light on their emotional distance or closeness which is determined by the degree of detachment—which equals an objective point of view—and intense emotional participation, the 'genuine emotion'.

By the same token, Joyce reflects the reactions of the witnesses, presenting apparently different points of view of one and the same scene. The employees of the railway station show no emotional attachment while they are providing details about the event they have witnessed. None of them seems to be engaged in the situation, as they are not required to do it. They were working when the accident took place. Consequently, they unwillingly became the witnesses of a 'normal' event as it may

Pus sub lentila microscopică a distanței estetice, accidentul lui Emily Sinico generează o perspectivă caleidoscopică reflectată sub forma diferitelor unghiuri de observație aflate sub influența gradului de implicare emoțională. Incidentul din gara Sydney Parade și exemplul oferit de Ortega y Gasset par să urmeze același tipar: tabloul morții și reacțiile celor care îl privesc. Radiografia realizată de Ortega y Gasset a surprins atitudinea celor patru membri care vin în contact cu bărbatul aflat pe patul de moarte, ilustrând distanța sau apropierea afectivă a acestora determinată de gradul de detașare—care este echivalentul unui punct de vedere obiectiv—respectiv de participarea afectivă intensă, de „emoția reală”.

În mod similar, Joyce redă reacțiile martorilor, prezentând puncte de vedere aparent diferite asupra uneia și aceleiași scene. Angajații gării relatează evenimentul la care au asistat într-o manieră neutră. Nici unul dintre ei nu trădează vreo urmă de implicare emoțională, ceea ce de altfel nici nu ar fi fost cazul. Aceștia se aflau la locul de muncă atunci când s-a petrecut accidentul. Ca atare, au devenit involuntar martorii unei întâmplări „firești” după cum se poate deduce din

be inferred from Mr H. B. Patterson Finlay's declaration: "The deceased had been in the habit of crossing the lines late at night from platform to platform [...]." ³⁰ The accident neither surprises nor worries them, since "[t]he company had always taken every precaution to prevent people crossing the lines except by the bridges, both by placing notices in every station and by the use of patent spring gates at level crossings." ³¹ Similarly, the testimonies of police sergeant Croly, constable 57 E, and doctor Halpin do not denote any emotional engagement. Due to their profession, they are detached, and can give an objective account of what has happened.

On the other hand, following the example that Ortega y Gasset provides, the reader expects that the two members of the family – captain Sinico and his daughter, Mary – express the same feeling the wife of the dying man did. Nevertheless, their declarations are devoid of emotional involvement as they adopt the same neutral attitude of the other witnesses. Unlike the Sinico family, James Duffy seems to be the only person who reacts to the news. The reader's expectations are, however,

declarația domnului H. B. Patterson Finlay, reprezentantul companiei de căi ferate: „Decedata avea obiceiul să treacă seara târziu peste linii, de pe un peron pe altul [...]”. Accidentul nu constituie pentru aceștia un element surpriză și nici un motiv de îngrijorare, de vreme ce „[c]ompania a luat întotdeauna măsuri severe pentru a împiedica oamenii să traverseze liniile prin alte locuri în afara trecerilor de cale ferată, atât prin plasarea de avertismente în fiecare stație, cât și prin folosirea porților cu arcuri la trecerile de nivel.” În egală măsură, mărturia sergentului de poliție Croly, a agentului de poliție 57 E și a medicului Halpin nu atestă participare emoțională, ei detașându-se prin natura profesiei de cele petrecute, redând obiectiv evenimentele.

Pe de altă parte, urmărind exemplul pe care Ortega y Gasset îl oferă, cititorul se așteaptă ca cei doi membri ai familiei – căpitanul Sinico și fiica acestuia, Mary – să resimtă aceeași emoție ca soția bărbatului aflat pe patul de moarte. Declarațiile acestora sunt însă lipsite de încărcătură afectivă, cei doi abordând aceeași atitudine neutră pe care o manifestă ceilalți martori. Spre deosebire de familia Sinico, James Duffy pare a fi singurul care reacționează, însă nici de această dată

baffled. The man who was close to the deceased for a while, sharing his views with her, does not feel pain for her death, but rather irritation. He felt that Lady Sinico's decision of committing suicide humiliated him.

Hence, every person who witnessed the accident of Sydney Parade acquaints the jury with facts, giving unbiased declarations, as (s)he is required. Nonetheless, no one can ascertain what happened; the presuppositions are inconclusive, thus there is no real culprit. The doctor concludes that death was caused by shock and heart failure, claiming that the two fractured ribs, the severe contusions of the right shoulder and the injury of the right side of the head were not sufficient "to have caused death in a normal person"³². The jury delivers the verdict in accordance with the medical evidence, exonerating the driver of the engine from all blame. Everything is relative; Joyce uses objectivity in order to suggest subjectivity.

Furthermore, the analysis of the multiple points of view confirms once again that the traditional story has died. The whole incident that took place in Sydney Parade amounts to

cititorului nu îi sunt împlinite așteptările. Cel care s-a aflat pentru o vreme în compania răposatei, și care i-a împărtășit acesteia gândurile sale, nu se arată afectat de moartea acesteia, ci revoltat căci decizia doamnei Sinico de a-și lua viața l-a pus într-o lumină nefavorabilă.

În consecință, fiecare dintre cei care au luat cunoștință de evenimentul din gara Sydney Parade oferă în fața curții o declarație imparțială, așa cum i se solicită, dar de fapt nimeni nu poate afirma cu certitudine ce s-a întâmplat, sunt simple presupuneri care îi împiedică să se pronunțe asupra unui vinovat. Medicul conchide că moartea a survenit ca urmare a șocului și a stopului cardiac motivând că cele două coaste fracturate, contuziile severe la umărul drept și lovitura suferită în partea dreaptă a capului sunt traumatisme care în opinia sa „nu ar fi putut cauza moartea unei persoane”, iar jurații emit verdictul în conformitate cu raportul medical, eliberându-l pe Lennon (mecanicul locomotivei) de orice culpă. Totul este relativ, Joyce face din obiectivitate maxima subiectivității.

De asemenea, analiza perspectivei multiple vine să confirme încă o dată că povestea în termeni clasici a murit. Întregul incident din Sydney Parade se rezumă la câteva

some words which are not necessarily devoid of meaning. They lack that particular sap that nourishes the story. The sentence per se does not help to create the text's coherent structure: "The Deputy Coroner said it was a most painful case, and expressed great sympathy with Captain Sinico and his daughter."³³ "A most painful case" conveys no emotional message as long as the witnesses (especially the family of the deceased) are not in the least affected. Detachment and absence seem to be the fundamental principles: "[Captain Sinico] stated that the deceased was his wife. He was not in Dublin at the time of the accident [...]"³⁴, "[Miss Mary Sinico] was not at home until an hour after the accident."³⁵, hence, whose 'painful case' is it?

Notwithstanding the presence of narration and dialogue,—the latter appears solely once: "A juror. «You saw the lady fall?» / Witness. «Yes.»"³⁶—they cannot capture the essence. The real story lies behind the lines. Therefore, the reader has to go behind the stage and listen to the declaration of every witness in order to discover that actually there is no unhappy/painful case, and nobody can be blamed.

cuvinte nu neapărat lipsite de sens, ci de conținut, de acea sevă care poate să clădească temelia poveștii. Propoziția în sine nu ajută în crearea unei structuri coerente a textului: „Procurorul-delegat a spus că era un caz cât se poate de trist și a declarat că este alături de căpitanul Sinico și de fiica acestuia în pierderea pe care au suferit-o.” „Un caz cât se poate de trist” nu transmite nicio încărcătură emoțională atâta vreme cât martorii (îndeosebi familia decedatei) nu dau dovadă de nicio implicare afectivă; detașarea și absența par a fi principiile guvernante: „[Căpitanul Sinico] a declarat că răposata era soția lui. El nu se afla în Dublin când s-a produs accidentul [...]”, „Domnișoara Sinico fusese plecată de acasă și se întorsese abia la o oră după ce se petrecuse accidentul.”, ca atare despre ce „caz trist” mai poate fi vorba?

Cu toate că narațiunea și dialogul—apare o singură dată: „Un jurat: Ați văzut-o căzând?” / Martorul: Da!”—sunt prezente în text, ele nu surprind esența mesajului, adevărata poveste se află în spatele rândurilor. De aceea, cititorul trebuie să meargă în culise și să asculte punctul de vedere al fiecărui martor pentru a descoperi că de fapt nu este vorba de nicio

Using language, Joyce bypasses the fairy-tale narration. He has no interest in the plot, in the dialogue or in gestures. He focuses on the way characters perceive reality; he goes straight to their thoughts. Therefore, his characters “live at a little distance from [their] body”³⁷ composing in their minds “a short sentence about [themselves] containing a subject in the third person and a predicate in the past tense.”³⁸ Nothing lying behind the word—the emotional intensity—can be faithfully rendered with traditional tools. The mind is the source of preverbality, which is not really narration, but lyricism. The author creates epiphany by means of a concrete, apparently common object that is able to generate a plethora of emotions.

On lifting the lid of the desk a faint fragrance escaped—the fragrance of new cedarwood pencils or of a bottle of gum or of

întâmplare nefericită și că nimeni nu poate fi blamat pentru gradul de implicare pe care îl manifestă.

Joyce scurtcircuitează narațiunea propriu-zisă prin limbaj. Pentru el nucleul nu îl constituie intriga, dialogul sau relațiile conturate între personaje, ci felul în care aceștia percep realitatea, gândurile pe care aceștia le cultivă și nu emoția fizică. De aceea personajele sale trăiesc „la o oarecare distanță de propriul corp” formulându-și „în gând o propoziție scurtă despre [ei înșiși] cu subiectul la persoana a treia și cu predicatul la timpul trecut.” Nimic din ceea ce se ascunde în spatele cuvântului—amalgamul emoțiilor, intensitatea trăirilor—nu poate fi redat fidel decât printr-o analiză laborioasă a minții. Ea este izvorul unei verbalități nerostite, ce nu poate fi subiectul narațiunii, ci al lirismului. Autorul recurge la epifanie prin intermediul unui obiect concret, aparent comun, care reușește să trezească în sufletul celui care îl privește o multitudine de trăiri.

Dacă ridicai capacul pupitrului, se simțea o mireasmă; era mirosul creioanelor din lemn proaspăt de cedru, sau cel al

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană

49

an over-ripe apple which might have been left there and forgotten.³⁹

The apple Mr James Duffy has in his desk encompasses a whole story: the story of Adam and Eve, the communion with one's soul mate, the love he is denied. Epiphany has its own intrinsic value, yet, at the same time it represents an indispensable part of the text's structure. Its independence is reflected through the message a simple object can render, as is the case of the apple. There is balance between epiphany and the rest of the text; a notable example is the last sentence: "He felt that he was alone."⁴⁰

Hence, the valuable story is not the written one, but the unspoken, yet, vibrant story. Dialogue and plot cannot convey the message; therefore, Joyce discards the technique of his precursors, those "phrasemongers, incapable of thinking consecutively for sixty seconds"⁴¹, developing his own method. He preaches no doctrine; on the contrary, he puts the soul and the mind under the microscope, forcing the reader to undertake research. Thus the latter learns that neither the fairy-tale

sticlei cu lipici, ori cel provenit de la vreun măr prea copt, lăsat acolo și uitat.

Mărul pe care domnul James Duffy îl ține în pupitru concentrează în sine o poveste: cea a cuplului adamic, a comuniunii cu ființa pereche, a iubirii care lui îi este inaccesibilă. Epifania are o valoare estetică proprie, însă în același timp ea reprezintă o parte indispensabilă în structura textului. Independența sa este reflectată prin mesajul pe care un simplu obiect îl poate genera, cum este mărul în cazul de față, iar în același timp, între ea și restul textului se stabilește un echilibru; ilustrativă în acest sens fiind ultima propoziție: „Înțelese că este singur.”

Așadar, nu povestea așternută pe hârtie capătă valențe, ci aceea care nu se rostește, dar care vibrează. Dialogul și intriga nu redau suflul mesajului, motiv pentru care Joyce se debarasează de tehnica precursorilor săi, acei „negustori de palavre, care nu sunt în stare să rămână consecvenți șaiszeci de secunde la rând”, întocmindu-și o metodă proprie. El nu vine să predice, ci plasează sufletul și mintea sub lentila microscopului, iar cititorului îi rămâne munca de cercetare.

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană

50

narration, nor the chronological sequence past-present-future represent the story's vital tool. The character—which is the embodiment of a point of view—is stuck in his present, where he is a “saturnine” person, “a unique figure amidst a score of sober workmen”, an “exotic”, and he eventually becomes an “outcast from life's feast.”⁴² He is no longer the main character that has to embark on his quest for truth so that he can achieve perfection; he has no battles to fight, therefore, he cannot be included into the hero's or the villain's typology. Love is an abstract concept. Either it is replaced by sexual intercourse, “Love between man and man is impossible because there must not be sexual intercourse and friendship between man and woman is impossible because there must be sexual intercourse.”⁴³, or it becomes a mere object of contemplation:

He looked down the slope and, at the base, in the shadow of the wall of the Park, he saw some human figures lying. Those venal and furtive loves filled him with despair. He gnawed the rectitude of his life; he felt that he had been outcast from life's

Acesta din urmă ajunge astfel să constate că nu povestea de dragoste reprezintă organul vital și nici înlănțuirea liniară trecut-prezent-viitor. Personajul—care de fapt nu constituie altceva decât un punct de vedere—rămâne blocat într-un prezent în care este pe rând „o fire saturnină”, „[un] străin în mijlocul a douăzeci de muncitori rigizi” pentru ca în final să fie „alungat de la ospățul vieții”. El nu mai este protagonistul unei povești în care trebuie să plece în căutarea unui adevăr menit să-i aducă desăvârșire, nu are lupte de purtat, ca atare, nu poate fi încadrat în tipologia eroului sau a antagonistului. Iubirea constituie o noțiune abstractă. Fie că este înlocuită de relații intime, „Dragostea între doi bărbați este cu neputință pentru că nu trebuie să existe sex între ei, iar prietenia între bărbat și femeie este cu neputință tocmai pentru că trebuie să existe sex între ei.”, sau că devine obiectul contemplării, cert este că lui nu îi este hărăzită:

Privi spre poalele dealului și jos, în umbra zidurilor ce împrejmuiu parcul, zări întinse câteva siluete umane. Iubirile acelea venale și furișe îl umpleau de disperare. Viața lui corectă îl măcina acum pe dinăuntru și simți că fusese

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană

51

feast. One human being had seemed to love him and he had denied her life and happiness: he had sentenced her to ignominy, a death of shame. He knew that the prostrate creatures down by the wall were watching him and wished him gone. No one wanted him; he was outcast from life's feast.⁴⁴

Eventually, we learn that the future has been eradicated, the present has been brought to its knees by monotony, and even the past is blurred.

He turned back the way he had come, the rhythm of the engine pounding in his ears. He began to doubt the reality of what memory told him. He halted under a tree and allowed the rhythm to die away. He could not feel her near him in the darkness nor her voice touch his ear. He waited for some minutes listening. He could hear nothing: the night was perfectly silent. He listened again: perfectly silent.⁴⁵

The character tries to recall, he submits himself to self-examination, struggling to write his autobiography, yet, eventually his thoughts become inconsistent, and his memories

alungat de la ospățul vieții. Se gândi că o singură ființă pe lume îl iubise, iar el nu știuse s-o ajute să trăiască, să fie fericită; o condamnase la dezonoare, la o moarte rușinoasă. Știa că ființele întinse pe lângă zid îl priveau și își doreau ca el să plece. Nimeni nu-l voia, era alungat de la ospățul vieții.

Într-un final, constatăm că nu doar viitorul a fost scos din scenă, iar prezentul a fost îngenunchiat în fața monotoniei, ci și trecutul este estompat.

Se întoarse pe unde venise, cu ritmul locomotivei zvâcnindu-i în urechi. Începu să se îndoiască de adevărul amintirilor lui. Se opri sub un copac, așteptând să se domolească zvâcnirile. Nu o mai simțea lângă el în întuneric, și nu-i mai auzea vocea. Asculta. Nu auzea nimic, noaptea era cufundată în tăcere deplină. Asculta. Tăcere deplină.

Personajul încearcă să rememoreze, se supune introspecției sufletești în dorința de a-și clădi o autobiografie, însă, în cele din urmă, gândurile își pierd din consistență,

fall prey to doubt. They have weakened under the weight of silence, which seems to be crowned as soon as the word stops communicating. The word is dead! Long live the word!

Joyce is undoubtedly the artisan of linguistic sensibility. Being aware of the language's manifold nuances and connotations, he fully exploits its creating capacity. He discards plot and epic discourse, which are melted into the crucible of language, thus generating thoughts and multiple points of view, in whose DNA poetic genes can be found, and as Eliot stated, "Genuine poetry can communicate before it is understood."⁴⁶

The author of *Dubliners* writes about the troubles and the passivity of the Dubliners, anticipating the crisis of the generations in the 21st century. Concomitantly, he awakens ancient worlds and civilisations by means of words which trace their ancestry to the classical heritage. He skilfully handles the Greek and Latin affixes, which he adds to various morphemes, creating apparently new words. Yet, he revives the old words which enriched the vocabulary of the classical languages, the universal basis of literary and linguistic culture. Therefore, the native speakers of both Romance and Germanic languages feel

amintirea cade pradă îndoielii, şubrezindu-se sub greutatea tăcerii care pare să fie încoronată odată ce cuvântul încetează să comunice. A murit cuvântul! Cuvântul să trăiască!

Joyce este fără doar şi poate artizanul sensibilităţii lingvistice. Conştient de multiplele nuanţe şi valenţe pe care limbajul le poate căpăta, el îi exploatează la maximum capacitatea creatoare. Renunţă la discursul epic şi la intrigă pe care le topeşte în creuzetul limbajului, generând gânduri, multiple puncte de vedere în al căror ADN se regăsesc gene poetice, iar aşa cum Eliot a afirmat, „Poezia comunică înainte de a fi înţeleasă”.

Autorul volumului *Oameni din Dublin* scrie despre frământările şi pasivitatea lucuitorilor Dublinului, despre criza omului din secolul XX care astăzi este mai actuală ca niciodată, şi în acelaşi timp, trezeşte lumi şi civilizaţii demult apuse, prin intermediul cuvintelor care îşi trag seva din zestrea clasică. Manevrea cu iscusinţă afixe de sorginte greacă şi latină, pe care le atribuie multor cuvinte, creând un limbaj aparent neologic, însă el redă suflul termenilor care au îmbogăţit lexicul limbilor clasice, fundamentul universal al culturii literare şi lingvistice. De aceea vorbitorii nativi ai unei limbi romanice sau

they are reading a text in their own language, as Joyce serves the word, dedicating himself to their rhythm, magnetic attraction and resonance, applying the principle that the sound communicates faster than the written sign.

His attraction for words is emphasized in the short story "A Little Cloud." The hero is amazed at the recurrence of words he obsessively reiterates (without necessarily grasping their meaning), hoping he can design his own identity or discover the world he inhabits.

One of the text's keywords is 'poem'. The English word has indirectly been borrowed from a Romance language, namely from Middle French (14th century), *poëme*⁴⁷. It traces its roots in the Greek etymon, *poema*, which meant 'composition, poem', from the verb *poein*⁴⁸, *poiein* (to make or compose). The word eventually entered Latin, where *poëma* designates 'composition in verse; poetry'. This transparent, common word, that apparently does not cause any problems when it is rendered into a different language, encompasses not only its primary meaning, but also Little Chandler's story of becoming

germanice au senzația că citesc un text scris în limba lor maternă, întrucât Joyce devine palmasul cuvântului, dedicându-se în trup și suflet ritmului, atracției magnetice și rezonanței sale, plecând de la principiul că sunetul comunică mai repede decât semnul scris.

Atracția sa pentru cuvinte este tradusă în fapt în povestirea „Un norișor”. Recurența termenilor este menită să ilustreze uimirea personajului în fața cuvintelor pe care le repetă obsesiv (fără a le percepe neapărat sensul), în dorința de a-și contura propria identitate sau de a putea descoperi mediul în care trăiește.

Unul dintre cuvintele cheie ale textului este „poem”. Termenul englez a fost împrumutat indirect dintr-o limbă romanică, respectiv din franceza medie (sec. XIV), *poëme*. El își are rădăcinile în etimonul grecesc, *poema*, care avea sensul de „compoziție, poem”, preluat de la verbul *poein*, *poiein* (a face sau a compune). Cuvântul a pătruns ulterior în latină sub forma de *poëma*, care desemnează o compoziție în versuri; poezie. Acest cuvânt transparent, comun, care aparent nu ridică probleme de traducere, reușește pe lângă sensul primar să concentreze în sine o poveste, aceea a Micului Chandler, a

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană

54

a famous poet. Concomitantly, it reflects his incapacity to verbalise his thoughts, the failure he is prone to, and his mistrust of his own strength. The poem represents the tangible asset of his ideas, his wishes and his experiences, which he never managed to share with his wife.

He remembered the books of poetry upon his shelves at home. He had bought them in his bachelor days and many an evening, as he sat in the little room off the hall, he had been tempted to take one down from the bookshelf and read out something to his wife. But shyness had always held him back; and so the books had remained on their shelves. At times he repeated lines to himself and this consoled him.⁴⁹

'Melancholy' is another word that captures Little Chandler's attention. The word's frequency confirms the author's propensity for apparently clear, transparent, yet mysterious and sinuous words, when it comes to their recurrence and the attempt to translate them. The word 'melancholy'⁵⁰ has been borrowed from Old French, where *melancolie* meant 'condition characterized by sullenness, gloom, irritability'. The word derives from the Latin etymon,

năzuinței sale de a ajunge un poet renumit, și în același timp a neputinței de a articula, a eșecului la care acesta este predispus, a neîncrederii în forțele proprii. Poemul reprezintă forma fizică pe care ar urma să o ia ideile, aspirațiile și trăirile sale pe care niciodată nu a reușit să i le împărtășească soției.

Își aminti de cărțile de poezie de pe rafturile de acasă. Le cumpărase pe când era burlac și, în mai multe seri, când ședea în cămăruța care dădea în hol, fusese tentat să ia una de pe raft și să-i citească ceva nevastei lui. Însă timiditatea îl împiedicase de fiecare dată, și astfel cărțile rămăseseră la locul lor, pe rafturi. Câteodată repeta versuri pentru sine, iar aceasta îl consola.

În aceste condiții, „melancholy” este un alt termen care vine să suscite atenția Micului Chandler. Frecvența cu care este folosit confirmă predilecția autorului pentru cuvintele clare în aparență, misterioase și sinuoase însă, atunci când vine vorba de recurență și de încercarea de a le traduce. Termenul „melancholy” este împrumutat din franceza veche, unde *melancolie* făcea referire la o stare de spirit proastă, supărare, iritare. Cuvântul provine din etimonul latin, *melancholia* și din

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană

55

melancholia, and the Greek one, *melankholia*, which means sadness, the main meaning is 'black bile', from *melas* (genitive *melanos*), 'black' and *khole*, 'bile'. According to the *Online Etymology Dictionary*, medieval physiology ascribed depression to excess of 'black bile'. Although the origin of the word has been identified, its meaning does not seem to correspond to the context's message. Why would melancholy dominate a man like Little Chandler, who was married, had a good job and was Ignatius Gallaher's friend? The answer is in the text:

Melancholy was the dominant note of his temperament, he thought, but it was a melancholy tempered by recurrences of faith and resignation and simple joy. If he could give expression to it in a book of poems perhaps men would listen. He would never be popular: he saw that. He could not sway the crowd but he might appeal to a little circle of kindred minds. The English critics, perhaps, would recognise him as one of the Celtic school by reason of the melancholy tone of his poems; besides that, he would put in allusions.⁵¹

cel grec, *melankholia*, desemnând tristețe, sensul propriu-zis fiind acela de „bilă/fiere neagră”, din *melas* (având forma de Genitiv, *melanos*), negru și *khole*, „bilă/fiere”. Potrivit dicționarului on-line, *Online Etymology Dictionary*, fiziologia medievală pune depresia pe seama excesului de „bilă neagră”. Cu toate că am identificat proveniența termenului, el încă pare rupt de context. De ce un om care tocmai ce-și întemeiase o familie, avea un loc de muncă stabil, un prieten de nădejde, ar fi dominat de melancolie? Răspunsul se află tot în text:

Melancolia era trăsătura ce-i definea caracterul, gândi el, dar era o melancolie temperată de reîntoarceri la credință, la resemnare și la bucuriile simple. Dacă ar reuși să aștearnă acest lucru într-un volum de versuri, poate că oamenii l-ar asculta. Știa că nu va ajunge să fie pe placul celor mulți. Nu era în stare să înflăcăreze mulțimi, dar poate avea ceva de zis unui cerc restrâns de spirite înrudite. Poate criticii englezi îl vor considera un reprezentant al școlii celtice datorită tonului melancolic al poemelor sale; pe lângă aceasta, avea să strecoare și aluzii.

The association of melancholy and book of poems is not in the least arbitrary. The interior monologue instances certify that, for Little Chandler, melancholy is the essential trait a poetic soul should possess. This idea is reinforced by the presence of the name *Malone*, the anglicised form of *Ó Maoil Eoin*⁵², designating 'descendent of a disciple of Saint John'; *Maoil* eventually became an Irish surname. The acoustic effect of the *m* alliteration (*melancholy-Malone*) seems to be the *sine qua non* for Little Chandler's becoming a glorious poet.

He began to invent sentences and phrases from the notice which his book would get. 'Mr Chandler has the gift of easy and graceful verse.'... 'A wistful sadness pervades these poems.'... 'The Celtic note.' It was a pity his name was not more Irish-looking. Perhaps it would be better to insert his mother's name before the surname: Thomas Malone Chandler, or better still: T. Malone Chandler.⁵³

Not even the biography of the name Ignatius Gallaher is fortuitous, and its analysis does not aim to apply the principles of genetic criticism. Yet, the acknowledgement of the etymology

Asocierea melancolie-volum de versuri nu este deloc arbitrară. Secvențele de monolog interior vin să confirme că pentru Micul Chandler, melancolia devine atributul esențial de care trebuie să dispună o fire poetică. Acestui sentiment i se alătură și numele *Malone*, varianta anglicizată a sintagmei *Ó Maoil Eoin*, însemnând „urmaș al discipolului Sfântului Ion”, *Maoil* devenind ulterior nume de familie irlandez. Efectul sonor pe care aliterația consoanei *m* (*melancolie-Malone*) îl produce pare a fi condiția *sine qua non* pentru afirmarea Micului Chandler ca poet de glorie.

Începu să inventeze enunțuri și fraze din recenziile ce se vor scrie despre cartea lui. „Domnul Chandler versifică ușor și cu eleganță.”... „poemele au o notă tristă, melancolică”... „Amprenta celtică”. Păcat că numele său nu avea o sonoritate mai irlandeză. Poate că ar fi mai bine să includă numele de fată al mamei înaintea numelui de familie: Thomas Malone Chandler, sau și mai bine: T. Malone Chandler.

Nici biografia numelui Igantius Gallaher nu este una fortuită, iar analiza sa nu constituie scopul criticii genetice, însă cunoașterea etimologiei numelor proprii este esențială pentru

of names is an essential requirement for understanding not only their relevance to the characters' delineation, but also the strategy the author develops so that he can load his text with different other stories. The Latin name may be a reference to the Spanish priest, Ignatius Loyola⁵⁴, who founded the Society of Jesus or the Jesuit Order to combat Protestantism. He developed a scheme of meditations Joyce was familiar with, as the writer was trained by Jesuits at Clongowes Wood College and Belvedere College. The enemies of those who belonged to the Jesuit Order accused them of basing their belief on the idea that 'ends justify means'. Hence, the sense of 'a dissembling person' was developed.

Furthermore, 'Gallagher' is the surname of a family Joyce knew. According to Richard Ellmann⁵⁵, the writer's biographer, Ignatius Gallagher resembles Fred, Mrs Gallagher's brother-in-law. He worked as a journalist in Dublin, but he had to go to London because of a scandal. According to the etymological analysis of the name Gallagher, it is worth mentioning that it represents a version of *Gallagher*⁵⁶, the anglicised form of the Irish surname, *Ó Gallchobhair*, which means 'descendent of *Gallchobhar*'⁵⁷, Irish name derived from *gall* (stranger) and

a înțelege nu doar relevanța lor în vederea conturării personajelor, ci și pentru a percepe conexiunile pentru care autorul optează, reușind să concentreze în text multe alte povești. Prenumele de origine latină se poate să facă referire la călugărul spaniol, Ignățiu de Loyola, care a pus bazele Societății lui Iisus sau a Ordinului iezuit cu scopul de a combate Protestantismul. Acesta a întocmit un program de meditații care îi era familiar lui Joyce, întrucât scriitorul a beneficiat de educație iezuită la colegiile Clongowes și Belvedere. Dușmanii membrilor Ordinului iezuit i-au acuzat pe aceștia că ar fi îmbrățișat deviza „scopul scuză mijloacele”, ceea ce a generat sensul de „om fals, perfid, ipocrit”.

De asemenea, „Gallagher” este numele unei familii pe care Joyce a cunoscut-o. Potrivit lui Richard Ellmann, biograful scriitorului, Ignatius Gallagher seamănă lui Fred, cumnatul doamnei Gallagher. Acesta a lucrat ca jurnalist în Dublin, însă a trebuit să plece la Londra din cauza unui scandal. În ceea ce privește etimologia termenului Gallagher, trebuie menționat că acesta reprezintă o variantă a lui *Gallagher*, forma anglicizată a numelui de familie irlandez, *Ó Gallchobhair*, care înseamnă urmaș al lui *Gallchobhar*, nume irlandez derivat din *gall* (străin)

cabhair (help), 'foreign help' or 'a foreign person who helps somebody'. Hence, it is no wonder that Little Chandler believes Ignatius Gallaher, the London-Press journalist, may help him publish his book of poems: "*He wondered whether he could write a poem to express his idea. Perhaps Gallaher might be able to get it into some London paper for him.*"⁵⁸

Joyce's interest in words and sounds is once again reflected in the alliteration that appears right at the core of the narrative. The alliteration is the epitome of Joyce's poetic experiment, which he carries out through the distribution of the words and the relation that is established among them. A notable example is the association Gallaher-gaiety-gay.

'Beautiful?' said Ignatius Gallaher, pausing on the word and on the flavour of his drink. 'It's not so beautiful, you know. Of course, it is beautiful.... But it's the life of Paris; that's the thing. Ah, there's no city like Paris for **gaiety**, movement, excitement....'⁵⁹

și *cabhair* (ajutor), sensul fiind acela de „ajutor străin” sau „persoană străină care oferă un ajutor”. Prin urmare, nu este de mirare de ce Micul Chandler vede în Ignatius Gallaher, gazetarul care lucrează în presa londoneză, un sprijin în vederea publicării volumelor sale de poezii: „Se întrebă dacă poate el să scrie un poem în care să aștearnă acest gând. Poate Gallaher ar reuși să-l publice într-unul dintre ziarele londoneze.”

Interesul lui Joyce pentru cuvinte și sunete se remarcă iarăși prin aliterația care survine în nucleul prozei, dovadă a experimentului poetic realizat prin distribuirea termenilor și a relațiilor existente între aceștia. Un bun exemplu îl reprezintă asocierea Gallaher-*gaiety* (veselie)-*gay* (vesel).

'Beautiful?' said Ignatius Gallaher, pausing on the word and on the flavour of his drink. 'It's not so beautiful, you know. Of course, it is beautiful.... But it's the life of Paris; that's the thing. Ah, there's no city like Paris for **gaiety**, movement, excitement....'

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană

59

‘Everything in Paris is **gay**,’ said Ignatius **Gallaher**.
‘They believe in enjoying life—and don’t you think they’re right? If you want to enjoy yourself properly you must go to Paris.’⁶⁰

Unfortunately, the Romanian translation cannot keep the acoustic effect; yet, the text in the source language sheds light on the fact that Modernist writing, especially the one influenced by *the stream of consciousness*⁶¹ adopts poetic techniques such as alliteration and euphony to compensate for the rhyme’s absence.

Viewed through an etymological lens, the word *gay*⁶² meant ‘full of joy, merry, light-hearted, joyful, carefree’, but also ‘wanton, lewd, lascivious’. The word comes from Old French, *gai* meaning ‘joyful, happy; pleasant, agreeably charming’. In 1890 *gay* had a tinge of promiscuity, and *a gay house* designated a brothel. The sense of immorality in the word traces its roots from the 1630s. By the same token, *gaiety*⁶³ comes from the French word *gaieté* that makes reference to a London theatre of that name, especially to its musical shows and the dancing girls. Therefore, the triad Gallaher-gaiety-gay on the one hand

‘Everything in Paris is **gay**,’ said Ignatius **Gallaher**.
‘They believe in enjoying life—and don’t you think they’re right? If you want to enjoy yourself properly you must go to Paris.’

Din păcate, traducerea în română nu reușește să păstreze efectul sonor, dar textul în limba sursă reflectă că scriitura modernistă, în special cea aflată sub influența *fluxului conștiinței* folosește tehnici poetice, îndeosebi aliterația și eufonia pentru a compensa absența rimei.

În ceea ce privește etimologia cuvântului *gay*, este important de menționat că la sfârșitul secolului XIV acesta însemna „plin de bucurie, fericit, cu inima ușoară, voios, lipsit de griji”, dar și „glumeț, indecent, lasciv”. Termenul provine din franceza veche, unde *gai* avea sensul de „vesel, fericit; plăcut, încântător”. În anul 1890 *gay* a căpătat nuanța de promiscuitate, sintagma *a gay house* desemnând un bordel. Sensul de imoralitate al cuvântului datează din anul 1630. În mod similar, *gaiety*, provenit din termenul francez, *gaieté*, face referire la un teatru londonez care purta acest nume, la *musical-*

delineates the character's portrait, and, on the other hand, concentrates the nightlife's story of days of yore.

An argument that supports the idea of Ignatius Gallaher's good living in Europe is the word 'immoral', ascribed to the Parisian world, which Gallaher was acquainted with. 'Immoral' is the outcome of the negative prefix *in-* (meaning 'not', 'opposite of', 'without') and the adjective *moral*. The related forms of *in-* are *an-* (Greek) and *un-* (Old English). By assimilation of *-n-* with one of the consonants: *m*, *l*, *r*, *in-* becomes *im-*, *il-*, *ir-*. The word *moral*⁶⁴ entered the language in the late 14th century designating a trait 'pertaining to character or temperament'. The word is a borrowing from the Old French *moral* whose Latin etymon is *moralis* ('proper behaviour of a person in society'), literally, 'pertaining to manners'. Hence, 'immoral' designates a person or a concept that has no principles of good behaviour.

urile pe care le găzduia și la fetele care dansau în aceste spectacole. Ca atare, triada termenilor Gallaher-*gaiety* (veselie)-*gay* (vesel) vine să contureze pe de o parte portretul personajului, iar pe de altă parte concentrează în sine o istorie, o poveste a vieții de noapte din vremurile trecute.

Un argument venit în sprijinul ideii că Ignatius Gallaher ducea o viață de huzur pe continent îl reprezintă cuvântul „immoral”, atribuit lumii pariziene, pe care Gallaher a cunoscut-o prea bine. „Immoral” a rezultat ca urmare a derivării adjectivului *moral* cu prefixul negativ *in-* (având sensul de „opus lui”, „lipsit de”). Formele înrudite ale lui *in-* fiind *an-* (greacă) și *un-* (engleza veche). *In-* devine *im-* înaintea consoanelor oclusive *b*, *m* și *p*. *Moral* a intrat în limbă la mijlocul secolului al XIV desemnând o caracteristică „proprie caracterului sau temperamentului”, fiind un împrumut direct din franceza veche, *moral*, care a preluat cuvântul din latină, *moralis* (conduită corespunzătoare a unui om în societate), traducerea literală ar fi „aparținând/propriu manierelor”. Așadar, „immoral” denumește o persoană, un concept lipsit de morală.

In this regard, Little Chandler's attitude is the antithesis of his friend's exuberance. Chandler is a partisan of modesty, moderation and religious beliefs. For him, Paris seems to be a sinful, immoral place. Yet, he does not know the concept of immorality; therefore he uses an external authority: "[...] so...immoral as **they** say?"⁶⁵ The only context that is familiar to him is represented by his home and his country. As he has not seen Europe, he has no access to its reality. Immoral is a word that everyone else ascribes to Paris and now he uses it (without completely understanding its meaning) trying to find out more details from Ignatius Gallaher. The latter answers him by making a *catholic gesture*. The collocation can mislead the reader/the translator due to its double meaning. On the one hand it makes reference to Catholicism and the Roman Catholic Church, on the other hand it means 'all-embracing; including a wide variety of things'. In the 14th century, *catholic*⁶⁶ was used to designate the 'doctrines of the ancient Church'; literally it meant 'universally accepted'. The word comes from the French word, *catholique*, whose Latin etymon is *catholicus* (universal, general) coming from the Greek word, *katholikos*; the phrase *kath'holou* means 'on the whole, in general'. *Catholic* was used by

În antiteză cu personalitatea exuberantă a prietenului său, Micul Chandler este partizanul modestiei, a moderației, a normelor religioase. În aparență, pentru el Parisul este un loc al viciilor, lipsit de morală, însă realitatea este că el nu are conceptul de imoralitate, de aceea invocă o autoritate externă: „așa de ... imoral cum **se spune**”. Singurul context care îi este familiar îl reprezintă căminul și patria sa, necunoscând continentul nu are acces la acea lume. Imoral este un cuvânt pe care restul lumii îl atribuie Parisului și pe care el acum îl folosește (fără a-i înțelege pe deplin sensul) încercând să afle mai multe de la Ignatius Gallaher. Acesta din urmă îi răspunde înainte de toate printr-un *catholic gesture*, sintagmă ce poate induce în eroare cititorul/traducătorul datorită dublului sens: catolic; referitor la catolicism și universal; larg. La mijlocul secolului XIV, *catholic* făcea trimitere la „doctrinile vechii Biserici”, traducerea ad litteram fiind „universal acceptat”. Cuvântul este de origine franceză, *catholique*, provenind din etimonul latin, *catholicus* (universal, general), respectiv din cel grec, *katholikos*, din sintagma, *kath'holou*, (per ansamblu, în general). Termenul a fost preluat de Biserica din Roma în 1554,

the Roman Church in 1554. The general sense of 'universal' is from 1550.

The alliteration that arises from the very beginning in the short story "A Little Cloud" ("EIGHT years before he had seen his friend off at the North Wall and wished him **g**odspeed. **G**allaher had **g**ot on."⁶⁷) reappears at the end of the text, maintaining the symmetrical structure. This time the acoustic effect is achieved by means of reiteration of the consonants *l* and *b*:

"My little man! My little mannie! Was 'ou frightened, love?... There now, love! There now!... Lambabaun! Mamma's little lamb of the world!... There now!"⁶⁸

The Romanian translation cannot be faithful to the original as far as form is concerned. Thus, the alliteration of *l* and *b* disappears in the target language. Nevertheless, the acoustic effect is recovered due to the repetition of *m* and *l* and the syllable *lu*.

după Reforma din secolul XVI. Sensul general de „universal, de interes general” datează din anul 1550.

Aliterația prezentă în povestirea „Un norișor” încă de la primele propoziții: "EIGHT years before he had seen his friend off at the North Wall and wished him **g**odspeed. **G**allaher had **g**ot on." revine în finalul textului păstrând raportul simetric, de această dată efectul sonor bazându-se pe repetiția consoanelor *l* și *b*:

"My little man! My little mannie! Was 'ou frightened, love?... There now, love! There now!... Lambabaun! Mamma's little lamb of the world!... There now!"

Traducerea în română nu poate rămâne fidelă originalului în ceea ce privește forma. Ca atare, în limba țintă aliterația consoanelor *l* și *b* dispare. Însă, efectul sonor se păstrează prin repetiția consoanelor *m* și *l* și a silabei *lu*.

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană

63

–Copillu' lu mama! Copilașu' meu! Te-ai speriat,
iubire?... Gata, iubire! Gata!... Mielușelu' lu' mama!
Mielușelu meu mult iubit!... Taci cu mama!⁶⁹

Hence, Joyce attributes his characters his interest and his obsession for contemplating the word. Their propensity for the acoustic image of certain phrases has a particular significance. Just like the epiphanies that manage to exist both as a singular unit, and as a part of the text's architecture, the attention that characters pay to the resonance of certain words has a great impact upon the interior monologue, creating the impression that "Joyce's characters not only speak their own language, but they think their own language"⁷⁰, as Ezra Pound stated.

His writing is the tangible proof that Joyce writes in a European language which carries Greek, Latin, Anglo-Saxon and Romance genes, respectively. Hence, his text cannot be dated, is ubiquitous. Due to the neologisms it abounds in, his text has no vernacular words. His translators sin because of their obstinacy (or ignorance) to date the text and ascribe it to a certain period by using inappropriate words. To put it more clearly, Joyce's translators make themselves visible; the

–Copillu' lu mama! Copilașu' meu! Te-ai speriat,
iubire?... Gata, iubire! Gata!... Mielușelu' lu' mama!
Mielușelu meu mult iubit!... Taci cu mama!

Așadar, Joyce atribuie personajelor interesul și obsesia sa pentru cuvânt. Predilecția acestora pentru învelișul sonor al anumitor sintagme are o semnificație aparte. Asemenea epifaniilor care reușesc să existe atât ca imagine singulară, cât și ca parte integrantă în arhitectura textului, atenția pe care personajele o atribuie vibrației anumitor cuvinte are un impact major asupra monologului interior, creând impresia că „personajele lui Joyce nu doar că vorbesc propriul limbaj, ci gândesc propriul limbaj”, așa cum a declarat Ezra Pound.

Opera sa constituie mărturia vie a faptului că Joyce scrie într-o limbă europeană, purtătoare de gene greco-latine, anglo-saxone și romanice deopotrivă. De aceea textul său nu poate fi ancorat în timp și în spațiu, e ubicuu. Datorită neologismelor în care abundă, în opera sa nu poate fi vorba de cuvinte neaoșe, iar traducătorii săi cad în păcat, fiind dați în vileag de propria încăpățănare (sau uneori neștiință) de a data textul, plasându-l printr-o alegere neinspirată a cuvintelor într-o epocă anume.

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană

64

translation resembles the original in as much as the pattern of a tapestry is similar to what has been woven on the back of the tapestry. The flaws, the loose threads and the nodes can be seen. A good translation must be flawless.

A translated text, whether prose or poetry, fiction or nonfiction, is judged acceptable by most publishers, reviewers, and readers when it reads fluently, when the absence of any linguistic or stylistic peculiarities makes it seem transparent, giving the appearance that it reflects the foreign writer's personality or intention or the essential meaning of the foreign text—the appearance, in other words, that the translation is not in fact a translation, but the “original.”⁷¹

According to Lawrence Venuti, the translator, like any reader, must see the story as hidden behind the lines. That the sentences—notwithstanding their clear syntax—can lead to a semantic maze. The only chance to find the way out is to follow the word's vibration. The translator must be aware that trying

Cu alte cuvinte, traducătorii lui Joyce se fac fără voie vizibili, traducerea ajunge să semene originalului în aceeași măsură în care modelul unei tapiserii seamănă cu ceea ce se vede atunci când tapiseria este întoarsă pe dos. Imperfecțiunile, scamele, nodurile se văd. O operă desăvârșită se vrea lipsită de asemenea cusururi.

O traducere, fie că este vorba de proză sau de poezie, literatură sau non-literatură, primește unda verde a celor mai mulți editori, recenzenți și cititori atunci când limbajul este fluent, atunci când este un text transparent, lipsit de orice particularități lingvistice sau stilistice, părând astfel că reflectă personalitatea sau intenția scriitorului străin, sau sensul de bază al textului străin—cu alte cuvinte, atunci când crează impresia că traducerea nu este de fapt o traducere, ci „originalul.”

Potrivit lui Lawrence Venuti, traducătorul trebuie să fi depus înainte de toate travaliul cititorului care a înțeles că povestea se ascunde în spatele rândurilor tipărite, că propozițiile—cu toate că se bucură de o sintaxă clară—pot conduce la un labirint semantic și că singura cale de a găsi

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană

65

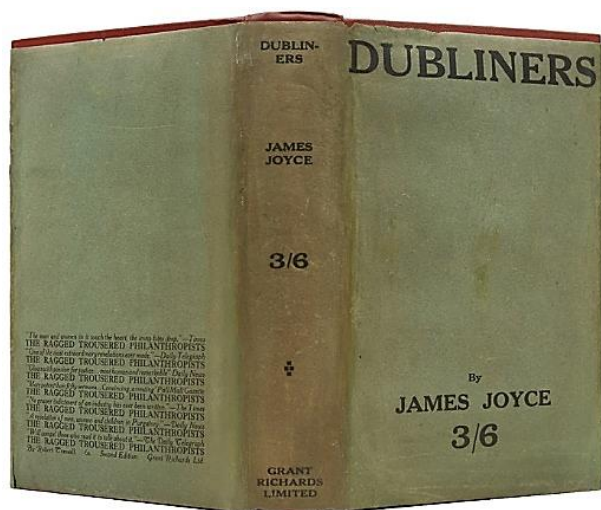
to translate the Joycean text is like playing a violin concerto on the piano. He can convey the message on condition that he never tries to force the piano to produce the sounds of the violin. Hence, he does not have to translate, but to interpret, to be unfaithful in order to be loyal because Joyce uses English as a pretext; his language opens the way to many other languages. He no longer sends the reader abroad, but he sends the message in the latter's own language. The reader must understand that what matters is hidden behind the text, behind theory, behind tangibility. Joyce's book eradicates the concept of the Tower of Babel. With Joyce, all languages and all heroes are one: the universal language of an all-encompassing mind.

ieșirea este aceea de a urma vibrația cuvântului. Traducătorul trebuie să fie conștient că a încerca să traducă textul joycean e ca și cum ar cânta un concert de vioară la pian. Poate ajunge să comunice mesajul cu o singură condiție: să nu pretindă să obțină de la pian sunetul viorii. Așadar nu trebuie să traducă, ci să interpreteze, să fie necredincios pentru a fi loial, întrucât Joyce folosește engleza ca pretext pentru a deschide drumuri către alte limbi. El nu mai trimite cititorul peste hotare, ci îi transmite mesajul pe limba sa (atâta vreme cât acesta învață că ceea ce contează cu adevărat se află dincolo de text, dincolo de teorie, dincolo de tangibilitate), doborând conceptul Turnului Babel. Când vine vorba de Joyce, limba și identitatea nu au plural, ci atribut: universal.

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană
66

A Little Cloud⁷²

Un norișor

Eight years before he had seen his friend off at the North Wall⁷³ and wished him godspeed. Gallaher had got on. You could tell that at once by his travelled air, his well-cut tweed suit, and fearless accent. Few fellows had talents like his and fewer still could remain unspoiled by such success. Gallaher's heart was in the right place and he had deserved to win. It was something to have a friend like that.

Little Chandler's⁷⁴ thoughts ever since lunch-time had been of his meeting with Gallaher, of Gallaher's invitation and of the great city London where Gallaher lived. He was called Little Chandler because, though he was but slightly under the average stature, he gave one the idea of being a little man. His hands were white and small, his frame was fragile, his voice was quiet and his manners were refined. He took the greatest care of his fair silken hair and moustache and used perfume discreetly on his handkerchief. The half-moons of his nails were perfect and when he smiled you caught a glimpse of a row of childish white teeth.

Cu opt ani în urmă își condusesese prietenul la North Wall și îi urase drum bun. Lui Gallaher îi mersese bine. Îți dădeai seama numaidecât după aerul său de om umblat, după croiala fină a costumului din tuid și după siguranța cu care vorbea. Puțini aveau calitățile lui și încă și mai puțini erau cei cărora un asemenea succes nu li se urcase la cap. Gallaher era un om cu inimă mare și era firesc că a reușit. Nu era de ici, de colo să ai un prieten ca el.

Încă de pe la orele prânzului, Micului Chandler nu-i stătea gândul decât la întâlnirea sa cu Gallaher, la invitația lui Gallaher, și la Londra, marele oraș în care trăia Gallaher. I se spunea Micul Chandler pentru că, deși era doar cu puțin sub statura medie, lăsa impresia unui om mărunț. Avea mâini albe și mici, conformația fragilă, vocea domoală și maniere alese. Își îngrijea cu mare atenție mustața și părul blond și mătăsos, și își parfuma discret batista. Semilunele unghiilor sale nu aveau cusur, iar când zâmbea, lăsa să i se vadă un rând de dinți albi, ca de copil.

As he sat at his desk in the King's Inns⁷⁵ he thought what changes those eight years had brought. The friend whom he had known under a shabby and necessitous guise had become a brilliant figure on the London Press. He turned often from his tiresome writing to gaze out of the office window. The glow of a late autumn sunset covered the grass plots and walks. It cast a shower of kindly golden dust on the untidy nurses and decrepit old men who drowsed on the benches; it flickered upon all the moving figures—on the children who ran screaming along the gravel paths and on everyone who passed through the gardens. He watched the scene and thought of life; and (as always happened when he thought of life) he became sad. A gentle melancholy took possession of him. He felt how useless it was to struggle against fortune, this being the burden of wisdom which the ages had bequeathed to him.

He remembered the books of poetry upon his shelves at home. He had bought them in his bachelor days and many an evening, as he sat in the little room off the hall, he had been tempted to take one down from the bookshelf and read out something to his wife. But shyness had always held him back;

În timp ce ședea la biroul său din King's Inns, se gândea la schimbările pe care acei opt ani le aduseseră. Prietenul pe care îl cunoscuse pe când era ponosit și nevoiaș ajunsese să fie un nume în presa londoneză. Micul Chandler se oprea adesea din scrisu-i istovitor ca să privească pe fereastra biroului. Văpaia unui apus de toamnă târzie învăluia iarba și aleile. Doicile neîngrijite și bătrânii decrepiți care moțăiau pe bănci erau învăluiți într-o pulbere feerică, aurie; erau îmbrăcați în scânteile ei toți cei aflați în mișcare: copiii care alergau, tipând de-a lungul potecilor cu pietriș și toți cei care treceau prin grădini. Urmărea spectacolul și se gândea la viață; și, (așa cum se întâmpla de fiecare dată când se gândea la viață), se întristă. O melancolie blândă îl cuprinse. Simți cât de zadarnic era să se împotrivescă sorții, aceasta fiind povara înțelepciunii pe care generații și generații dinaintea lui i-o lăsaseră moștenire.

Își aminti de cărțile de poezie de pe rafturile de acasă. Le cumpărase pe când era burlac și, în mai multe seri, când ședea în cămăruța care dădea în hol, fusese tentat să ia una de pe raft și să-i citească ceva nevastei lui. Însă timiditatea îl împiedicase de fiecare dată, și astfel cărțile rămăseseră la locul lor, pe

and so the books had remained on their shelves. At times he repeated lines to himself and this consoled him.

When his hour had struck he stood up and took leave of his desk and of his fellow-clerks punctiliously. He emerged from under the feudal arch of the King's Inns, a neat modest figure, and walked swiftly down Henrietta Street⁷⁶. The golden sunset was waning and the air had grown sharp. A horde of grimy children populated the street. They stood or ran in the roadway or crawled up the steps before the gaping doors or squatted like mice upon the thresholds. Little Chandler gave them no thought. He picked his way deftly through all that minute vermin-like life and under the shadow of the gaunt spectral mansions in which the old nobility of Dublin had roystered. No memory of the past touched him, for his mind was full of a present joy.

He had never been in Corless's⁷⁷ but he knew the value of the name. He knew that people went there after the theatre to eat oysters and drink liqueurs; and he had heard that the waiters there spoke French and German. Walking swiftly by at night he had seen cabs drawn up before the door and richly dressed ladies, escorted by cavaliers, alight and enter quickly. They

rafturi. Câteodată repeta versuri pentru sine, iar aceasta îl consola.

Când bătu ora de închidere a programului, se ridică și se despărți de colegi, salutându-l pe fiecare în parte. Silueta sa modestă și îngrijită trecu pe sub arcada feudală de la King's Inns, și iute o luă în jos pe Henrietta Street. Asfințitul auriu pălea și se lăsa frigul. O ceată de copii murdari împânzeau strada. Stăteau pe loc sau alergau în mijlocul drumului, se cățărau în patru labe pe treptele dinaintea ușilor întredeschise, sau ședeau pe vine ca șoarecii. Micul Chandler aproape că nu-i vedea. Își croi cu iscusință drum prin viermuiala străzii și pe sub umbra conacelor păraginite și lugubre în care chefuisse vechea aristocrație a Dublinului. Nu-l mișca nici o umbră a trecutului, căci mintea sa mustea de bucuria prezentului.

Nu mai fusese niciodată la Corless, dar știa că este printre cele mai bune. Știa că, după ce veneau de la teatru, oamenii mergeau acolo să mănânce stridii și să bea ceva, și auzise că acolo chelnerii vorbesc franceză și germană. Trecând noaptea în grabă pe acolo, văzuse cupeuri oprite la intrare și doamne cu haine scumpe, care coborau și intrau zorite, însoțite de

wore noisy dresses and many wraps. Their faces were powdered and they caught up their dresses, when they touched earth, like alarmed Atalantas⁷⁸. He had always passed without turning his head to look. It was his habit to walk swiftly in the street even by day and whenever he found himself in the city late at night he hurried on his way apprehensively and excitedly. Sometimes, however, he courted the causes of his fear. He chose the darkest and narrowest streets and, as he walked boldly forward, the silence that was spread about his footsteps troubled him, the wandering silent figures troubled him; and at times a sound of low fugitive laughter made him tremble like a leaf.

He turned to the right towards Capel Street. Ignatius Gallaher⁷⁹ on the London Press! Who would have thought it possible eight years before? Still, now that he reviewed the past, Little Chandler could remember many signs of future greatness in his friend. People used to say that Ignatius Gallaher was wild. Of course, he did mix with a rakish set of fellows at that time, drank freely and borrowed money on all sides. In the end he had got mixed up in some shady affair, some money transaction: at least, that was one version of his

cavaleri. Purtau rochii extravagante și o mulțime de șaluri. Aveau fețele pudrate și, ca niște Atalante, își săltau cu teamă rochiile să nu măture pe jos. Trecuse întotdeauna fără să-și întoarcă privirile spre acel loc. Obişnuia să meargă în pas vioi pe stradă chiar și în miez de zi, iar ori de câte ori îl prindea noaptea în oraș, grăbea pasul temător și agitat. Câteodată, însă, căuta cu dinadinsul această teamă. Alegea cele mai întunecate și înguste străzi și, mergând înainte cu îndrăzneală, se simțea tulburat de liniștea care îi împresura pașii; îl tulburau siluetele hoinare și tăcute, iar uneori când se întâmpla să audă râsete pe înfundate, tremura ca varga.

Făcu dreapta spre Capel Street. Ignatius Gallaher în lumea presei londoneze! Cine ar fi crezut acum opt ani că așa ceva era cu putință? Totuși, acum că rememora trecutul, Micul Chandler își amintea multe trăsături care prevesteau gloria prietenului său. Lumea spunea că Ignatius Gallaher e desfrânat. Desigur, era adevărat că la acea vreme umbla cu tot soiul de depravați, bea fără măsură și se împrumuta în stânga și-n dreapta. În cele din urmă, fusese implicat într-o poveste dubioasă, un fel de tranzacție bănească: sau cel puțin, acesta

flight. But nobody denied him talent. There was always a certain... something in Ignatius Gallaher that impressed you in spite of yourself. Even when he was out at elbows and at his wits' end for money he kept up a bold face. Little Chandler remembered (and the remembrance brought a slight flush of pride to his cheek) one of Ignatius Gallaher's sayings when he was in a tight corner:

'Half time, now, boys,' he used to say light-heartedly. 'Where's my considering cap?'

That was Ignatius Gallaher all out; and, damn it, you couldn't but admire him for it.

Little Chandler quickened his pace. For the first time in his life he felt himself superior to the people he passed. For the first time his soul revolted against the dull inelegance of Capel Street. There was no doubt about it: if you wanted to succeed you had to go away. You could do nothing in Dublin. As he crossed Grattan Bridge⁸⁰ he looked down the river towards the lower quays and pitied the poor stunted houses. They seemed to him a band of tramps, huddled together along the riverbanks, their old coats covered with dust and soot, stupefied by the panorama of sunset and waiting for the first chill of night

era unul dintre motivele grabnicei sale plecări. Dar nimeni nu-i contesta talentul. Ignatius Gallaher avea ceva... ceva anume care nu putea să nu te impresioneze. Chiar și atunci când era strâmtorat și nu știa cum să mai facă rost de bani, tot se ținea tare. Micul Chandler își aminti (iar amintirea îi aduse o ușoară îmbujorare de mândrie) una dintre vorbele lui Ignatius Gallaher când acesta se găsea în dificultate:

— Pauză acum, băieți, spunea el degajat. Hai să ne punem roțițele-n mișcare.

Ăsta era Ignatius Gallaher, și, fir-ar să fie, ți-era greu să nu-l admiri.

Micul Chandler iuți pasul. Pentru prima dată în viață, se simțea superior celorlalți trecători. Pentru prima dată, sufletul său se revolta împotriva lipsei de eleganță apăsătoare de pe Capel Street. Hotărât lucru: dacă voiai să ajungi departe, nu puteai rămâne aici. În Dublin nu puteai face nimic. Când traversă Grattan Bridge, privi în josul râului spre cheiurile în terase și îl cuprinse mila pentru casele sărace și pipernicite. Parcă erau o ceată de amărâți care stau cuibăriți unul într-altul de-a lungul malurilor râului, peste ale căror haine vechi se așternuseră praful și funinginea; ținuiți de priveliștea

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană

72

bid them arise, shake themselves and begone. He wondered whether he could write a poem to express his idea. Perhaps Gallaher might be able to get it into some London paper for him. Could he write something original? He was not sure what idea he wished to express but the thought that a poetic moment had touched him took life within him like an infant hope. He stepped onward bravely.

Every step brought him nearer to London, farther from his own sober inartistic life. A light began to tremble on the horizon of his mind. He was not so old—thirty-two. His temperament might be said to be just at the point of maturity. There were so many different moods and impressions that he wished to express in verse. He felt them within him. He tried to weigh his soul to see if it was a poet's soul. Melancholy was the dominant note of his temperament, he thought, but it was a melancholy tempered by recurrences of faith and resignation and simple joy. If he could give expression to it in a book of poems perhaps men would listen. He would never be popular: he saw that. He could not sway the crowd but he might appeal to a little circle of kindred minds. The English critics, perhaps, would recognise him as one of the Celtic school⁸¹ by reason of

amurgului, așteptând primul fior al nopții ca să se ridice, să se scuture și să o ia din loc. Se întrebă dacă poate el să scrie un poem în care să aștearnă acest gând. Poate Gallaher ar reuși să-l publice într-unul din ziarele londoneze. Era el în stare să scrie ceva original? Nu știa sigur ce gând voia să transmită, dar ideea că tocmai a avut o sclipire poetică prinse viață înlăuntrul său ca un sâmbure de speranță. Păși încrezător mai departe.

Cu fiecare pas era mai aproape de Londra, și mai departe de viața lui sobră, care n-avea nimic de-a face cu arta. Simți în mintea lui o lumină care începe să pâlpâie. Nu era tocmai bătrân, avea doar treizeci și doi de ani. Se putea spune că abia ajunsese la maturitate. Îl încercau atâtea stări și impresii pe care voia să le pună în versuri. Le simțea înlăuntrul său. Încercă să-și cerceteze sufletul, să vadă dacă era un suflet de poet. Melancolia era trăsătura ce-i definea caracterul, gândi el, dar era o melancolie temperată de reîntoarceri la credință, la resemnare și la bucuriile simple. Dacă ar reuși să aștearnă acest lucru într-un volum de versuri, poate că oamenii l-ar asculta. Știa că nu va ajunge să fie pe placul celor mulți. Nu era în stare să înflăcăreze mulțimi, dar poate avea ceva de zis unui cerc restrâns de spirite înrudite. Poate criticii englezi îl vor

the melancholy tone of his poems; besides that, he would put in allusions. He began to invent sentences and phrases from the notice which his book would get. *'Mr Chandler has the gift of easy and graceful verse.'*... *'A wistful sadness pervades these poems.'*... *'The Celtic note.'* It was a pity his name was not more Irish-looking. Perhaps it would be better to insert his mother's name before the surname: Thomas Malone Chandler, or better still: T. Malone Chandler. He would speak to Gallaher about it.

He pursued his reverie so ardently that he passed his street and had to turn back. As he came near Corless's his former agitation began to overmaster him and he halted before the door in indecision. Finally he opened the door and entered.

The light and noise of the bar held him at the doorways for a few moments. He looked about him, but his sight was confused by the shining of many red and green wine-glasses. The bar seemed to him to be full of people and he felt that the people were observing him curiously. He glanced quickly to right and left (frowning slightly to make his errand appear serious), but when his sight cleared a little he saw that nobody had turned

considera un reprezentant al școlii celtice datorită tonului melancolic al poemelor sale; pe lângă aceasta, avea să strecoare și aluzii. Începu să inventeze enunțuri și fraze din recenzii ce se vor scrie despre cartea lui. *„Domnul Chandler versifică ușor și cu eleganță.”*... *„poemele au o notă tristă, melancolică”*... *„Amprenta celtică”*. Păcat că numele său nu avea o sonoritate mai irlandeză. Poate că ar fi mai bine să includă numele de fată al mamei înaintea numelui de familie: Thomas Malone Chandler, sau și mai bine: T. Malone Chandler. Se gândi să-l consulte pe Gallaher în privința aceasta.

Era atât de adâncit în visare, încât trecu de strada pe care o căuta și trebui să se întoarcă. Cu cât se apropia mai mult de Corless, neliniștea de mai devreme puneă iarăși stăpânire pe el, așa că se opri nehotărât în fața ușii. Într-un final, o deschise și intră.

Lumina și zgomotul din bar îl reținură preț de câteva clipe la intrare. Privi în jurul lui, însă vederea îi fu încețoșată de strălucirea atâtor pahare roșii și verzi. I se păru că barul e plin de oameni și simți cum aceștia îl cercetau curioși. Privi repede în stânga și-n dreapta (încruntându-se ușor, ca să dea un aer serios prezenței sale), dar când i se limpezi puțin vederea,

to look at him: and there, sure enough, was Ignatius Gallaher leaning with his back against the counter and his feet planted far apart.

‘Hallo, Tommy, old hero, here you are! What is it to be? What will you have? I’m taking whisky: better stuff than we get across the water. Soda? Lithia⁸²? No mineral? I’m the same. Spoils the flavour.... Here, *garçon*, bring us two halves of malt whisky, like a good fellow.... Well, and how have you been pulling along since I saw you last? Dear God, how old we’re getting! Do you see any signs of aging in me – eh, what? A little grey and thin on the top – what?’

Ignatius Gallaher took off his hat and displayed a large closely cropped head. His face was heavy, pale and clean-shaven. His eyes, which were of bluish slate-colour, relieved his unhealthy pallor and shone out plainly above the vivid orange tie he wore. Between these rival features the lips appeared very long and shapeless and colourless. He bent his head and felt with two sympathetic fingers the thin hair at the crown. Little Chandler shook his head as a denial. Ignatius Gallaher put on his hat again.

observă că nu se întorsese nimeni să-l privească: în centrul atenției, cum era de așteptat, îl zări pe Ignatius Gallaher, cu spatele rezemat de tejghea și cu picioarele întinse și depărtate.

– Tommy, prietene, ai sosit în sfârșit! Ce să fie? Ce bei? Eu mi-am luat whisky, e mai bun decât ce se bea la Londra. Sifon? Apă minerală? Sec? Și eu tot așa îl beau. Îi strică gustu’... Auzi, *garçon*, fii bun și adu-ne două jumătăți de whisky din malt... Așa, și ia zi-mi ce-ai mai făcut de când nu ne-am mai văzut? Dumnezeuule, cum îmbătrânim! Ia zi, vezi vreun semn de bătrânețe la mine? Ha? S-a rărit părul?

Ignatius Gallaher își scoase pălăria și lăsă să se vadă un cap mare, tuns scurt. Avea o față puhavă, palidă și proaspăt bărbierită. Ochii, de un albastru cenușiu, îi înviorau paloarea nesănătoasă și străluceau intens deasupra cravatei de un portocaliu aprins pe care o purta. Între aceste trăsături contrastante, buzele sale păreau foarte mari, lipsite de formă și culoare. Aplecându-și capul, își plimbă trist degetele peste cele câteva fire din creștet. Micul Chandler dădu din cap că nu. Ignatius Gallaher își puse pălăria la loc.

'It pulls you down,' he said, 'Press life. Always hurry and scurry, looking for copy and sometimes not finding it: and then, always to have something new in your stuff. Damn proofs and printers, I say, for a few days. I'm deuced⁸³ glad, I can tell you, to get back to the old country. Does a fellow good, a bit of a holiday. I feel a ton better since I landed again in dear dirty Dublin⁸⁴.... Here you are, Tommy. Water? Say when.'

Little Chandler allowed his whisky to be very much diluted.

'You don't know what's good for you, my boy,' said Ignatius Gallaher. 'I drink mine neat.'⁸⁵

'I drink very little as a rule,' said Little Chandler modestly. 'An odd half-one or so when I meet any of the old crowd: that's all.'

'Ah well,' said Ignatius Gallaher, cheerfully, 'here's to us and to old times and old acquaintance.'

They clinked glasses and drank the toast.

'I met some of the old gang to-day,' said Ignatius Gallaher. 'O'Hara seems to be in a bad way. What's he doing?'

'Nothing,' said Little Chandler. 'He's gone to the dogs.'

'But Hogan has a good sit, hasn't he?'

'Yes; he's in the Land Commission.'⁸⁶

— Viața de gazetar te doboară, zise el. Toată ziua fuga-fuga după subiecte și uneori nu le găsești, și-apoi, trebuie să vii mereu cu ceva nou. Mi-am zis, ducă-se naibii de corecturi și de tipografii, câteva zile măcar. Sunt al dracului de fericit că m-am întors la obârșii. Puțină vacanță face bine oricui. Mă simt de mii de ori mai bine de când sunt iar în mult iubitul și murdarul Dublin... Ține, Tommy. Apă? Câtă să-ți pun?

Micul Chandler îl lăsa să-i îndoiască serios whisky-ul.

— Nu știi ce-i bun, băiete! spuse Ignatius Gallaher. Eu îl beau sec.

— Eu nu prea beau, spuse Micul Chandler cu modestie. O jumătate, rar, când mă întâlnesc cu vreun vechi prieten, asta-i tot.

— Mă rog, răspunse vesel Ignatius Gallaher. În cinstea noastră, a vremurilor bune și a vechilor prietenii.

Ciocniră paharele și băură pentru urare.

— M-am întâlnit astăzi cu câțiva din grupul nostru, spuse Ignatius Gallaher. O'Hara nu pare s-o ducă prea bine. Ce mai face?

— Nimic, răspunse Micul Chandler. A ajuns rău.

— Dar Hogan stă bine, nu?

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană

76

'I met him one night in London and he seemed to be very flush.... Poor O'Hara! Boose, I suppose?'

'Other things, too,' said Little Chandler shortly.

Ignatius Gallaher laughed.

'Tommy,' he said, 'I see you haven't changed an atom. You're the very same serious person that used to lecture me on Sunday mornings when I had a sore head and a fur on my tongue. You'd want to knock about a bit in the world. Have you never been anywhere even for a trip?'

'I've been to the Isle of Man⁸⁷,' said Little Chandler.

Ignatius Gallaher laughed.

'The Isle of Man!' he said. 'Go to London or Paris: Paris, for choice. That'd do you good.'

'Have you seen Paris?'

'I should think I have! I've knocked about there a little.'

'And is it really so beautiful as they say?' asked Little Chandler.

He sipped a little of his drink while Ignatius Gallaher finished his boldly.

— Da, e în Comisia Agrară.

— L-am văzut într-o seară la Londra și mi s-a părut dolidora de bani... Bietul O'Hara! Băutura, nu-i așa?

— Și altele, spuse scurt Micul Chandler.

Ignatius Gallaher râse.

— Tommy, spuse el, văd că nu te-ai schimbat deloc. Ai rămas același om serios care-mi ținea predici duminică dimineața când mă durea capul și eram mahmur. Ar trebui să mai cutreieri și tu lumea! N-ai mers nicăieri, nici măcar în excursie?

— Am văzut Isle of Man, spuse Micul Chandler.

Ignatius Gallaher râse.

— Isle of Man! zise el. Du-te și tu la Londra, sau la Paris. Mai degrabă la Paris. Are să-ți prindă bine!

— Tu ai fost la Paris?

— Și-ncă cum! M-am bucurat din plin, pot să zic.

— Și e așa frumos precum se spune? întrebă Micul Chandler.

Sorbi puțin din pahar în timp ce Ignatius Gallaher își termină hotărât băutura.

— Frumos? reluă Ignatius Gallaher, savurând în același timp cuvântul, dar și băutura. Nu e așa de frumos, să știi. Firește, e

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană

77

‘Beautiful?’ said Ignatius Gallaher, pausing on the word and on the flavour of his drink. ‘It’s not so beautiful, you know. Of course, it is beautiful.... But it’s the life of Paris; that’s the thing. Ah, there’s no city like Paris for gaiety, movement, excitement....’

Little Chandler finished his whisky and, after some trouble, succeeded in catching the barman’s eye. He ordered the same again.

‘I’ve been to the Moulin Rouge⁸⁸,’ Ignatius Gallaher continued when the barman had removed their glasses, ‘and I’ve been to all the Bohemian cafés. Hot stuff! Not for a pious chap like you, Tommy.’

Little Chandler said nothing until the barman returned with two glasses: then he touched his friend’s glass lightly and reciprocated the former toast. He was beginning to feel somewhat disillusioned. Gallaher’s accent and way of expressing himself did not please him. There was something vulgar in his friend which he had not observed before. But perhaps it was only the result of living in London amid the bustle and competition of the Press. The old personal charm was still there under this new gaudy manner. And, after all,

frumos... Dar și mai frumoasă e viața la Paris, aia face toți banii. Ce oraș, Parisul! Ce veselie, ce iureș, ce încântare...

Micul Chandler își bău whisky-ul și încercă până ce reuși în cele din urmă să facă și el semn barmanului. Comandă încă un rând.

– Am fost la Moulin Rouge, continuă Ignatius Gallaher după ce barmanul le luă paharele goale, și am fost prin toate cafenelele boemei pariziene. Date naibii! În nici un caz pentru un puritan ca tine, Tommy!

Micul Chandler nu zise nimic până ce barmanul se întoarse cu cele două pahare. Apoi ciocni ușor paharul prietenului său, repetând toastul de mai devreme. Începea să se simtă oarecum dezamăgit. Tonul lui Gallaher și felul în care acesta se exprima nu erau pe placul lui. Era cam vulgar prietenul lui, și el nu simțise acest lucru până atunci. Dar poate că era doar o urmare a șederii sale la Londra, în agitația și concurența de la ziar. Își păstrase farmecul de odinioară, în ciuda aroganței lui de acum.

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană

78

Gallagher had lived, he had seen the world. Little Chandler looked at his friend enviously.

‘Everything in Paris is gay,’ said Ignatius Gallagher. ‘They believe in enjoying life – and don’t you think they’re right? If you want to enjoy yourself properly you must go to Paris. And, mind you, they’ve a great feeling for the Irish there. When they heard I was from Ireland they were ready to eat me, man.’

Little Chandler took four or five sips from his glass.

‘Tell me,’ he said, ‘is it true that Paris is so... immoral as they say?’

Ignatius Gallagher made a catholic gesture with his right arm.

‘Every place is immoral,’ he said. ‘Of course you do find spicy bits in Paris. Go to one of the students’ balls, for instance. That’s lively, if you like, when the *cocottes*⁸⁹ begin to let themselves loose. You know what they are, I suppose?’

‘I’ve heard of them,’ said Little Chandler.

Ignatius Gallagher drank off his whisky and shook his head.

‘Ah,’ he said, ‘you may say what you like. There’s no woman like the Parisienne – for style, for go.’

Iar la urma urmei, Gallagher trăise, văzuse lumea. Micul Chandler se uită cu invidie la prietenul său.

– Parisul e un oraș vesel, spuse Ignatius Gallagher. Parizienii știu să trăiască – și bravo lor! Dacă vrei să trăiești cu adevărat, du-te la Paris! Și să-ți zic ceva, tare le mai plac irlandezii! Când au auzit că-s din Irlanda, gata-gata să mă mănânce, zău așa.

Micul Chandler sorbi de patru, cinci ori din pahar.

– Spune-mi, zise, e adevărat că Parisul e așa de... imoral cum se spune?

Ignatius Gallagher făcu un gest cu brațul drept prin care îl lămurea că e de la sine înțeles.

– Orice loc e imoral, zise. Desigur, la Paris găsești și picanterii. Mergi, de pildă, la un bal studențesc. Cum să-ți zic, când încep *les cocottes* să se dezlănțuie, aia da viață! Presupun că știi ce sunt alea.

– Am auzit de ele, spuse Micul Chandler.

Ignatius Gallagher dădu whisky-ul pe gât și clătină din cap.

– Da, spuse. Orice ai zice tu, femeii stilate și dezinvolve ca pariziencele nu mai găsești.

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană

79

‘Then it is an immoral city,’ said Little Chandler, with timid insistence – ‘I mean, compared with London or Dublin?’

‘London!’ said Ignatius Gallaher. ‘It’s six of one and half-a-dozen of the other. You ask Hogan, my boy. I showed him a bit about London when he was over there. He’d open your eye.... I say, Tommy, don’t make punch of that whisky: liquor up.’

‘No, really....’

‘O, come on, another one won’t do you any harm. What is it? The same again, I suppose?’

‘Well... all right.’

‘*François*, the same again.... Will you smoke, Tommy?’

Ignatius Gallaher produced his cigar-case. The two friends lit their cigars and puffed at them in silence until their drinks were served.

‘I’ll tell you my opinion,’ said Ignatius Gallaher, emerging after some time from the clouds of smoke in which he had taken refuge, ‘it’s a rum⁹⁰ world. Talk of immorality! I’ve heard of cases – what am I saying? – I’ve known them: cases of... immorality....’

Ignatius Gallaher puffed thoughtfully at his cigar and then, in a calm historian’s tone, he proceeded to sketch for his friend

– Așadar, e un oraș imoral, spuse Micul Chandler, stăruind timid. Vreau să zic, comparat cu Londra sau Dublinul?

– Londra! exclamă Ignatius Gallaher. Ce mi-e una, ce mi-e alta! Să-l întrebi pe Hogan, băiete. Când a venit la Londra, l-am dus peste tot. Ar putea să-ți deschidă ochii... Ce faci, Tommy, nu face punci din whisky-ul ăla, bea ca un bărbat!

– Păi, eu...

– E, haide, nu mori dacă mai bei un pahar. Ce să fie? Tot așa, da?

– Bine... fie!

– *François*, mai adu-ne unul... Fumezi, Tommy?

Ignatius Gallaher își scoase tabachera. Cei doi prieteni își aprinseră țigările de foi și traseră din ele în tăcere până ce li se serviră băuturile.

– Să-ți zic ce cred eu, spuse Ignatius Gallaher, ivindu-se după un timp din norii de fum în care se refugiase. E o lume ciudată. Ziceai de imoralitate! Am auzit de cazuri – ce tot spun? – le-am văzut cu ochii mei, cazuri de... imoralitate...

Ignatius Gallaher pufăi meditativ din trabuc și apoi, vorbind calm, asemenea unui istoric, purcese să-i descrie prietenului

some pictures of the corruption which was rife abroad. He summarised the vices of many capitals and seemed inclined to award the palm to Berlin. Some things he could not vouch for (his friends had told him), but of others he had had personal experience. He spared neither rank nor caste. He revealed many of the secrets of religious houses on the Continent and described some of the practices which were fashionable in high society and ended by telling, with details, a story about an English duchess—a story which he knew to be true. Little Chandler was astonished.

‘Ah, well,’ said Ignatius Gallaher, ‘here we are in old jog-along Dublin where nothing is known of such things.’

‘How dull you must find it,’ said Little Chandler, ‘after all the other places you’ve seen!’

‘Well,’ said Ignatius Gallaher, ‘it’s a relaxation to come over here, you know. And, after all, it’s the old country, as they say, isn’t it? You can’t help having a certain feeling for it. That’s human nature.... But tell me something about yourself. Hogan told me you had... tasted the joys of connubial bliss. Two years ago, wasn’t it?’

Little Chandler blushed and smiled.

său viața imorală de prin alte părți. Înșiră viciile mai multor capitale și dădu de înțeles că nici un alt loc nu întrecea Berlinul. Pentru unele lucruri nu putea să bage mâna în foc (îi le povestiseră prietenii), dar pe altele le trăise pe pielea lui. Nu iertă pe nimeni și nimic. Dezvălui multe dintre secretele instituțiilor religioase din Europa, descrise câteva dintre obiceiurile la modă în înalta societate și sfârși prin a spune amănunțit o poveste despre o ducesă din Anglia, o poveste despre care știa că e adevărată. Micul Chandler era uluit.

—În fine, spuse Ignatius Gallaher, în viața înceată din bătrânul Dublin, cine are habar de toate astea?

—Cât de plictisitor trebuie să ți se pară, spuse Micul Chandler, după toate locurile pe care le-ai văzut!

—De fapt, răspunse Ignatius Gallaher, e o relaxare să vin încoace, să știi. Și, la urma urmei, e locul de baștină, cum se zice, nu? E firesc să te simți legat. Așa-i firea omului... Dar zi-mi despre tine. Hogan mi-a spus că ai... descoperit plăcerile vieții în doi. Acum doi ani, parcă?

Micul Chandler se îmbujoră și zâmbi.

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană

81

‘Yes,’ he said. ‘I was married last May twelve months.’

‘I hope it’s not too late in the day to offer my best wishes,’ said Ignatius Gallaher. ‘I didn’t know your address or I’d have done so at the time.’

He extended his hand, which Little Chandler took.

‘Well, Tommy,’ he said, ‘I wish you and yours every joy in life, old chap, and tons of money, and may you never die till I shoot you. And that’s the wish of a sincere friend, an old friend. You know that?’

‘I know that,’ said Little Chandler.

‘Any youngsters?’ said Ignatius Gallaher.

Little Chandler blushed again.

‘We have one child,’ he said.

‘Son or daughter?’

‘A little boy.’

Ignatius Gallaher slapped his friend sonorously on the back.

‘Bravo,’ he said, ‘I wouldn’t doubt you, Tommy.’

Little Chandler smiled, looked confusedly at his glass and bit his lower lip with three childish white front teeth.

– Da, răspunse. M-am căsătorit în mai, acum un an.

– Sper că nu-i prea târziu să-ți adresez cele mai bune urări, spuse Ignatius Gallaher. Nu ți-am știut adresa, altfel aș fi făcut-o la timpul potrivit.

Îi întinse mâna, iar Micul Chandler i-o strânse.

– Ei bine, Tommy, ție și soției vă urez numai bucurii, bătrâne, bani cu nemiluita și să mori când te-oi împușca eu. Asta îți urează un adevărat prieten, un prieten vechi. Doar știi asta, nu?

– Știu, răspunse Micul Chandler.

– Ceva urmași? întrebă Ignatius Gallaher.

Micul Chandler se înroși iarăși.

– Avem un copil, răspunse.

– Băiat sau fată?

– Un băiețel.

Ignatius Gallaher își bătu zgomotos prietenul pe spate.

– Bravo ție, îi zise, nici nu mă așteptam la altceva din partea ta, Tommy.

Micul Chandler zâmbi, se uită pierdut la pahar și își mușcă buza inferioară cu trei dinți din față, albi ca ai unui copil.

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană

82

‘I hope you’ll spend an evening with us,’ he said, ‘before you go back. My wife will be delighted to meet you. We can have a little music and — —’

‘Thanks awfully, old chap,’ said Ignatius Gallaher, ‘I’m sorry we didn’t meet earlier. But I must leave to-morrow night.’

‘To-night, perhaps...?’

‘I’m awfully sorry, old man. You see I’m over here with another fellow, clever young chap he is too, and we arranged to go to a little card-party. Only for that...’

‘O, in that case...’

‘But who knows?’ said Ignatius Gallaher considerately. ‘Next year I may take a little skip over here now that I’ve broken the ice. It’s only a pleasure deferred.’

‘Very well,’ said Little Chandler, ‘the next time you come we must have an evening together. That’s agreed now, isn’t it?’

‘Yes, that’s agreed,’ said Ignatius Gallaher. ‘Next year if I come, *parole d’honneur*⁹¹.’

‘And to clinch the bargain,’ said Little Chandler, ‘we’ll just have one more now.’

— Sper să vii într-o seară la noi, înainte să pleci, zise el. Soția mea ar fi încântată să te cunoască. Putem să ascultăm puțină muzică și...

— Mulțumesc mult, bătrâne, spuse Ignatius Gallaher, îmi pare rău că nu ne-am văzut mai devreme. Dar mâine seară trebuie să plec.

— Poate în seara asta...?

— Îmi pare nespus de rău, bătrâne. Sunt cu încă cineva, un băiat tânăr și răsărit, și am aranjat să mergem la o mică partidă de cărți. Altfel...

— Da, înțeleg...

— Dar cine știe? zise Ignatius Gallaher, prevenitor. Poate la anu’ o să dau o fugă pân-aici, acum că tot am spart gheața. O să-mi facă mare plăcere.

— Bine, zise Micul Chandler. Data viitoare când vii, petrecem o seară împreună. Rămâne stabilit?

— Da, rămâne stabilit, răspunse Ignatius Gallaher. La anu’, dacă vin, *parole d’honneur*.

— În cazul ăsta, să mai luăm un rând, spuse Micul Chandler. Ignatius Gallaher scoase un ceas mare de aur și se uită la el.

— Ultimul, adăugă el. Că ți-am zis că am o întâlnire.

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană

83

Ignatius Gallaher took out a large gold watch and looked at it.

‘Is it to be the last?’ he said. ‘Because you know, I have an a.p.’

‘O, yes, positively,’ said Little Chandler.

‘Very well, then,’ said Ignatius Gallaher, ‘let us have another one as a *deoc an doruis*⁹²—that’s good vernacular for a small whisky, I believe.’

Little Chandler ordered the drinks. The blush which had risen to his face a few moments before was establishing itself. A trifle made him blush at any time: and now he felt warm and excited. Three small whiskies had gone to his head and Gallaher’s strong cigar had confused his mind, for he was a delicate and abstinent person. The adventure of meeting Gallaher after eight years, of finding himself with Gallaher in Corless’s surrounded by lights and noise, of listening to Gallaher’s stories and of sharing for a brief space Gallaher’s vagrant and triumphant life, upset the equipoise of his sensitive nature. He felt acutely the contrast between his own life and his friend’s and it seemed to him unjust. Gallaher was his inferior in birth and education. He was sure that he could

—Sigur, sigur că da, răspunse Micul Chandler.

—Foarte bine, încuviință Ignatius Gallaher, atunci să mai luăm un *deoc an doruis*, cum se zicea odată la un whisky mic, dacă nu mă înșel.

Micul Chandler comandă băuturile. Cu câteva clipe înainte se îmbujorase, iar roșeața din obraji nu dispărea. Orice mărunțiș îl făcea să roșească, băutura îl încălzise și îl însuflețise. Cele trei pahărele de whisky îl amețiseră, iar trabucul tare oferit de Gallaher îi tulburase mintea, căci el era un om sensibil și cumpătat. Se întâlnea cu Gallaher după opt ani, se afla cu el la Corless, cu zgomot și lumini în jur, îi asculta poveștile și, pentru o scurtă vreme, lua parte și el la peregrinările și succesele lui Gallaher—toate acestea erau o aventură care zdruncina firea lui sensibilă. Brusc își dădu seama de diferența dintre propria-i viață și cea a prietenului său și găsi că era nedrept. Ca origine și educație, Gallaher era sub el. Era convins că el e în stare să facă mai mult decât tot ce

do something better than his friend had ever done, or could ever do, something higher than mere tawdry journalism if he only got the chance. What was it that stood in his way? His unfortunate timidity! He wished to vindicate himself in some way, to assert his manhood. He saw behind Gallaher's refusal of his invitation. Gallaher was only patronising him by his friendliness just as he was patronising Ireland by his visit.

The barman brought their drinks. Little Chandler pushed one glass towards his friend and took up the other boldly.

'Who knows?' he said, as they lifted their glasses. 'When you come next year I may have the pleasure of wishing long life and happiness to Mr and Mrs Ignatius Gallaher.'

Ignatius Gallaher in the act of drinking closed one eye expressively over the rim of his glass. When he had drunk he smacked his lips decisively, set down his glass and said:

'No blooming fear of that, my boy. I'm going to have my fling first and see a bit of life and the world before I put my head in the sack – if I ever do.'

'Some day you will,' said Little Chandler calmly.

Ignatius Gallaher turned his orange tie and slate-blue eyes full upon his friend.

făcuse Gallaher, sau decât putea el face vreodată: oricum, mai mult decât jurnalism de prost gust. Dar avea nevoie de o şansă. Ce anume îl împiedica? Nefericita lui timiditate! Încercă să se justifice, să arate că e bărbat. Înțelese exact motivul pentru care Gallaher îi refuzase invitația. Cu tot aerul lui prietenos, Gallaher nu făcea decât să se uite la el de sus, iar vizita sa trăda aceeași atitudine față de Irlanda.

Barmanul le aduse băuturile. Micul Chandler împinse un pahar către prietenul său, apucându-l hotărât pe celălalt.

– Cine știe? Spuse pe când își ridicau paharele. Când o să vii la anu' poate că o să am plăcerea de a ura viață lungă și fericire domnului și doamnei Ignatius Gallaher.

Cu paharul la gură, în vreme ce dădea băutura pe gât, Ignatius Gallaher îi făcu cu ochiul cu subînțeles. După ce bău, plescăi hotărât din buze, puse paharul pe masă și zise:

– Nici vorbă de așa ceva, băiete! Întâi vreau să mai zburd o vreme, să cutreier lumea, să-mi trăiesc viața și abia după aceea am să mă leg la cap, dacă o fi s-o fac vreodată.

– Ai s-o faci tu cândva, spuse calm Micul Chandler.

'You think so?' he said.

'You'll put your head in the sack,' repeated Little Chandler stoutly, 'like everyone else if you can find the girl.'

He had slightly emphasised his tone and he was aware that he had betrayed himself; but, though the colour had heightened in his cheek, he did not flinch from his friend's gaze. Ignatius Gallaher watched him for a few moments and then said:

'If ever it occurs, you may bet your bottom dollar there'll be no mooning and spooning about it. I mean to marry money. She'll have a good fat account at the bank or she won't do for me.'

Little Chandler shook his head.

'Why, man alive,' said Ignatius Gallaher, vehemently, 'do you know what it is? I've only to say the word and tomorrow I can have the woman and the cash. You don't believe it? Well, I know it. There are hundreds – what am I saying? – thousands of rich Germans and Jews, rotten with money, that'd only be

Cu cravata lui portocalie și ochii de un albastru cenușiu, Ignatius Gallaher se întoarse cu fața către prietenul său și îl privi.

– Oare? zise el.

– Ai să te legi la cap, la fel ca toată lumea, când ai să găsești femeia potrivită, reluă energic Micul Chandler.

Accentuase ușor cuvintele și era conștient că se dăduse de gol, dar, cu toate că obrajii i se înroșiseră și mai tare, nu se feri de privirea prietenului său. Ignatius Gallaher îl privi preț de câteva clipe și apoi spuse:

– Dacă vreodată are să se întâmple, pun pariu pe ce vrei tu că n-o să se lase cu dulcegării și clar de lună. O să fie bogată. Ori are un cont gras în bancă, ori nu-i de mine.

Micul Chandler clătină din cap.

– Habar n-ai tu ce pot eu să fac! zise Ignatius Gallaher, plin de vehemență. Un singur cuvânt să zic, și am la degetul mic orice femeie cu bani. Nu-ți vine să crezi? Fii sigur de asta! Sunt sute – ce tot zic? – mii de nemțoaice și evreice putred de bogate, care ce n-ar da să... Ai să vezi, băiete. Să nu-mi spui pe

too glad.... You wait a while, my boy. See if I don't play my cards properly. When I go about a thing I mean business, I tell you. You just wait.'

He tossed his glass to his mouth, finished his drink and laughed loudly. Then he looked thoughtfully before him and said in a calmer tone:

'But I'm in no hurry. They can wait. I don't fancy tying myself up to one woman, you know.'

He imitated with his mouth the act of tasting and made a wry face.

'Must get a bit stale, I should think,' he said.

.....

Little Chandler sat in the room off the hall, holding a child in his arms. To save money they kept no servant but Annie's young sister Monica came for an hour or so in the morning and an hour or so in the evening to help. But Monica had gone home long ago. It was a quarter to nine. Little Chandler had come home late for tea and, moreover, he had forgotten to bring Annie home the parcel of coffee from Bewley's. Of course she was in a bad humour and gave him short answers. She said she

nume dacă nu obțin ce vreau! Când îmi pun un lucru în cap, nu mă las până nu-l capăt, crede-mă pe cuvânt! Ai să vezi.

Dădu paharul pe gât, își termină băutura și răs zgomotos. Apoi privi gânditor în gol și spuse pe un ton calm:

—Dar nu mă grăbesc. Să aștepte! Nu mă văd stând lângă o singură femeie, drept să-ți spun.

Plescăi din buze a lehamite.

—Cred că până la urmă te saturei, mai zise el.

.....

Micul Chandler ședea în cămăruța care dădea în hol, cu un copil în brațe. Ca să mai strângă niște bani, nu-și luaseră servitoare, dar Monica, sora mai mică a lui Annie, mai venea o oră-două dimineața și seara să dea o mână de ajutor. Doar că Monica plecase de mult acasă. Era nouă fără un sfert. Micul Chandler întârziase la ceai și pe deasupra, uitase să-i aducă lui Annie pachetul de cafea de la Bewley's. Firește că Annie era în toane proaste și-i răspundea tăios. Spusese că asta este, n-o să

would do without any tea but when it came near the time at which the shop at the corner closed she decided to go out herself for a quarter of a pound of tea and two pounds of sugar. She put the sleeping child deftly in his arms and said:

‘Here. Don’t waken him.’

A little lamp with a white china shade stood upon the table and its light fell over a photograph which was enclosed in a frame of crumpled horn. It was Annie’s photograph. Little Chandler looked at it, pausing at the thin tight lips. She wore the pale blue summer blouse which he had brought her home as a present one Saturday. It had cost him ten and elevenpence; but what an agony of nervousness it had cost him! How he had suffered that day, waiting at the shop door until the shop was empty, standing at the counter and trying to appear at his ease while the girl piled ladies’ blouses before him, paying at the desk and forgetting to take up the odd penny of his change, being called back by the cashier, and, finally, striving to hide his blushes as he left the shop by examining the parcel to see if it was securely tied. When he brought the blouse home Annie kissed him and said it was very pretty and stylish; but when she heard the price she threw the blouse on the table and said

bea ceai și gata, dar când se apropie ora la care se închidea magazinul din colț, hotărî să meargă ea să-și ia o sută de grame de ceai și un kilogram de zahăr. Îi puse grăbită copilul adormit în brațe și zise:

– Ține-l! Să nu-l trezești!

Pe masă era o lampă mică cu un abajur de porțelan alb, iar lumina ei cădea pe o fotografie în ramă de corn. Era fotografia lui Annie. Micul Chandler o privi, și i se opriră ochii la buzele subțiri și severe. Annie purta bluza de vară, de un albastru foarte deschis, pe care el i-o dăruise într-o sâmbătă. Îl costase zece șilingi și unsprezece penny, dar ce emoții și ce chin fusese s-o aleagă! Prin ce trecuse în ziua aceea, așteptând la ușa magazinului până nu a mai fost nimeni înăuntru, s-a apropiat de teșghea și a încercat să pară în largul lui, în vreme ce vânzătoarea îi aducea o bluză după alta. A plătit la casă și a uitat să-și ia restul. Casiera l-a chemat înapoi. În cele din urmă, a ieșit din magazin, examinând pachetul cu atenție, ca să nu se vadă cât este de îmbujorat. Când sosise acasă cu bluza, Annie îl sărutase, zicându-i că este foarte șic și frumoasă, dar când auzise prețul, o azvârlise pe masă, zicând că era jaf la drumul mare să ceri zece șilingi și unsprezece penny pe așa ceva. La

it was a regular swindle to charge ten and elevenpence for it. At first she wanted to take it back but when she tried it on she was delighted with it, especially with the make of the sleeves, and kissed him and said he was very good to think of her.

Hm!...

He looked coldly into the eyes of the photograph and they answered coldly. Certainly they were pretty and the face itself was pretty. But he found something mean in it. Why was it so unconscious and lady-like? The composure of the eyes irritated him. They repelled him and defied him: there was no passion in them, no rapture. He thought of what Gallaher had said about rich Jewesses. Those dark Oriental eyes, he thought, how full they are of passion, of voluptuous longing!... Why had he married the eyes in the photograph?

He caught himself up at the question and glanced nervously round the room. He found something mean in the pretty furniture which he had bought for his house on the hire system. Annie had chosen it herself and it reminded him of her. It too was prim and pretty. A dull resentment against his life awoke within him. Could he not escape from his little house? Was it too late for him to try to live bravely like Gallaher? Could he go

început a vrut să o ducă înapoi, dar după ce o probase, îi plăcuse tare mult, mai ales îi plăcuse cum cădeau mânecile, așa că îl sărutase, spunându-i că fusese foarte frumos din partea lui că se gândise la ea.

Hm!...

Se uită indiferent la ochii din fotografie, și la fel de indiferent îi răspunseră și ei. Cu siguranță ochii erau frumoși, cum era tot chipul ei de altfel. Doar că lui i se părea meschin. Cum putea să fie atât de nepăsătoare și de înfumurată? Îl enerva mai ales calmul din ochii ei. Îl respingeau și-l sfidau. Nu era pic de entuziasm, nici vorbă de înflăcărare. Se gândi la ce îi spusese Gallaher despre evreicele bogate. Ochii lor negri, orientali, se gândi el, atât de plini de dorință, de doruri voluptoase!... De ce se însurase, oare, cu ochii din fotografie?

Se surprinse punându-și întrebarea și se uită cu teamă de jur împrejur. I se părea meschină mobila frumoasă pe care o cumpăraseră în rate pentru casa lor. Annie însăși o alesese și într-un fel îi amintea de ea. Era la fel de pretențioasă și de frumoasă ca Annie. Încolți în el o indignare surdă împotriva propriei lui vieți. Nu putea oare să scape din casa aceasta mărunță? Era oare prea târziu să încerce să trăiască vitejește, ca Gallaher? Nu

to London? There was the furniture still to be paid for. If he could only write a book and get it published, that might open the way for him.

A volume of Byron's poems lay before him on the table. He opened it cautiously with his left hand lest he should waken the child and began to read the first poem in the book:

*'Hushed are the winds and still the evening gloom,
Not e'en a Zephyr wanders through the grove,
Whilst I return to view my Margaret's tomb
And scatter flowers on the dust I love.'*⁹³

He paused. He felt the rhythm of the verse about him in the room. How melancholy it was! Could he, too, write like that, express the melancholy of his soul in verse? There were so many things he wanted to describe: his sensation of a few hours before on Grattan Bridge, for example. If he could get back again into that mood....

The child awoke and began to cry. He turned from the page and tried to hush it: but it would not be hushed. He began to

putea să plece la Londra? Încă nu terminase de achitat mobila. Măcar de-ar reuși să scrie o carte și s-o publice, poate asta i-ar deschide drumul.

Un volum de poezii de Byron stătea pe masă, în fața lui. Îl deschise cu grijă cu mâna stângă, ca nu cumva să scoale copilul, și începu să citească prima poezie din carte:

*„E tăcut vântul și mută mîhnire sub stele,
Nu se mai simte zefîrul în dîmbravă,
Cînd mă întorc la groapa Margaretei mele
Și aștern flori pe țărîna ei dragă”.*

Se opri. Cadența versurilor parcă răsuna în odaie. Cât de melancolică era! Oare putea și el să scrie așa, să pună în versuri melancolia din sufletul său? Avea atâtea lucruri pe care voia să le exprime, cum era de pildă, sentimentul ce-l încercase acum câteva ore pe Grattan Bridge. Dacă ar putea să intre iar în starea aceea...

Copilul se trezi și începu să plîngă. Lăsă cartea și încercă să-l liniștească, dar copilul nu se lăsa liniștit. Începu să-l legene în

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană

90

rock it to and fro in his arms but its wailing cry grew keener. He rocked it faster while his eyes began to read the second stanza:

*'Within this narrow cell reclines her clay,
That clay where once...'*⁹⁴

It was useless. He couldn't read. He couldn't do anything. The wailing of the child pierced the drum of his ear. It was useless, useless! He was a prisoner for life. His arms trembled with anger and suddenly bending to the child's face he shouted:

'Stop!'

The child stopped for an instant, had a spasm of fright and began to scream. He jumped up from his chair and walked hastily up and down the room with the child in his arms. It began to sob piteously, losing its breath for four or five seconds, and then bursting out anew. The thin walls of the room echoed the sound. He tried to soothe it but it sobbed more convulsively. He looked at the contracted and quivering face of the child and began to be alarmed. He counted seven sobs

brațe încoace și-ncolo, dar copilul plângea cu sughițuri din ce în ce mai tare. Îl legănă mai repede, în vreme ce ochii săi începură să citească a doua strofă:

*„În astă strâmtă groapă-i zace lutul,
Lutul ce altădată...”*

Era în zadar. Nu putea citi. Nu putea face nimic. Plânsetul copilului îi străpungea timpanul. Era în zadar, în zadar! Era prizonier pe viață. Măinile îi tremurau de nervi și dintr-o dată se aplecă spre fața copilului și țipă:

– Taci!

Copilul tăcu o clipă, se chirci speriat și iar începu să urle. Micul Chandler sări din scaun și străbătu grăbit odaia, cu copilul în brațe, de la un capăt la celălalt. Copilul începu să plângă în hohote de-ți rupea inima, își pierdea suflul patru-cinci secunde, apoi izbucnea din nou. Sunetul se lovea de pereții subțiri ai odăii și se întorcea la el. Încercă să-l liniștească, dar sughițurile se accelerau. Se uită la fața schimonosită și tremurândă a copilului și începu să-i fie teamă. Numără șapte

without a break between them and caught the child to his breast in fright. If it died!...

The door was burst open and a young woman ran in, panting.

'What is it? What is it?' she cried.

The child, hearing its mother's voice, broke out into a paroxysm of sobbing.

'It's nothing, Annie... it's nothing.... He began to cry...'

She flung her parcels on the floor and snatched the child from him.

'What have you done to him?' she cried, glaring into his face.

Little Chandler sustained for one moment the gaze of her eyes and his heart closed together as he met the hatred in them. He began to stammer:

'It's nothing.... He... he began to cry.... I couldn't... I didn't do anything.... What?'

Giving no heed to him she began to walk up and down the room, clasping the child tightly in her arms and murmuring:

'My little man! My little mannie! Was 'ou frightened, love?... There now, love! There now!... Lambabaun! Mamma's little lamb of the world!... There now!'

sughițuri neîntrerupte și, speriat, strânse copilul la piept. Dacă murea!...

O femeie tânără trânti ușa de perete și intră gâfâind.

– Ce e? Ce s-a întâmplat? strigă ea.

Vocea mamei împinse plânsul copilului la paroxism.

– Nu-i nimic, Annie... nu-i nimic... A început să plângă...

Ea aruncă pachetele pe jos și îi smulse copilul din brațe.

– Ce i-ai făcut? strigă, ținându-l cu privirea.

Micul Chandler îi înfruntă privirea o clipă, și inima i se strânse când simți ura din ochii ei. Începu să se bâlbâie:

– Nu-i nimic... L-a... l-a apucat plânsul... N-am putut... N-am făcut nimic... Ce?

Fără să-l bage în seamă, femeia începu să umble încoace și-ncolo prin cameră, strângând copilul în brațe și murmurând:

– Copilu' lu mama! Copilașu' meu! Te-ai speriat, iubire?... Gata, iubire! Gata!... Mielușelu' lu' mama! Mielușelul meu mult iubit!... Taci cu mama!

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană
92

Little Chandler felt his cheeks suffused with shame and he stood back out of the lamplight. He listened while the paroxysm of the child's sobbing grew less and less; and tears of remorse started to his eyes.

Micul Chandler simțea cum îi ardeau obraji de rușine și se dădu la o parte din lumina lămpii. Așteptă ca hohotele copilului, ajunse la paroxism, să se potolească; ochii i se umplură de lacrimi de remușcare.

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană
93

Clay⁹⁵

Lut[†]

---

† Textul a apărut publicat în revista *Contemporanul* Anul XXVI, Nr. 3 (756). (martie 2015), București, 2015, pp 36-37, ISSN print 1220-9864 (<http://www.contemporanul.ro/noutati-editoriale/revista-contemporanul-nr-03-2015.html>)

The matron had given her leave to go out as soon as the women's tea was over and Maria looked forward to her evening out. The kitchen was spick and span: the cook said you could see yourself in the big copper boilers. The fire was nice and bright and on one of the side-tables were four very big barmbracks⁹⁶. These barmbracks seemed uncut; but if you went closer you would see that they had been cut into long thick even slices and were ready to be handed round at tea. Maria had cut them herself.

Maria was a very, very small person indeed but she had a very long nose and a very long chin. She talked a little through her nose, always soothingly: *'Yes, my dear,'* and *'No, my dear.'* She was always sent for when the women quarrelled over their tubs and always succeeded in making peace. One day the matron had said to her:

*'Maria, you are a veritable peace-maker!'*⁹⁷

And the sub-matron and two of the Board ladies had heard the compliment. And Ginger Mooney was always saying what she

Supraveghetoarea îi dăduse voie să plece îndată ce femeile aveau să-și termine ceaiul, iar Maria aștepta cu nerăbdare seara ei liberă. Bucătăria era curată ca lacrima, iar bucătăreasa zise că puteai să te vezi ca-n oglindă în oalele mari din aramă. Focul era plăcut și lumina totul în jur, iar pe una dintre mesele de la perete se găseau patru cozonaci foarte mari cu stafide. Nu păreau să fi fost feliați, dar dacă te uita mai atent, vedeai că fuseseră totuși tăiați în lung, în felii mari și groase, așteptând să fie serviți la ceai. Maria cu mâna ei îi tăiasse.

Maria era o femeie neașteptat de scundă, însă avea un nas foarte lung și o bărbie ascuțită. Vorbea puțin pe nas, și repeta mereu cu blândețe: „*Da, da*” și „*Nu chiar*”. De fiecare dată când femeile se luau la ceartă pe albiile de rufe, pe ea o chemau, iar ea reușea de fiecare dată să le împace. Într-o zi, supraveghetoarea chiar îi spusese:

— Maria, împăciuitoare ca tine mai rar!

Cuvintele de laudă fuseseră auzite și de ajutoarea supraveghetoarei, și de două doamne din comitet. Iar Ginger

wouldn't do to the dummy who had charge of the irons if it wasn't for Maria. Everyone was so fond of Maria.

The women would have their tea at six o'clock and she would be able to get away before seven. From Ballsbridge to the Pillar⁹⁸, twenty minutes; from the Pillar to Drumcondra⁹⁹, twenty minutes; and twenty minutes to buy the things. She would be there before eight. She took out her purse with the silver clasps and read again the words *A Present from Belfast*. She was very fond of that purse because Joe had brought it to her five years before when he and Alphy had gone to Belfast on a Whit-Monday¹⁰⁰ trip. In the purse were two half-crowns and some coppers. She would have five shillings clear after paying tram fare. What a nice evening they would have, all the children singing! Only she hoped that Joe wouldn't come in drunk. He was so different when he took any drink.

Often he had wanted her to go and live with them; but she would have felt herself in the way (though Joe's wife was ever so nice with her) and she had become accustomed to the life of the laundry. Joe was a good fellow. She had nursed him and Alphy too; and Joe used often say:

'Mamma is mamma but Maria is my proper mother.'

Mooney spunea mereu că dacă n-ar fi Maria, ar fi vai de capul nătăngei de la călătorie. Pe Maria o iubea toată lumea.

La ora șase femeile își vor bea ceaiul, iar ea va putea să plece înainte de șapte. De la Ballsbridge la Pillar făcea douăzeci de minute; de la Pillar la Drumcondra, alte douăzeci de minute, și încă douăzeci pentru târguieli. Avea să ajungă înainte de opt. Își scoase portmoneul cu închizătoare de argint și citi iarăși cuvintele, *Un Cadou din Belfast*. Îi era tare drag portmoneul fiindcă i-l adusese Joe cu cinci ani în urmă, când fusese împreună cu Alphy la Belfast, de Rusalii. În portmoneu avea două jumătăți de coroană și ceva mărunțiș. Aveau să-i mai rămână cinci șilingi după ce-și plătea călătoria cu tramvaiul. Ce seară frumoasă aveau să petreacă, cu toți copiii cântând! Spera doar ca Joe să nu vină băut. Când punea băutură în gură, nu mai era el.

El o rugase adesea să vină să stea la ei, dar ea se temea să nu-i deranjeze (cu toate că soția lui Joe se purta foarte frumos cu ea), și, apoi, se obișnuise cu viața de la spălătorie. Joe era un om cumsecade. Ea îl crescuse și pe el și pe Alphy, iar Joe obișnuia să spună:

— Mama e mama, dar mama mea adevărată e Maria.

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană

96

After the break-up at home the boys had got her that position in the *Dublin by Lamplight* laundry¹⁰¹, and she liked it. She used to have such a bad opinion of Protestants but now she thought they were very nice people, a little quiet and serious, but still very nice people to live with. Then she had her plants in the conservatory and she liked looking after them. She had lovely ferns and wax-plants and, whenever anyone came to visit her, she always gave the visitor one or two slips from her conservatory. There was one thing she didn't like and that was the tracts on the walls¹⁰²; but the matron was such a nice person to deal with, so genteel.

When the cook told her everything was ready she went into the women's room and began to pull the big bell. In a few minutes the women began to come in by twos and threes, wiping their steaming hands in their petticoats and pulling down the sleeves of their blouses over their red steaming arms. They settled down before their huge mugs which the cook and the dummy filled up with hot tea, already mixed with milk and sugar in huge tin cans. Maria superintended the distribution of the barmbrack and saw that every woman got her four slices. There was a great deal of laughing and joking during the meal. Lizzie Fleming said Maria

După ruptura din familie, băieții îi găsiseră de lucru la spălătoria *Dublin by Lamplight*, unde îi plăcea. Înainte nu-i vedea cu ochi buni pe protestanți, dar acum i se păreau oameni foarte cumsecade, puțin cam tăcuți și serioși, dar tot erau niște oameni printre care stăteai cu plăcere. Și pe deasupra, avea plantele ei în seră, de care îi plăcea să aibă grijă. Se mândrea cu ferigile și florile ei de ceară, iar ori de câte ori cineva îi făcea vreo vizită, îi dădea musafirului câte un lăstar, doi de la ea din seră. Un singur lucru nu-i plăcea, și anume, versetele din Biblie atârinate pe pereți. Supraveghetoarea însă era o femeie bine-crescută, cu care îți făcea plăcere să ai de-a face.

Când bucătăreasa îi spuse că totul e pregătit, Maria se duse în camera femeilor și se apucă să tragă de clopotul cel mare. În câteva minute, femeile începură să apară câte două, câte trei, ștergându-și de fuste mâinile din care ieșeau aburi și coborându-și mânecile suflecate peste brațele fierbinți și înroșite. Se așezară în fața unor căni mari, pe care bucătăreasa și nătânga le umpleau cu ceai fierbinte, amestecat deja cu lapte și zahăr, în cazane din cositor. Maria supraveghe tăierea cozonacilor cu stafide, având grijă ca fiecare femeie să-și capete cele patru felii. În timpul mesei se râse și se glumi mult.

was sure to get the ring¹⁰³ and, though Fleming had said that for so many Hallow Eves¹⁰⁴, Maria had to laugh and say she didn't want any ring or man either; and when she laughed her grey-green eyes sparkled with disappointed shyness and the tip of her nose nearly met the tip of her chin. Then Ginger Mooney lifted up her mug of tea and proposed Maria's health while all the other women clattered with their mugs on the table, and said she was sorry she hadn't a sup of porter¹⁰⁵ to drink it in. And Maria laughed again till the tip of her nose nearly met the tip of her chin and till her minute body nearly shook itself asunder because she knew that Mooney meant well though, of course, she had the notions of a common woman.

But wasn't Maria glad when the women had finished their tea and the cook and the dummy had begun to clear away the tea-things! She went into her little bedroom and, remembering that the next morning was a mass morning, changed the hand of the alarm from seven to six. Then she took off her working skirt and her house-boots and laid her best skirt out on the bed and her tiny dress-boots beside the foot of the bed. She changed her blouse too and, as she stood before the mirror, she thought of how she used to dress for mass on Sunday morning when she was a young girl;

Lizzy Fleming spuse că inelul o să fie precis în felia Mariei și, deși Fleming mereu spunea acest lucru de Ziua Morților, Maria se amuza de fiecare dată și răspundea că nu-i trebuie ei nici inel și nici bărbat. Atunci când râdea, ochii ei gri-verzui sclipeau timid și neîncrezător, iar vârful nasului mai că-i atingea vârful bărbiei. Atunci Ginger Mooney își înălță cana cu ceai și închină în cinstea Mariei, și toate celelalte femei ciocniră cu căni în masă, iar Ginger Mooney spuse că-i pare rău că n-are un strop de bere, ca să dea noroc. Maria râse iar: vârful nasului mai că-i atinse vârful bărbiei. Trupul ei mărunțel se scutura de râs, pentru că știa că Mooney nu e o fată rea, dar, firește, gândea ca o femeie simplă.

Și cum se mai bucură Maria când femeile își terminară ceaiul, iar bucătăreasa și nătânga începură să strângă masa! Merse în cămăruța ei și, amintindu-și că dimineața următoare avea să fie slujbă, mută limba deșteptătorului de la șapte la șase. Apoi, își dădu jos fusta de lucru și încălțările de casă, își întinse fusta cea bună pe pat, și își așeză la piciorul patului încălțările de oraș, care erau foarte mici, pe măsura ei. Își schimbă și bluza, și, cu ochii la oglindă, își aminti cum se îmbrăca pentru slujba de duminică dimineața, pe vremea când

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană

98

and she looked with quaint affection at the diminutive body which she had so often adorned. In spite of its years she found it a nice tidy little body.

When she got outside the streets were shining with rain and she was glad of her old brown waterproof. The tram was full and she had to sit on the little stool at the end of the car, facing all the people, with her toes barely touching the floor. She arranged in her mind all she was going to do and thought how much better it was to be independent and to have your own money in your pocket. She hoped they would have a nice evening. She was sure they would but she could not help thinking what a pity it was Alphy and Joe were not speaking. They were always falling out now but when they were boys together they used to be the best of friends: but such was life.

She got out of her tram at the Pillar and ferreted her way quickly among the crowds. She went into Downes's cake-shop but the shop was so full of people that it was a long time before she could get herself attended to. She bought a dozen of mixed penny cakes, and at last came out of the shop laden with a big bag. Then she thought what else would she buy: she wanted to buy something really nice. They would be sure to have plenty of apples and nuts.

era încă tânără, și contempla cu nostalgie trupul mărunțel pe care îl îmbrăcase frumos de atâtea ori în viața ei. În ciuda vârstei, trupul acela mic încă arăta bine și chiar tânăr.

Ploua zdravăn, și apa șiroia pe străzi, așa că se bucură că îmbrăcase vechiul fulgarin cafeniu. Tramvaiul era ticsit, iar ea trebui să se așeze pe scaunul mai mic din capăt, cu fața către ceilalți călători, dar și acolo picioarele abia dacă-i atingeau podeaua. Își repetă în minte tot ce avea de făcut și se gândi ce bine că acum era pe picioarele ei și avea banii ei în buzunar. Spera că vor petrece o seară frumoasă. Era sigură că așa avea să fie, dar n-avea cum să nu-i pară rău că Alphy și Joe nu-și vorbeau. Acum se certau mereu, dar în copilărie fuseseră cei mai buni prieteni. Ce să-i faci, asta-i viața!

Coborî la Pillar și-și croi iute drum prin mulțime. Intră în cofetăria Downes, dar cum era aglomerat, dură o veșnicie până să fie servită. Cumpără vreo zece prăjituri de un penny asortate, și în cele din urmă, ieși din cofetărie cu un pachet mare. Apoi se gândi ce să mai cumpere: ceva cu totul special. În mod sigur le prisoseau merele și nucile. Îi era greu să-și dea seama ce să aleagă, așa că le luă prăjituri. Hotărî să ia prăjitură

It was hard to know what to buy and all she could think of was cake. She decided to buy some plumcake but Downes's plumcake had not enough almond icing on top of it so she went over to a shop in Henry Street. Here she was a long time in suiting herself and the stylish young lady behind the counter, who was evidently a little annoyed by her, asked her was it wedding-cake she wanted to buy. That made Maria blush and smile at the young lady; but the young lady took it all very seriously and finally cut a thick slice of plumcake, parcelled it up and said:

'Two-and-four, please.'¹⁰⁶

She thought she would have to stand in the Drumcondra tram because none of the young men seemed to notice her but an elderly gentleman made room for her. He was a stout gentleman and he wore a brown hard hat; he had a square red face and a greyish moustache. Maria thought he was a colonel-looking gentleman and she reflected how much more polite he was than the young men who simply stared straight before them. The gentleman began to chat with her about Hallow Eve and the rainy weather. He supposed the bag was full of good things for the little ones and said it was only right that the youngsters should enjoy themselves while they were young. Maria agreed with him and favoured him

cu prune, dar cea de la Downes nu avea destul marțipan, așa că merse la o altă cofetărie, pe Henry Street. Aici dură multă vreme până să aleagă, iar tânăra gătită din spatele tejghelei, vizibil iritată, o întreabă dacă dorește să cumpere un tort de nuntă. Întrebarea o făcu pe Maria să roșească și să-i zâmbească tinerei, însă aceasta îi tăie o felie groasă de prăjitură cu prune, i-o împachetă și-i zise scurt:

— Doi șilingi și patru penny, vă rog.

Crezu că va trebui să stea în picioare în tramvaiul care mergea spre Drumcondra, deoarece nici un tânăr dintre cei așezați nu păru să o observe, însă un domn mai în vârstă îi făcu loc. Era solid și purta pălărie tare, cafenie. Avea fața pătrată și roșie, iar mustața îi încărunțea. Mariei i se păru că are aer de colonel și se gândi cât de politicoș fusese, spre deosebire de tinerii care se prefăcuseră că nu o văd. Bărbatul intră în vorbă cu ea: întâi Ziua Morților, apoi ploaia. O întreabă dacă a cumpărat dulciuri pentru cei mici, și zise că e bine să le facă bucurii cât încă mai sunt copii. Maria îl aprobă seriosă, dând din cap: „Da, da” ... Se purtă foarte frumos cu ea și, când coborî

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană
100

with demure nods and hems. He was very nice with her, and when she was getting out at the Canal Bridge she thanked him and bowed, and he bowed to her and raised his hat and smiled agreeably; and while she was going up along the terrace, bending her tiny head under the rain, she thought how easy it was to know a gentleman even when he has a drop taken.

Everybody said: '*O, here's Maria!*' when she came to Joe's house. Joe was there, having come home from business, and all the children had their Sunday dresses on. There were two big girls in from next door and games were going on. Maria gave the bag of cakes to the eldest boy, Alphy, to divide and Mrs Donnelly said it was too good of her to bring such a big bag of cakes and made all the children say:

'Thanks, Maria.'

But Maria said she had brought something special for papa and mamma, something they would be sure to like, and she began to look for her plumcake. She tried in Downes's bag and then in the pockets of her waterproof and then on the hallstand but nowhere could she find it. Then she asked all the children had any of them eaten it—by mistake, of course—but the children all said no and looked as if they did not like to eat cakes if they were to be accused

la Canal Bridge, Maria îi mulțumi și făcu o plecăciune, iar el îi răspunse în același mod, își scoase pălăria și îi zâmbi curtenitor. În timp ce urca dealul, înfruntând ploaia cu capul ei mic aplecat înainte, se gândi că un domn e un domn, chiar și atunci când e puțin amețit.

Când ajunse acasă la Joe, spuseră cu toții în cor: „*A venit Maria!*”. Era și Joe acasă, se întorsese de la slujbă, și toți copiii erau îmbrăcați în haine de sărbătoare. Veniseră și două fete mai mari, din vecini, iar joaca era în toi. Maria îi dădu pachetul cu prăjituri lui Alphy, băiatul cel mai mare, să le împartă. Doamna Donnelly îi mulțumi foarte mult că a adus așa de multe prăjituri și-i puse pe copii să spună:

— Mulțumim, Maria!

Dar Maria spuse că pentru cei mari a adus ceva special, ceva ce cu siguranță avea să le placă, și se apucă să caute prăjitura cu prune. Se uită în pachetul de la Downes, apoi în buzunarele fulgarinului și după aceea, la cuierul de la intrare, dar nici urmă de prăjitură. Apoi întrebă fiecare copil în parte dacă nu cumva o mâncase vreunul—din greșeală, bineînțeles—dar copiii răspunseră toți că nu, cu aerul că mai bine nu mănâncă

of stealing. Everybody had a solution for the mystery and Mrs Donnelly said it was plain that Maria had left it behind her in the tram. Maria, remembering how confused the gentleman with the greyish moustache had made her, coloured with shame and vexation and disappointment. At the thought of the failure of her little surprise and of the two and fourpence she had thrown away for nothing she nearly cried outright.

But Joe said it didn't matter and made her sit down by the fire. He was very nice with her. He told her all that went on in his office, repeating for her a smart answer which he had made to the manager. Maria did not understand why Joe laughed so much over the answer he had made but she said that the manager must have been a very overbearing person to deal with. Joe said he wasn't so bad when you knew how to take him, that he was a decent sort so long as you didn't rub him the wrong way. Mrs Donnelly played the piano for the children and they danced and sang. Then the two next-door girls handed round the nuts. Nobody could find the nutcrackers and Joe was nearly getting cross over it and asked how did they expect Maria to crack nuts without a nutcracker. But Maria said she didn't like nuts and that they weren't to bother about her. Then Joe asked would she take a

decât să fie învinuiți că au luat ceva ce nu e al lor. Își dădură toți cu părerea, iar doamna Donnelly spuse că era evident că Maria a uitat prăjitura în tramvai. Amintindu-și cum o năucise domnul cu mustața aproape căruntă, Maria se îmbujoră de rușine, necaz și dezamăgire. Mai că-i dădură lacrimile la gândul că mica ei surpriză s-a dus pe apa sâmbetei și că a aruncat de pomană doi șilingi și patru penny.

Dar Joe zise că n-are nimic și îi făcu loc să se așeze lângă foc. Se vedea grija pentru ea. Îi povesti tot ce se întâmplă la el la birou și îi repetă răspunsul inteligent pe care i-l dăduse el șefului. Maria nu pricepu de ce pe Joe îl amuza atât de mult răspunsul pe care-l dăduse, dar spuse că precis șeful era un om autoritar. Joe răspunse că nu era chiar așa de rău dacă știai cum să-l iei, că era un om de treabă atâta vreme cât nu-l călcai pe coadă. Doamna Donnelly le cântă copiilor la pian, iar ei dansară și cântară. Apoi, cele două fete din vecini puseră nucile pe masă. Nimeni nu fu în stare să găsească spărgătorul de nuci, iar Joe fu cât pe ce să-și piardă cumpătul. Îi întrebă cum voiau să spargă Maria nucile fără spărgător. Dar Maria zise că nu-i plac nucile, și să nu-și bată capul din cauza ei. Apoi Joe o întrebă dacă dorea să bea o sticlă de bere brună, iar

bottle of stout¹⁰⁷ and Mrs Donnelly said there was port wine too in the house if she would prefer that. Maria said she would rather they didn't ask her to take anything; but Joe insisted.

So Maria let him have his way and they sat by the fire talking over old times and Maria thought she would put in a good word for Alphy. But Joe cried that God might strike him stone dead if ever he spoke a word to his brother again and Maria said she was sorry she had mentioned the matter. Mrs Donnelly told her husband it was a great shame for him to speak that way of his own flesh and blood but Joe said that Alphy was no brother of his and there was nearly being a row on the head of it. But Joe said he would not lose his temper on account of the night it was and asked his wife to open some more stout. The two next-door girls had arranged some Hallow Eve games¹⁰⁸ and soon everything was merry again. Maria was delighted to see the children so merry and Joe and his wife in such good spirits. The next-door girls put some saucers on the table and then led the children up to the table, blindfold. One got the prayer-book and the other three got the water; and when one of the next-door girls got the ring Mrs Donnelly shook her finger at the blushing girl as much as to say: *O, I know all about it!* They insisted then on blindfolding Maria and

doamna Donnelly spuse că dacă-i place mai mult, au și vin de Porto. Maria răspunse că ar prefera să nu i se servească nimic, dar Joe insistă.

Așa că Maria îi făcu pe plac și șezură lângă foc, povestind despre vremurile de odinioară, iar ea se gândi să pună o vorbă bună pentru Alphy. Însă Joe strigă la ea că să-l trăsnească Dumnezeu dacă vreodată avea să mai schimbe el vreo vorbă cu frate-său, iar Maria își ceru scuze că a adus vorba despre el. Doamna Donnelly îi spuse soțului său că era mai mare rușinea să vorbească așa de fratele lui, dar Joe zise că Alphy nu e frate cu el și fu gata-gata să se pornească o ceartă. Însă tot el zise că n-avea să-și iasă din fire într-o seară ca asta, și își rugă soția să mai desfacă o sticlă de bere. Cele două fete din vecini pregătiseră câteva jocuri tradiționale și în curând spiritele se înveseliră iarăși. Maria era încântată să-i vadă pe copii așa de fericiți, iar pe Joe și soția lui așa de bine-dispuși. Fetele din vecini puseră câteva farfurioare pe masă și îi conduseră pe copiii legați la ochi, până aproape de ele. Unul se alese cu cartea de rugăciuni, iar ceilalți trei cu apă; și, când una dintre fetele din vecini nimeri inelul, doamna Donnelly o muștră cu degetul pe fata îmbujorată, spunându-i parcă: „*Las' că știi eu*

leading her up to the table to see what she would get; and, while they were putting on the bandage, Maria laughed and laughed again till the tip of her nose nearly met the tip of her chin.

They led her up to the table amid laughing and joking and she put her hand out in the air as she was told to do. She moved her hand about here and there in the air and descended on one of the saucers. She felt a soft wet substance with her fingers and was surprised that nobody spoke or took off her bandage. There was a pause for a few seconds; and then a great deal of scuffling and whispering. Somebody said something about the garden, and at last Mrs Donnelly said something very cross to one of the next-door girls and told her to throw it out at once: that was no play. Maria understood that it was wrong that time and so she had to do it over again: and this time she got the prayer-book.

After that Mrs Donnelly played Miss McCloud's Reel¹⁰⁹ for the children and Joe made Maria take a glass of wine. Soon they were all quite merry again and Mrs Donnelly said Maria would enter a convent before the year was out because she had got the prayer-book. Maria had never seen Joe so nice to her as he was that night,

mai bine". Insistară apoi să o lege și pe Maria la ochi și să o ducă la masă ca să vadă cu ce se alegea, iar în timp ce-o legau, Maria râdea fără încetare, până ce vârful nasului mai că-i atingea vârful bărbiei.

O conduseră la masă printre râsete și glume, iar ea întinse mâna înainte, după cum i se spusese să facă. Bâjbâi încoace și-ncolo cu mâna în aer și apoi o coborî pe una dintre farfurioare. Atinse cu degetele ceva moale și umed și fu uimită că nimeni nu vorbea și nu o dezlega la ochi. Preț de câteva clipe, nimeni nu scoase o vorbă, după care ceilalți se foiră, șușotind. Cineva pomeni ceva despre grădină și, în cele din urmă, doamna Donnelly o muștră aspru pe una dintre fetele din vecini și îi spuse să arunce imediat ce era în farfurioară; cu așa ceva nu era de joacă. Maria pricepu că dăduse greș și că trebuia să o ia de la capăt, iar de data asta nimeri cartea cu rugăciuni.

Apoi, doamna Donnelly le cântă copiilor la pian „Dansul domnișoarei McCloud”, iar Joe o convinse pe Maria să bea un pahar de vin. Curând îi cuprinse iarăși voia bună și doamna Donnelly spuse că înainte să se sfârșească anul, Maria avea să intre la mănăstire, pentru că se alesese cu cartea de rugăciuni. Niciodată nu-l văzuse Maria pe Joe să fie așa de atent cu ea ca

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană
104

so full of pleasant talk and reminiscences. She said they were all very good to her.

At last the children grew tired and sleepy and Joe asked Maria would she not sing some little song before she went, one of the old songs. Mrs Donnelly said 'Do, please, Maria!' and so Maria had to get up and stand beside the piano. Mrs Donnelly bade the children be quiet and listen to Maria's song. Then she played the prelude and said 'Now, Maria!' and Maria, blushing very much, began to sing in a tiny quavering voice. She sang *I Dreamt that I Dwelt*¹¹⁰, and when she came to the second verse she sang again¹¹¹:

*'I dreamt that I dwelt in marble halls
With vassals and serfs at my side,
And of all who assembled within those walls
That I was the hope and the pride.*

*I had riches too great to count, could boast
Of a high ancestral name,
But I also dreamt, which pleased me most,
That you loved me still the same.'*

în seara aceea, așa de plăcut la vorbă și la depănat amintiri. Le spuse că erau cu toții foarte buni cu ea.

Într-un târziu, copiii obosiră și li se făcu somn, iar Joe o întrebă pe Maria dacă nu voia să le cânte vreun cântecel înainte să plece, un cântec vechi. Doamna Donnelly insistă și ea, „Da, Maria, te rugăm!”, așa că Maria trebui să se ridice și să se ducă lângă pian. Doamna Donnelly îi rugă pe copii să facă liniște și să asculte cântecul Mariei. Apoi cântă preludiul și îi spuse, „Acum, Maria!”, iar Maria, roșind peste poate, începu să cânte cu o voce subțire și tremurătoare. Cânta „Visam că eram”, iar când ajunse la strofa a doua cântă iarăși:

*„Visam că-n palate de marmur' eram,
Cu slugi și vasali peste-o mie,
Și celor mulți din palat le eram
Vie nădejde și mândrie.*

*Bogății aveam peste poate, mă făleam
Cu un nume ce de stirpe era,
Și făr' de preț mi-era fericirea, visam*

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană
105

But no one tried to show her her mistake; and when she had ended her song Joe was very much moved. He said that there was no time like the long ago and no music for him like poor old Balfe, whatever other people might say; and his eyes filled up so much with tears that he could not find what he was looking for and in the end he had to ask his wife to tell him where the corkscrew was.

Că iubirea-ți pururi dăinuia."

Dar nimeni nu încercă să-i arate greșeala, iar când își sfârși cântecul, Joe fu profund mișcat. Spuse că nimic nu se compară cu vremurile apuse, și pentru el nu era muzică mai bună decât cea a bietului Balfe, de demult, indiferent ce ar fi zis alții, iar ochii îi erau plini de lacrimi și nu reușea să găsească ce căuta, drept care, într-un final trebui să-și întrebe soția unde e tirbușonul.

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană
106

A Painful Case

Un caz trist‡

---

‡ Textul a apărut publicat în *România Literară*, Anul XLVII, Nr. 9. (27 februarie 2015), București, 2015, pp 20-21, ISSN 1220-6318
(http://www.romlit.ro/james_joyce_-_un_caz_trist)

Mr James Duffy lived in Chapelizod¹¹² because he wished to live as far as possible from the city of which he was a citizen and because he found all the other suburbs of Dublin mean, modern and pretentious. He lived in an old sombre house and from his windows he could look into the disused distillery¹¹³ or upwards along the shallow river on which Dublin is built. The lofty walls of his uncarpeted room were free from pictures. He had himself bought every article of furniture in the room: a black iron bedstead, an iron washstand, four cane chairs, a clothes-rack, a coal-scuttle, a fender and irons and a square table on which lay a double desk. A bookcase had been made in an alcove by means of shelves of white wood. The bed was clothed with white bed-clothes and a black and scarlet rug covered the foot. A little hand-mirror hung above the washstand and during the day a white-shaded lamp stood as the sole ornament of the mantelpiece. The books on the white wooden shelves were arranged from below upwards according to bulk. A complete Wordsworth¹¹⁴ stood at one end of the lowest shelf and a copy of the

Domnul James Duffy locuia în Chapelizod deoarece dorea să stea cât mai departe cu putință de orașul al cărui cetățean era, și deoarece toate celelalte suburbii ale Dublinului i se păreau meschine, moderne și pretențioase. Locuia într-o casă veche și întunecată, iar ferestrele camerei sale dădeau spre curtea unei distilerii lăsate în paragină; sau, mai sus de ea, spre râul nu tocmai adânc pe care este construit Dublinul. Pe pereții înalți ai camerei sale fără covor nu atârna nici un tablou. El singur își cumpărase fiecare lucru din cameră: un pat negru de fier, un lavoar cu cadru metalic, patru scaune de răchită, un cuier, o găleată pentru cărbuni, un grătar pentru sobă, câteva vătraie, și o masă pătrată pe care se afla un pupitru înalt. Cu ajutorul unor rafturi albe, de lemn, o bibliotecă fusese amenajată într-o nișă. Patul era acoperit cu o cuvertură albă, și la picioarele lui era un covoraș stacojiu cu negru. O mică oglindă de mână atârna deasupra lavoarului, iar în timpul zilei, o lampă cu abajur alb era singurul obiect care împodobește căminul. Cărțile de pe rafturile albe de lemn erau aranjate de jos în sus, după

*Maynooth Catechism*¹¹⁵, sewn into the cloth cover of a notebook, stood at one end of the top shelf. Writing materials were always on the desk. In the desk lay a manuscript translation of Hauptmann's *Michael Kramer*¹¹⁶, the stage directions of which were written in purple ink, and a little sheaf of papers held together by a brass pin. In these sheets a sentence was inscribed from time to time and, in an ironical moment, the headline of an advertisement for *Bile Beans*¹¹⁷ had been pasted on to the first sheet. On lifting the lid of the desk a faint fragrance escaped – the fragrance of new cedarwood pencils or of a bottle of gum¹¹⁸ or of an over-ripe apple which might have been left there and forgotten.

Mr Duffy abhorred anything which betokened physical or mental disorder. A mediaeval doctor would have called him saturnine. His face, which carried the entire tale of his years, was of the brown tint of Dublin streets. On his long and rather large head grew dry black hair and a tawny moustache did not quite cover an

dimensiuni. Un volum cu operele complete ale lui Wordsworth stătea la un capăt al raftului de jos, iar un exemplar al *Catehismului din Maynooth*, prins într-o copertă de caiet, se afla la capătul raftului de sus. Pe pupitru se găseau mereu cele necesare scrisului. În pupitru se aflau manuscrisul unei traduceri de *Michael Kramer*, al lui Hauptmann, cu indicațiile scenice scrise cu cerneală roșie, și colile de hârtie care erau prinse cu o agrafă de alamă. Din când în când, pe aceste foi mai apărea câte o propoziție, iar într-un moment de ironie, titlul unei reclame pentru *Bile Beans* fusese lipit pe prima pagină. Dacă ridicai capacul pupitrului, se simțea o mireasmă; era mirosul creioanelor din lemn proaspăt de cedru, sau cel al sticlei cu lipici, ori cel provenit de la vreun măr prea copt, lăsat acolo și uitat.

Domnul Duffy detesta orice ar fi putut desemna o dezordine fizică sau mintală. Un doctor medieval l-ar fi considerat o fire saturnină. Chipul, care purta povara anilor trăiți, avea culoarea cafenie a străzilor din Dublin. Avea un cap lunguiet și destul de mare, cu păr negru și aspru, iar mustața castanie nu reușea să acopere întru totul

unamiable mouth. His cheekbones also gave his face a harsh character; but there was no harshness in the eyes which, looking at the world from under their tawny eyebrows, gave the impression of a man ever alert to greet a redeeming instinct in others but often disappointed. He lived at a little distance from his body, regarding his own acts with doubtful side-glances. He had an odd autobiographical habit which led him to compose in his mind from time to time a short sentence about himself containing a subject in the third person and a predicate in the past tense. He never gave alms to beggars and walked firmly, carrying a stout hazel.

He had been for many years cashier of a private bank in Baggot Street. Every morning he came in from Chapelizod by tram. At midday he went to Dan Burke's and took his lunch—a bottle of lager beer¹¹⁹ and a small trayful of arrowroot¹²⁰ biscuits. At four o'clock he was set free. He dined in an eating-house in George's Street where he felt himself safe from the society of Dublin's gilded youth and where there was a certain plain honesty in the bill of fare. His evenings were spent either before his

gura neprietenoasă. Pomeții dădeau și ei feței o expresie aspră, dar nu era nici urmă de asprime în ochii care priveau lumea pe sub sprâncenele castanii, lăsând impresia unui om mereu dornic de a descoperi în alții semnele îndreptării, dar care nu o dată era dezamăgit. Trăia la o oarecare distanță de propriul corp, privindu-se pe sine pieziș și iscoditor. Mănat de un straniu obicei autobiografic, din când în când își formula în gând o propoziție scurtă despre sine, cu subiectul la persoana a treia și cu predicatul la timpul trecut. Nu dădea niciodată de pomană săracilor și mergea cu pas apăsător, ducând cu sine un baston solid din lemn de alun.

Era de ani buni casier la o bancă privată din Baggot Street. În fiecare dimineață venea cu tramvaiul din Chapelizod. La amiază mergea să ia prânzul la micul local al lui Dan Burke: o sticlă de bere blondă și un platou mic cu biscuiți de arorut. La patru scăpa de la slujbă. Lua cina la un birt de pe George Street, unde se simțea la adăpost de tinerii spilcuiți ai Dublinului, iar în meniu nu găseai feluri pompoase. Își petrecea serile fie în fața pianului proprietăresei sale, fie colindând străzile de la marginea

landlady's piano or roaming about the outskirts of the city. His liking for Mozart's music brought him sometimes to an opera or a concert: these were the only dissipations of his life.

He had neither companions nor friends, church nor creed. He lived his spiritual life without any communion with others, visiting his relatives at Christmas and escorting them to the cemetery when they died. He performed these two social duties for old dignity' sake but conceded nothing further to the conventions which regulate the civic life. He allowed himself to think that in certain circumstances he would rob his hank but, as these circumstances never arose, his life rolled out evenly – an adventureless tale.

One evening he found himself sitting beside two ladies in the Rotunda¹²¹. The house, thinly peopled and silent, gave distressing prophecy of failure. The lady who sat next him looked round at the deserted house once or twice and then said:

'What a pity there is such a poor house¹²² to-night! It's so hard on people to have to sing to empty benches.'

oraşului. Pasiunea sa pentru muzica lui Mozart îi purta din când în când paşii la operă sau la câte un concert; acestea erau singurele plăceri pe care şi le îngăduia.

Nu se apropia de nimeni şi nici nu avea prieteni, tot aşa cum nu mergea la biserică şi nici nu credea în nimic. În viaţa lui spirituală se ţinea departe de ceilalţi, vizitându-şi rudele de Crăciun şi conducându-le pe ultimul drum atunci când mureau. Îndeplinea aceste îndatoriri sociale de dragul vechii demnităţi, însă alte reguli convenţionale ale vieţii civice nu accepta. Se gândea, e drept, că în cine ştie ce împrejurări ar putea să jefuiască banca, dar cum aceste împrejurări nu se iveau, viaţa sa îşi urma liniştită făgaşul, lipsită de peripeţii.

Într-o seară, s-a întâmplat să stea lângă două doamne în sala Rotunda. Sala era aproape goală, şi puţinii spectatori erau tăcuţi, ceea ce era de rău augur. Doamna de lângă el privi în jur o dată sau de două ori la sala pustie, apoi spuse:

– Ce păcat că este aşa de puţină lume astă-seară!
E tare greu să cânti unor scaune goale!

He took the remark as an invitation to talk. He was surprised that she seemed so little awkward. While they talked he tried to fix her permanently in his memory. When he learned that the young girl beside her was her daughter he judged her to be a year or so younger than himself. Her face, which must have been handsome, had remained intelligent. It was an oval face with strongly marked features. The eyes were very dark blue and steady. Their gaze began with a defiant note but was confused by what seemed a deliberate swoon of the pupil into the iris, revealing for an instant a temperament of great sensibility. The pupil reasserted itself quickly, this half-disclosed nature fell again under the reign of prudence, and her astrakhan jacket, moulding a bosom of a certain fullness, struck the note of defiance more definitely.

He met her again a few weeks afterwards at a concert in Earlsfort Terrace and seized the moments when her daughter's attention was diverted to become intimate. She alluded once or twice to her husband but her tone was not such as to make the allusion a warning. Her name was Mrs

Luă comentariul ei drept o invitație. Fu surprins să vadă că nu era câtuși de puțin stânjenită. În timp ce discutau, încercă să și-o întipărească pentru totdeauna în minte. Când află că fata de lângă ea îi era fiică, socoti că era cu un an sau doi mai tânără decât el. Chipul ei, care precis fusese frumos cândva, își păstrase aerul inteligent. Era o față ovală, cu trăsături bine conturate. Privirea ochilor ei, de un albastru foarte închis, era fermă. Se citea în ea la început un aer de superioritate, însă după aceea pupila păru că se pierde în iris, dând senzația unei abandonări premeditate, dar, de fapt, aceea fu clipa când se dezvălui sensibilitatea ei profundă. Pupilele își reveniră numaidecât, firea pe jumătate dezvăluită redeveni precaută, iar haina scurtă de astrahan, care trăda un bust cu rotunjimi generoase, îl făcu să intuiască acel aer de superioritate cu și mai multă intensitate decât înainte.

O întâlni iarăși, câteva săptămâni mai târziu, la un concert în Earlsfort Terrace și, profitând de neatenția fiicei sale, încercă să se apropie mai tare de ea. Ea pomeni o dată sau de două ori de soțul ei, dar tonul pe care o spuse nu suna ca un avertisment. Se numea doamna Sinico. Stră-

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană

112

Sinico¹²³. Her husband's great-great-grandfather had come from Leghorn¹²⁴. Her husband was captain of a mercantile boat plying between Dublin and Holland; and they had one child.

Meeting her a third time by accident he found courage to make an appointment. She came. This was the first of many meetings; they met always in the evening and chose the most quiet quarters for their walks together. Mr Duffy, however, had a distaste for underhand ways and, finding that they were compelled to meet stealthily, he forced her to ask him to her house. Captain Sinico encouraged his visits, thinking that his daughter's hand was in question. He had dismissed his wife so sincerely from his gallery of pleasures that he did not suspect that anyone else would take an interest in her. As the husband was often away and the daughter out giving music lessons Mr Duffy had many opportunities of enjoying the lady's society. Neither he nor she had had any such adventure before and neither was conscious of any incongruity. Little by little he entangled his thoughts with hers. He lent her books,

stră-bunicul soțului ei fusese din Livorno, iar soțul ei era căpitan pe un vas comercial care făcea curse între Dublin și Olanda; aveau un singur copil.

A treia oară când o întâlneai întâmplător, se încumeta să-i propună o întâlnire. Ea veni. Era prima întâlnire din multe ce aveau să urmeze. Se întâlneau numai seara și alegeau cele mai discrete cartiere pentru plimbările lor. Însă domnului Duffy îi displăceau întâlnirile pe ascuns, și, văzând că erau siliți să se vadă pe furiș, îi ceru să-l invite la ea acasă. Căpitanul Sinico îi încurajă vizitele, cu gândul că era în joc mâna fiicei lui. De mult nu mai vedea în nevasta lui o femeie atrăgătoare, drept care nici nu-i dădu prin minte că nu toată lumea gândește ca el. Dat fiind că soțul era mai tot timpul plecat, iar fiica mergea să dea lecții de muzică, domnul Duffy se putu bucura din plin de compania doamnei. Nici el, nici ea nu mai trăiseră ceva asemănător, și nici unul dintre ei nu avu sentimentul că nu se cuvine să facă ceea ce fac. Treptat, ea deveni părtașa gândurilor lui. El îi împrumuta cărți, îi oferea teme de

provided her with ideas, shared his intellectual life with her. She listened to all.

Sometimes in return for his theories she gave out some fact of her own life. With almost maternal solicitude she urged him to let his nature open to the full; she became his confessor. He told her that for some time he had assisted at the meetings of an Irish Socialist Party¹²⁵ where he had felt himself a unique figure amidst a score of sober workmen in a garret lit by an inefficient oil-lamp. When the party had divided into three sections, each under its own leader and in its own garret, he had discontinued his attendances. The workmen's discussions, he said, were too timorous; the interest they took in the question of wages was inordinate. He felt that they were hard-featured realists and that they resented an exactitude which was the produce of a leisure not within their reach. No social revolution, he told her, would be likely to strike Dublin for some centuries.

She asked him why did he not write out his thoughts. For what, he asked her, with careful scorn. To compete

reflecție, o includea în viața lui intelectuală. Iar ea asculta tot ce-i spunea.

Uneori, în schimbul teoriilor lui, ea îi povestea întâmplări din viața ei. Cu o grijă aproape maternă, îl îndemna să-și deschidă inima întru totul; îi deveni confidentă. El îi spuse că o vreme luase parte la întâlnirile unui Partid Socialist Irlandez, unde se simțise total străin în mijlocul a douăzeci de muncitori rigizi, adunați într-o mansardă slab luminată de o lampă cu ulei. Când partidul se scindase în trei grupări, fiecare cu propriul său conducător, și în propria sa mansardă, el încetase să se mai ducă la întâlniri. Discuțiile muncitorilor, spuse el, erau prea șovăielnice. Interesul acestora pentru salarii i se păruse exagerat. Era de părere că erau mult prea pragmatici și, prin urmare, îi revolta precizia gândirii detașate de viața de zi cu zi, gândire pe care ei nu și-o puteau permite. Nici o revoluție socială nu avea să lovească Dublinul cel puțin câteva secole de acum înainte, îi spuse el.

Îl întrebă de ce nu-și așterne gândurile pe hârtie. La ce bun?, o întrebă el, cu dispreț deliberat. Pentru a se întrece

with phrasemongers, incapable of thinking consecutively for sixty seconds? To submit himself to the criticisms of an obtuse middle class which entrusted its morality to policemen and its fine arts to impresarios?

He went often to her little cottage outside Dublin; often they spent their evenings alone. Little by little, as their thoughts entangled, they spoke of subjects less remote. Her companionship was like a warm soil about an exotic. Many times she allowed the dark to fall upon them, refraining from lighting the lamp. The dark discreet room, their isolation, the music that still vibrated in their ears united them. This union exalted him, wore away the rough edges of his character, emotionalised his mental life. Sometimes he caught himself listening to the sound of his own voice. He thought that in her eyes he would ascend to an angelical stature; and, as he attached the fervent nature of his companion more and more closely to him, he heard the strange impersonal voice which he recognised as his own, insisting on the soul's incurable loneliness. We cannot give ourselves, it said: we are our own. The end of

cu negustorii de palavre, care nu sunt în stare să rămână consecvenți șaizeci de secunde la rând? Pentru a se supune criticilor unei clase mijlocii, obtuze, care își lasă moralitatea în grija polițiștilor și artele frumoase în grija impresarilor?

Deseori se ducea la căsuța ei din afara Dublinului și deseori petreceau serile singuri. Treptat, pe măsură ce deveneau părtașul gândurilor celuilalt, începură să discute lucruri mai puțin abstracte. Străin cum se simțea, căldura ei îi era foarte necesară. De multe ori se întâmpla ca ea să amâne să aprindă lumina, deși întunericul se lăsase. Odaia discretă și întunecată, singurătatea lor, și muzica ce încă le răsună în minte îi apropia unul de altul. Această apropiere îl înflăcăra, șlefua trăsăturile aspre ale firii sale, îi emoționa cugetul. Câteodată se surprindea ascultându-și sunetul propriei voci. Se gândea că ea va ajunge să-l perceapă ca pe un înger. Aducea mereu mai aproape de el trăirile ei intense, dar, în tot acest timp, auzea acea voce stranie și impersonală pe care o recunoștea ca fiind a lui, și care repeta că sufletul este sortit să fie singur. Nu putem aparține nimănui altcuiva, spunea

these discourses was that one night during which she had shown every sign of unusual excitement, Mrs Sinico caught up his hand passionately and pressed it to her cheek.

Mr Duffy was very much surprised. Her interpretation of his words disillusioned him. He did not visit her for a week; then he wrote to her asking her to meet him. As he did not wish their last interview to be troubled by the influence of their ruined confessional they met in a little cakeshop near the Parkgate¹²⁶. It was cold autumn weather but in spite of the cold they wandered up and down the roads of the Park for nearly three hours. They agreed to break off their intercourse: every bond, he said, is a bond to sorrow. When they came out of the Park they walked in silence towards the tram; but here she began to tremble so violently that, fearing another collapse on her part, he bade her good-bye quickly and left her. A few days later he received a parcel containing his books and music.

Four years passed. Mr Duffy returned to his even way of life. His room still bore witness of the orderliness of his

vocea, decât nouă înșine. În urma acestor conversații, într-o seară în timpul căreia se arătase neobișnuit de emoționată, doamna Sinico îi apucă pătimaș mâna și și-o lipi de obraz.

Domnul Duffy fu foarte surprins. Era dezamăgit de felul în care îi înțelesese ea vorbele. Încetă să o viziteze timp de-o săptămână, apoi îi scrise, cerându-i s-o vadă. Întrucât nu dorea ca ultima lor întrevedere să fie tulburată de confesiunile la care nu se mai puteau întoarce, se întâlniră într-o cofetărie, în apropiere de Parkgate. Era o vreme rece de toamnă, dar în ciuda frigului, hoinăriră pe cărările din parc timp de aproape trei ore. Căzură de acord să rupă relația. Atunci când te legi de cineva, ai întotdeauna de suferit. Când ieșiră din parc, merseară încet spre tramvai, însă ea începu să tremure atât de tare, încât, temându-se ca ea să nu se piardă iarăși cu firea, el își luă iute rămas-bun și o părăsi. Câteva zile mai târziu primi un pachet în care se aflau muzica și cărțile lui.

Trecură patru ani. Domnul Duffy reveni la stilul său de viață cumpătat. Camera lui încă trăda acea veche

mind. Some new pieces of music encumbered the music-stand in the lower room and on his shelves stood two volumes by Nietzsche: *Thus Spake Zarathustra* and *The Gay Science*¹²⁷. He wrote seldom in the sheaf of papers which lay in his desk. One of his sentences, written two months after his last interview with Mrs Sinico, read: Love between man and man is impossible because there must not be sexual intercourse and friendship between man and woman is impossible because there must be sexual intercourse. He kept away from concerts lest he should meet her. His father died; the junior partner of the bank retired. And still every morning he went into the city by tram and every evening walked home from the city after having dined moderately in George's Street and read the evening paper for dessert.

One evening as he was about to put a morsel of corned beef and cabbage into his mouth his hand stopped. His eyes fixed themselves on a paragraph in the evening paper which he had propped against the water-carafe. He replaced the morsel of food on his plate and read the paragraph attentively. Then he drank a glass of water,

disciplină a gândirii. Erau ceva mai multe partituri pe suportul din camera de jos, iar pe rafturi se regăseau două volume de Nietzsche: *Așa Grăit-a Zarathustra* și *Știința voioasă*. Rareori scria pe hârtiile ce se aflau în pupitru. Una dintre cugetările sale, scrisă la două luni după ultima întrevedere cu doamna Sinico, spunea: „Dragostea între doi bărbați este cu neputință pentru că nu trebuie să existe sex între ei, iar prietenia între bărbat și femeie este cu neputință tocmai pentru că trebuie să existe sex între ei.” Evita să mai meargă la concerte, de teamă să nu dea ochii cu ea. Tatăl său muri, acționarul mai tânăr al băncii se retrase. El însă, continua să meargă în fiecare dimineață cu tramvaiul în oraș, și să se întoarcă pe jos în fiecare seară, după o cină cumpătată pe George Street și după ce își citise ziarul la desert.

Într-o seară, când se pregătea să ia o îmbucătură de varză cu carne de vită, mâna i se opri. Îi căzură ochii pe un articol din ziarul de seară, pe care-l rezemase de carafa cu apă. Puse îmbucătura la loc în farfurie și citi articolul cu atenție. Apoi bău un pahar cu apă, împinse farfuria la o parte, îndoi ziarul, îl așează în fața lui, pe masă, între coatele

pushed his plate to one side, doubled the paper down before him between his elbows and read the paragraph over and over again. The cabbage began to deposit a cold white grease on his plate. The girl came over to him to ask was his dinner not properly cooked. He said it was very good and ate a few mouthfuls of it with difficulty. Then he paid his bill and went out.

He walked along quickly through the November twilight, his stout hazel stick striking the ground regularly, the fringe of the buff *Mail*¹²⁸ peeping out of a side-pocket of his tight reefer over-coat. On the lonely road which leads from the Parkgate to Chapelizod he slackened his pace. His stick struck the ground less emphatically and his breath, issuing irregularly, almost with a sighing sound, condensed in the wintry air. When he reached his house he went up at once to his bedroom and, taking the paper from his pocket, read the paragraph again by the failing light of the window. He read it not aloud, but moving his lips as a priest does when he reads the prayers *Secreto*. This was the paragraph:

îndoite, și citi iarăși articolul de câteva ori. Varza sleită lăsa o dără unsuroasă, albă și rece pe farfurie. Fata care servea veni să-l întrebe dacă nu-i plăcea cum fusese gătită mâncarea. El îi răspunse că era foarte bună și înghiți cu greu câteva îmbucături. Pe urmă, achită nota și plecă.

Merse repede prin amurgul de noiembrie, bătând ritmic asfaltul cu bastonul lui solid din lemn de alun. Marginea zimțată, cafeniu deschisă, a ziarului *Mail* ieșea dintr-un buzunar lateral al paltonului său din pânză groasă, ajustat pe corp. Ajuns pe drumul singuratic ce ducea din Parkgate spre Chapelizod, încetini pasul. Bastonul lui începu să facă zgomote tot mai slabe; respira neregulat, suspinând parcă, și scoțând aburi în aerul iernatic. Cum ajunse acasă, urcă iute în cameră și, scoțând ziarul din buzunar, citi iarăși articolul la lumina slabă a ferestrei. Nu-l citi cu voce tare, ci mișcându-și buzele asemenea preotului când își spune rugăciunile în taină. Articolul era următorul:

DEATH OF A LADY AT SYDNEY PARADE

A PAINFUL CASE

To-day at the City of Dublin Hospital the Deputy Coroner (in the absence of Mr Leverett) held an inquest on the body of Mrs Emily Sinico, aged forty-three years, who was killed at Sydney Parade Station yesterday evening. The evidence showed that the deceased lady, while attempting to cross the line, was knocked down by the engine of the ten o'clock slow train from Kingstown, thereby sustaining injuries of the head and right side which led to her death.

James Lennon, driver of the engine, stated that he had been in the employment of the railway company for fifteen years. On hearing the guard's whistle he set the train in motion and a second or two afterwards brought it to rest in response to loud cries. The train was going slowly.

P. Dunne, railway porter, stated that as the train was about to start he observed a woman attempting to cross the lines. He ran towards her and shouted but, before he

DOAMNĂ GĂSITĂ MOARTĂ LA SIDNEY PARADE

UN CAZ TRIST

Astăzi, la Spitalul Municipal din Dublin, procurorul-delegat (în lipsa domnului Leverett) a întreprins o anchetă în cazul decesului doamnei Emily Sinico, în vârstă de patruzeci și trei de ani, care a fost ucisă ieri seară în gara Sidney Parade. Dovezile au arătat că decedata, încercând să traverseze linia de cale ferată, a fost lovită de locomotiva trenului personal de ora zece, din direcția Kingstown; leziunile la cap și în partea dreaptă a corpului i-au cauzat moartea.

James Lennon, mecanicul locomotivei, a declarat că de cincisprezece ani se află în serviciul companiei de căi ferate. Atunci când a auzit fluierul impiegatului, a pus în mișcare garnitura, și, în mai puțin de o secundă sau două, a oprit-o în urma unor țipete puternice. Trenul circula cu viteză mică.

P. Dunne, hamal la compania de căi ferate, a declarat că în momentul în care trenul era pregătit să pornească, a văzut o femeie care încerca să traverseze linia de cale

could reach her, she was caught by the buffer of the engine and fell to the ground.

A juror. 'You saw the lady fall?'

Witness. 'Yes.'

Police Sergeant Croly deposed that when he arrived he found the deceased lying on the platform apparently dead. He had the body taken to the waiting-room pending the arrival of the ambulance.

Constable 57 E¹²⁹ corroborated.

Dr Halpin, assistant house surgeon of the City of Dublin Hospital, stated that the deceased had two lower ribs fractured and had sustained severe contusions of the right shoulder. The right side of the head had been injured in the fall. The injuries were not sufficient to have caused death in a normal person. Death, in his opinion, had been probably due to shock and sudden failure of the heart's action.

Mr H. B. Patterson Finlay, on behalf of the railway company, expressed his deep regret at the accident. The company had always taken every precaution to prevent

ferată. Acesta a alergat în direcția ei și a strigat-o, dar, înainte să reușească s-o ajungă, ea a fost prinsă de tamponul locomotivei și a căzut la pământ.

Un jurat: Ați văzut-o căzând?

Martorul: Da!

Sergentul de poliție Croly a mărturisit că atunci când a ajuns la fața locului, a găsit-o pe decedată zăcând pe peron, aparent moartă. A cerut ca trupul neînsuflețit să fie dus în sala de așteptare până la sosirea ambulanței.

Agentul de poliție 57 E a confirmat spusele.

Doctorul Halpin, intern la secția de chirurgie a Spitalului Municipal din Dublin, a declarat că răposata avea două coaste fracturate și că suferise contuzii severe la umărul drept. În urma căzăturii, se lovise în partea dreaptă a capului. În mod normal, astfel de traumatisme nu ar fi putut cauza moartea unei persoane. În opinia sa, decesul a survenit în urma șocului și a stopului cardiac.

Domnul H. B. Patterson Finlay a exprimat în numele companiei de căi ferate profundul regret pentru accidentul produs. Compania luase întotdeauna măsuri

people crossing the lines except by the bridges, both by placing notices in every station and by the use of patent spring gates at level crossings. The deceased had been in the habit of crossing the lines late at night from platform to platform and, in view of certain other circumstances of the case, he did not think the railway officials were to blame.

Captain Sinico, of Leoville, Sydney Parade, husband of the deceased, also gave evidence. He stated that the deceased was his wife. He was not in Dublin at the time of the accident as he had arrived only that morning from Rotterdam. They had been married for twenty-two years and had lived happily until about two years ago when his wife began to be rather intemperate in her habits.

Miss Mary Sinico said that of late her mother had been in the habit of going out at night to buy spirits. She, witness, had often tried to reason with her mother and had induced her to join a League¹³⁰. She was not at home until an hour after the accident.

severe pentru a împiedica oamenii să traverseze liniile prin alte locuri în afara trecerilor de cale ferată, atât prin plasarea de avertismente în fiecare stație, cât și prin folosirea porților cu arcuri la trecerile de nivel. Decedata avea obiceiul să treacă seara târziu peste linii, de pe un peron pe altul și, ținând seama și de alte împrejurări ale acestui caz, domnul Patterson Finlay socoti că angajații companiei de căi ferate nu aveau nici o vină.

Căpitanul Sinico, din Leoville, Sydney Parade, soțul decedatei, a depus și el mărturie. A declarat că răposata era soția lui. El nu se afla în Dublin când s-a produs accidentul, întrucât abia se întorsese din Rotterdam în dimineața aceea. Erau căsătoriți de douăzeci și doi de ani și avuseseră o căsnicie fericită până în momentul când, cu doi ani în urmă, soția sa cam pierduse măsura, și aceasta devenise un obicei.

Domnișoara Mary Sinico a declarat că, în ultima vreme, mama ei prinsese obiceiul de a ieși seara târziu din casă pentru a-și cumpăra băutură. Martora a încercat în repetate rânduri să stea de vorbă cu mama sa și a convins-o să se alăture unei asociații anti-alcool. Domnișoara

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană
121

The jury returned a verdict in accordance with the medical evidence and exonerated Lennon from all blame.

The Deputy Coroner said it was a most painful case, and expressed great sympathy with Captain Sinico and his daughter. He urged on the railway company to take strong measures to prevent the possibility of similar accidents in the future. No blame attached to anyone.

Mr Duffy raised his eyes from the paper and gazed out of his window on the cheerless evening landscape. The river lay quiet beside the empty distillery and from time to time a light appeared in some house on the Lucan road. What an end! The whole narrative of her death revolted him and it revolted him to think that he had ever spoken to her of what he held sacred. The threadbare phrases, the inane expressions of sympathy, the cautious words of a reporter won over to conceal the details of a commonplace vulgar death attacked his stomach. Not merely had she

Sinico fusese plecată de acasă și se întorsese abia la o oră după ce se petrecuse accidentul.

Jurații și-au dat verdictul în conformitate cu raportul medical, iar Lennon a fost declarat nevinovat.

Procurorul-delegat a spus că era un caz cât se poate de trist și a declarat că este alături de căpitanul Sinico și de fiica acestuia în pierderea pe care au suferit-o. A îndemnat insistent compania de căi ferate să ia măsuri riguroase pentru a preveni pe viitor posibilitatea producerii unor accidente similare. Nimeni nu a fost găsit vinovat.

Domnul Duffy își ridică ochii din ziar și privi pe fereastră peisajul mohorât al serii. Râul curgea liniștit lângă distileria pustie și când și când se ivea câte-o lumină într-una dintre casele de pe șoseaua Lucan. Ce sfârșit! Întreaga poveste a morții ei îl revolta, și-l revolta gândul că îi vorbise cândva despre ceea ce pentru el era sfânt. Vorbele goale, declarațiile de compasiune, banale, exprimarea prudentă a unui reporter pe care îl convinseseră să ascundă detaliile unei morți josnice și extrem de răspândite îl dezgustau. Nu numai că se înjosise

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană

122

degraded herself; she had degraded him. He saw the squalid tract of her vice, miserable and malodorous. His soul's companion! He thought of the hobbling wretches whom he had seen carrying cans and bottles to be filled by the barman. Just God, what an end! Evidently she had been unfit to live, without any strength of purpose, an easy prey to habits, one of the wrecks on which civilisation has been reared. But that she could have sunk so low! Was it possible he had deceived himself so utterly about her? He remembered her outburst of that night and interpreted it in a harsher sense than he had ever done. He had no difficulty now in approving of the course he had taken.

As the light failed and his memory began to wander he thought her hand touched his. The shock which had first attacked his stomach was now attacking his nerves. He put on his overcoat and hat quickly and went out. The cold air met him on the threshold; it crept into the sleeves of his coat. When he came to the public-house at Chapelizod Bridge he went in and ordered a hot punch.

pe ea însăși, îl înjosise și pe el. Văzu parcursul jalnic al viciului ei mizer și urât mirositor. Tovarășa sa de suflet! Se gândi la nefericiții pe care îi văzuse șonticăind spre cârciumă, ducând câni și sticle barmanului pentru a le umple. Dumnezeu mare, ce sfârșit! În mod vădit, nu știuse să trăiască, nu avusese tăria unui țel, nu putuse rezista viciului, căzuse pradă nefericirii, ca și mulți alții pe a căror dispariție se clădise civilizația. Dar să ajungă să decadă într-o asemenea măsură! Era oare cu puțință să se fi înșelat atât de tare în privința ei? Își aminti de izbucnirea ei din acea seară, izbucnire pe care o judeca acum mai aspru decât o făcuse vreodată. Își spuse că, fără îndoială, decizia pe care o luase atunci fusese una înțeleaptă.

Pe măsură ce se lăsa întunericul, și gândurile lui o luau care încotro, i se păru că simte pe mână atingerea mâinii ei. Vestea care îi întorsese stomacul pe dos, începu să-i macine nervii. Își puse repede paltonul și pălăria și ieși. Aerul rece îl întâmpină în prag, strecurându-i-se prin mânecile hainei. Când ajunse la cârciuma de lângă Chapelizod Bridge, intră și comandă un punci fierbinte.

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană
123

The proprietor served him obsequiously but did not venture to talk. There were five or six workmen in the shop discussing the value of a gentleman's estate in County Kildare. They drank at intervals from their huge pint tumblers and smoked, spitting often on the floor and sometimes dragging the sawdust over their spits with their heavy boots. Mr Duffy sat on his stool and gazed at them, without seeing or hearing them. After a while they went out and he called for another punch. He sat a long time over it. The shop was very quiet. The proprietor sprawled on the counter reading the *Herald*¹³¹ and yawning. Now and again a tram was heard swishing along the lonely road outside.

As he sat there, living over his life with her and evoking alternately the two images in which he now conceived her, he realised that she was dead, that she had ceased to exist, that she had become a memory. He began to feel ill at ease. He asked himself what else could he have done. He could not have carried on a comedy of deception with her; he could not have lived with her openly. He had done what seemed to him best. How was he to blame?

Patronul își făcu datoria, dar nu încercă să intre în vorbă. Mai erau în cârciumă vreo cinci-șase muncitori, care discutau despre valoarea proprietății unui domn din County Kildare. Beau când și când din halbele mari de bere și fumau, scuipând adesea pe jos și trăgând uneori rumegușul peste scuipături cu încălțările lor grele. Domnul Duffy ședea pe scaunul lui și se uita la ei fără să-i vadă și fără să-i audă. După o vreme plecară, iar el mai ceru un punci. Stătu mult timp până să-l bea. În cârciumă era liniște deplină. Proprietarul se întinsese, sprijinindu-se în coate pe tejghea, citind *The Herald* și căscând. Din când în când se auzea surd câte un tramvai care trecea pe strada singuratică.

Pe când ședea acolo, rememorându-și clipele petrecute împreună cu ea și evocând pe rând cele două ipostaze în care i se arăta acum, înțelese că ea a murit, că nu mai este în viață, că a devenit o amintire. Îl cuprinse neliniștea. Nu vedea ce altceva ar fi putut să facă. Nu putea să trăiască cu ea pe ascuns, și cu atât mai puțin la vedere. Așa gândise el că trebuie să procedeze. Ce vină avea el? Acum că ea nu mai era, înțelese cât de pustie

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană

124

Now that she was gone he understood how lonely her life must have been, sitting night after night alone in that room. His life would be lonely too until he, too, died, ceased to exist, became a memory – if anyone remembered him.

It was after nine o'clock when he left the shop. The night was cold and gloomy. He entered the Park¹³² by the first gate and walked along under the gaunt trees. He walked through the bleak alleys where they had walked four years before. She seemed to be near him in the darkness. At moments he seemed to feel her voice touch his ear, her hand touch his. He stood still to listen. Why had he withheld life from her? Why had he sentenced her to death? He felt his moral nature falling to pieces.

When he gained the crest of the Magazine Hill he halted and looked along the river towards Dublin, the lights of which burned redly and hospitably in the cold night. He looked down the slope and, at the base, in the shadow of the wall of the Park, he saw some human figures lying. Those venal and furtive loves filled him with despair. He gnawed the rectitude of his life; he felt that he

trebuie să fi fost viața ei, cum stătea seară de seară, singură, în odaia aceea. Și el va fi singur, până ce va muri, ca și ea, iar când nu va mai fi în viață, va deveni o simplă amintire – dacă se va gândi cineva la el.

Plecă de la cârciumă abia după ora nouă. Era o noapte rece și mohorâtă. Intră în parc pe prima poartă și merse pe sub copacii scheletici. Se plimbă pe aleile sumbre pe unde se plimbase cu ea, cu patru ani în urmă. Parcă mergea în pas cu el prin noapte. De câteva ori i se păru chiar că-i aude vocea, că-l ia de mână. Se opri să asculte. De ce îi luase el dorința de a trăi? De ce o condamnase la moarte? Morala lui nu-i mai era de nici un folos.

Când ajunse sus pe Magazine Hill, se opri și privi de-a lungul râului spre Dublin, ale cărui lumini roșii și primitive ardeau în noaptea rece. Privi spre poalele dealului și jos, în umbra zidurilor ce împrejmuiiau parcul, zări întinse câteva siluete umane. Iubirile acelea venale și furișe îl umpleau de disperare. Viața lui corectă îl măcina acum pe dinăuntru și simți că fusese alungat de la ospățul

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană

125

had been outcast from life's feast. One human being had seemed to love him and he had denied her life and happiness: he had sentenced her to ignominy, a death of shame. He knew that the prostrate creatures down by the wall were watching him and wished him gone. No one wanted him; he was outcast from life's feast. He turned his eyes to the grey gleaming river, winding along towards Dublin. Beyond the river he saw a goods train winding out of Kingsbridge Station, like a worm with a fiery head winding through the darkness, obstinately and laboriously. It passed slowly out of sight; but still he heard in his ears the laborious drone of the engine reiterating the syllables of her name.

He turned back the way he had come, the rhythm of the engine pounding in his ears. He began to doubt the reality of what memory told him. He halted under a tree and allowed the rhythm to die away. He could not feel her near him in the darkness nor her voice touch his ear. He waited for some minutes listening. He could hear nothing: the night was perfectly silent. He listened again: perfectly silent. He felt that he was alone.

vieții. Se gândi că o singură ființă pe lume îl iubise, iar el nu știuse s-o ajute să trăiască, să fie fericită; o condamnase la dezonoare, la o moarte rușinoasă. Știa că ființele întinse pe lângă zid îl priveau și își doreau ca el să plece. Nimeni nu-l voia, era alungat de la ospățul vieții. Își întoarse privirea către râul cenușiu și scânteietor ce șerpuia către Dublin. Dincolo de râu, văzu un tren de marfă ieșind din gara Kingsbridge, precum un vierme cu cap de foc șerpuind încăpățânat și neostenit prin întuneric. Îl pierdu din vedere, dar în urechi încă îi răsuna zumzăitul neîncetat al locomotivei care repeta silabele numelui ei.

Se întoarse pe unde venise, cu ritmul locomotivei zvâcnindu-i în urechi. Începu să se îndoiască de adevărul amintirilor lui. Se opri sub un copac, așteptând să se domolească zvâcnirile. Nu o mai simțea lângă el în întuneric, și nu-i mai auzea vocea. Asculta. Nu auzea nimic, noaptea era cufundată în tăcere deplină. Asculta. Tăcere deplină. Înțelese că este singur.

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană
126

MR. EDWARD ARNOLD,
PUBLISHER.

Telegraphic Address :
"SCHOLARLY, LONDON."

Publisher to the India Office.

41 & 43 MADDOX STREET,
BOND STREET,
LONDON, W.

16th July 1908

MR. EDWARD ARNOLD is much obliged for the
opportunity of considering the manuscript of

"*Dubliners*"

but regrets that he does not see his way to
undertake its publication. He is therefore
returning the MS. with many thanks.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2015

NOTES for the Introductory Study

---

¹ I took the datum from the following website:

Online Etymology Dictionary, May 16th, 2014,

< http://www.etymonline.com/index.php?allowed_in_frame=0&search=story&searchmode=none >

² I took the datum from the following website:

Online Etymology Dictionary, May 16th, 2014,

< http://www.etymonline.com/index.php?term=history&allowed_in_frame=0 >

³ I took this information from the following website:

Online Etymology Dictionary, May 16th, 2014,

< http://www.etymonline.com/index.php?term=story&allowed_in_frame=0 >

⁴ Further details about the etymology of the word can be found on the following website:

Online Etymology Dictionary, May 16th, 2014,

< http://www.etymonline.com/index.php?allowed_in_frame=0&search=character&searchmode=none >

⁵ I took the datum from the following website:

Online Etymology Dictionary, May 16th, 2014,

< http://www.etymonline.com/index.php?allowed_in_frame=0&search=hero&searchmode=none >

⁶ It makes reference to one of the concepts Friedrich Schiller theorised in his work, *Über die ästhetische Erziehung des Menschen in einer Reihe von Briefen*, 1794 (*On the Aesthetic Education of Man: In a Series of Letters*, 1794)

⁷ The word appears for the first time in *Stephen Hero*.

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană
128

---

⁸ It makes reference to an episode of the novel *In Search of Lost Time* (*À la recherche du temps perdu*).

⁹ Constantin-George Sandulescu, *The Joycean Monologue*, Editura Pentru Literatură Contemporană, Bucharest, 2010, p. 85

¹⁰ James Joyce, *Dubliners*, Riverside Press Limited, Edinburgh, 1914, p. 99

¹¹ *Ibid.*, p. 95

¹² *Ibid.*, p. 97

¹³ *Id.*

¹⁴ James Joyce, *op. cit.*, pp. 100-101

¹⁵ *Ibid.*, p. 101

¹⁶ *Id.*

¹⁷ *Ibid.*, p. 103

¹⁸ James Joyce, *op. cit.*, p. 85

¹⁹ *Ibid.*, p. 88

²⁰ *Ibid.*, p. 98

²¹ *Ibid.*, p. 94

²² Andrew McNeillie (ed.), "Modern Fiction" in *The Essays of Virginia Woolf*, Vol. 4: 1925 to 1928, The Hogarth Press, London, 1984, p. 160

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană
129

---

²³ *Id.*

²⁴ James Joyce, *op. cit.*, p. 103

²⁵ Frank Budgen, *James Joyce and the Making of 'Ulysses'*, 1937, p. 94, apud Sandulescu, *The Joycean Monologue*, 2010, p. 107

²⁶ Ortega y Gasset, *The Dehumanization of Art: and Notes on the Novel*, 1948, p. 170, apud Sandulescu, *The Joycean Monologue*, 2010, p. 16

²⁷ James Joyce, *op. cit.*, p. 138

²⁸ *Ibid.*, p. 139

²⁹ *Ibid.*, p. 140

³⁰ *Ibid.*, p. 139

³¹ *Id.*

³² *Id.*

³³ James Joyce, *op. cit.*, p. 140

³⁴ *Ibid.*, p. 139

³⁵ *Ibid.*, p. 140

³⁶ James Joyce, *op. cit.*, pp. 138-139

³⁷ *Ibid.*, p. 131

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană
130

---

³⁸ *Id.*

³⁹ *Ibid.*, p. 131

⁴⁰ *Ibid.*, p. 143

⁴¹ *Ibid.*, p. 135

⁴² *Ibid.*, p. 143

⁴³ *Ibid.*, p. 136

⁴⁴ *Ibid.*, pp. 142-143

⁴⁵ *Ibid.*, p. 143

⁴⁶ T.S. Eliot, *Dante*, Faber & Faber, London, 1965 [1929: Faber & Faber], p. 8

⁴⁷ The word that appears in the etymological dictionary *A Concise Etymological Dictionary of the English Language* has no graphic accent as it comes from Middle French and graphic accents are typical for Modern French.

⁴⁸ More information about the etymology of the word *poem* can be found on the following website:

Online Etymology Dictionary, May 22nd, 2014,

<http://www.etymonline.com/index.php?allowed_in_frame=0&search=poein&searchmode=none>

⁴⁹ James Joyce, *op. cit.*, p. 85

⁵⁰ I found these details on the following website:

Online Etymology Dictionary, May 21st, 2014,

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană
131

<http://www.etymonline.com/index.php?allowed_in_frame=0&search=melancholy&searchmode=none>

⁵¹ James Joyce, *op. cit.*, p. 88

⁵² The details about the etymology of the name can be found on the following website:

Behind the Name, May 21st, 2014,

<<http://www.behindthename.com/name/malone>>

⁵³ James Joyce, *op. cit.*, pp. 88-89

⁵⁴ I took this information from the following website:

Online Etymology Dictionary, May 21st, 2014,

<http://www.etymonline.com/index.php?allowed_in_frame=0&search=ignatius&searchmode=none>

⁵⁵ Richard Ellmann (ed.), *James Joyce*, Oxford University Press, New York, 1983, p. 46

⁵⁶ I found these details on the following website:

Behind the Name, May 21st, 2014,

<<http://www.behindthename.com/name/gallagher>>

⁵⁷ I found this information on the following website:

Behind the Name, May 21st, 2014,

<<http://www.behindthename.com/name/gallchobhar>>

⁵⁸ James Joyce, *op. cit.*, p. 88

⁵⁹ *Ibid.*, pp. 91-92

—Frumos? reluă Ignatius Gallaher, oprindu-se pentru a cântări cuvântul și pentru a-și savura băutura. Nu e așa de frumos, să știi. Firește, e frumos... Dar viața

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană
132

---

la Paris, asta da viață. Ce oraș, Parisul! Ce veselie, ce iureș, ce încântare... (This is my translation.)

⁶⁰ *Ibid.*, p. 92

– Totu-i vesel la Paris, spuse Ignatius Gallaher. Ei zic că viața trebuie trăită și nu crezi că au dreptate? Dacă vrei să trăiești cu adevărat, du-te la Paris! (This is my translation.)

⁶¹ The word was coined by the psychologist William James in *The Principles of Psychology* (1890). Eventually it was used by the 20th century's authors (James Joyce, Virginia Woolf, and William Faulkner) who tried to capture their characters' stream of consciousness by means of the interior monologue.

⁶² The details about the etymology of the word *gay* can be found on the following website:

Online Etymology Dictionary, May 21st, 2014,

<http://www.etymonline.com/index.php?allowed_in_frame=0&search=gay&searchmode=none>

⁶³ I found this information on the following website:

Online Etymology Dictionary, May 21st, 2014,

<http://www.etymonline.com/index.php?allowed_in_frame=0&search=gaiety&searchmode=none>

⁶⁴ I found this information on the following website:

Online Etymology Dictionary, May 21st, 2014,

<http://www.etymonline.com/index.php?allowed_in_frame=0&search=moral&searchmode=none>

⁶⁵ James Joyce, *op. cit.*, p. 93

⁶⁶ The details about the etymology of the word *catholic* can be found on the following website:

Online Etymology Dictionary, May 21st, 2014,

<http://www.etymonline.com/index.php?allowed_in_frame=0&search=catholic&searchmode=none>

⁶⁷ James Joyce, *op. cit.*, p. 84

⁶⁸ *Ibid.*, p. 103

⁶⁹ The fragment represents my translation.

⁷⁰ Ezra Pound, 'Ulysses', *Literary Essays*, T.S. Eliot (ed.), 1954, p. 404, apud Sandulescu, *The Joycean Monologue*, 2010, p. 109

⁷¹ Lawrence Venuti (ed.), „Invisibility” in *The Translator's Invisibility: A History of Translation*, Routledge, London, 1995, p. 1

Explanatory notes in English and Romanian
Note explicative în engleză și română

A LITTLE CLOUD
UN NORIȘOR

⁷² The title *A Little Cloud* may allude to the passage in the Bible, 1 Kings, 18: 44, when the Lord sends rain, answering Elijah's prayer, ending the drought that was meant to punish the worship of the king of gods, Baal, 'And it came to pass at the seventh time, that he said, Behold, there ariseth a little cloud out of the sea, like a man's hand.'

For the passage in the Bible I used the information that can be found on the following website:

Bible Hub, December 22nd, 2013,

<http://biblehub.com/commentaries/barnes/1_kings/18.htm>

⁷³ It designates a dock on the River Liffey.

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană
134

North Wall face referire la unul din docurile de pe râul Liffey.

⁷⁴ A 'chandler' is someone who made or sold oil, wax candles and soap in the past. Chandler makes reference to the Old French word, *chandelier*, 'a candle-maker, a candle-seller'; 'person in charge of lighting a household, monastery, etc.', from Latin *candēlārius*, derived from the noun *candela*.

I found these details on the following website:

Online Etymology Dictionary, April 23rd, 2014,

<http://www.etymonline.com/index.php?allowed_in_frame=0&search=chandler&searchmode=none>

În traducere, „chandler” înseamnă fabricant sau negustor de lumânări. De asemenea obișnuia să vândă ulei și săpun de casă. Chandler face trimitere la termenul *chandelier* din franceza veche, „fabricant sau negustor de lumânări; persoană însărcinată cu iluminatul unei gospodării, a unei mănăstiri, etc.”. El își are originea în cuvântul latin, *candēlārius*, „negustor de lumânări”, de la substantivul *candela*, „lumânare”.

⁷⁵ (The Honorable Society of) King's Inns designates Ireland's oldest institution of legal education. It was named for King Henry VIII (1491-1547; King of England, 1509-1547) who gave his lands to the Society. In the 1790s the architect James Gandon was asked by the benchers to build the Four Courts and the Custom House. The two buildings housed the offices of barristers and benchers. In Joyce's *Dubliners*, Little Chandler works as a clerk in one of these offices.

The details about the history and the architecture of the institution were found on the following website:

The Honorable Society of King's Inns, December 22nd, 2013,

<<http://www.kingsinns.ie/website/heritage/heritage.htm>>

O posibilă traducere ar fi Onorabila Societate a Școlii de Avocatură a Regelui. Am păstrat însă sintagma folosită de autor în original, King's Inns. King's Inns reprezintă cea mai veche instituție de formare juridică. A fost denumită după regele Henry VIII (1491-1547; rege al Angliei între anii 1509-1547) care a donat pământurile Societății. În anii 1790, arhitectul James Gandon a fost rugat de către magistrați să construiască Four Courts (Clădirea Celor Patru Instanțe) și Custom House (Casa Vămii). Cele două clădiri găzduiau birourile avocaților și ale magistraților. În *Oameni din Dublin*, Micul Chandler lucrează ca funcționar la unul dintre aceste birouri.

⁷⁶ Henrietta Street is a street in Dublin to the north of Bolton Street. It is considered to be one of the earliest Georgian streets on which the entrance and the library building of the Society of King's Inns lay. It was named after Henrietta, the wife of Charles Fitzroy, 2nd Duke of Grafton.

I found this information on the website:

Wikipedia. The Free Encyclopedia, December 22nd, 2013,

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană
135

<http://en.wikipedia.org/wiki/Henrietta_Street>

Henrietta Street este o stradă din Dublin aflată la nord de Bolton Street. Este considerată una dintre cele mai vechi străzi, în stil georgian, pe care se află intrarea și clădirea bibliotecii din King's Inns. A fost numită după Henrietta, soția lui Charles Fitzroy, al doilea duce de Grafton.

⁷⁷ It makes reference to an expensive place in Dublin, namely the Burlington Hotel and Restaurant, which was owned by Thomas Corless (Dettmar, 2004: 286).

Denumirea face referire la un local scump din Dublin, și anume la Hotelul și Restaurantul Burlington, al cărui deținător era Thomas Corless.

⁷⁸ Greek mythology holds that Atalanta is the daughter of Iasius and Clymene. As her parents abandoned her when she was born, Atalanta was raised by a bear. She became a skilful huntress who would marry only the man who could outrun her in a race. Milanion proved to be the lucky suitor as he threw down three golden apples, given to him by Aphrodite. Atalanta stopped to pick them up and she lost the race.

I found this information on the following website:

Merriam-Webster Online: Dictionary and Thesaurus, December 4th, 2013,

<<http://www.merriam-webster.com/dictionary/atalanta?show=0&t=1386157532>>

Conform mitologiei, Atalanta este fata lui Iasus și a Clymenei. Întrucât părinții au abandonat-o la naștere, Atalanta a fost crescută de o ursoaică. Cu timpul ea a învățat să vâneze și a hotărât că se va căsători doar cu acela care o va întrece în cursă. Milanion s-a dovedit a fi pețitorul norocos, grație celor trei mere de aur primite de la Afrodita. În timpul întrecerii, el a lăsat merele să îi cadă rând pe rând, iar Atalanta s-a oprit să le adune. În acest fel, ea a pierdut cursa în favoarea lui Milanion.

⁷⁹ The first name of the character may allude to St Ignatius Loyola, a Spanish priest who founded the Society of Jesus or the Jesuit Order in order to combat Protestantism. He developed a scheme of meditations Joyce was familiar with, as he was trained by Jesuits at Clongowes Wood College and Belvedere College. The enemies of those who belonged to the Jesuit Order accused them of basing their belief on the idea that ends justify means. Hence, the sense of 'a dissembling person' was developed.

For the origin of the name Ignatius, I used the information which can be found on the following websites:

Oxford Dictionaries Online, May 21st, 2014,

<<http://www.oxforddictionaries.com/definition/english/Ignatius-Loyola-St?q=Ignatius+Loyola>>

Online Etymology Dictionary, April 23rd, 2014,

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană
136

< http://www.etymonline.com/index.php?allowed_in_frame=0&search=ignatius&searchmode=none >

Moreover, Gallaher is the name of a family Joyce knew. According to Richard Ellmann, Ignatius Gallaher resembles Mrs Gallaher's brother-in-law, Fred. He worked as a journalist in Dublin, but he eventually had to go to London because of a scandal (Ellmann, 1983: 46).

Se poate ca prenumele personajului să facă referire la Sf Ignatius Loyola, un preot spaniol care a pus bazele Societății lui Iisus sau a Ordinului iezuit. Acesta a întocmit un program de meditații care îi era familiar lui Joyce întrucât scriitorul a beneficiat de educație iezuită la colegiile Clongowes Wood și Belvedere. Dușmanii membrilor Ordinului iezuit i-au acuzat pe aceștia că ar fi îmbrățișat ideea „scopul scuza mijloacele”, ceea ce a generat sensul de „om fals, perfid, ipocrit”.

De asemenea, Gallaher este numele unei familii pe care Joyce a cunoscut-o. Potrivit lui Richard Ellmann, Ignatius Gallaher se aseamănă lui Fred, cumnatul doamnei Gallaher. Acesta a lucrat ca jurnalist în Dublin, însă a trebuit să plece la Londra din cauza unui scandal.

⁸⁰ Grattan Bridge is one of River Liffey's bridges. It was first built in 1676 and when it was finished it was named the Essex Bridge. Due to some changes regarding the drainage system, the bridge had to be reshaped. Eventually was renamed the Grattan Bridge (Phillips & Hamilton, 2003: 162).

Grattan Bridge este unul dintre podurile râului Liffey. A fost construit în 1676, iar la finalizarea construcției a fost numit Essex Bridge. Din cauza unor modificări ce urmau să fie aplicate sistemului de drenaj, arhitectura podului a fost modificată. În cele din urmă a fost redenumit Grattan Bridge.

⁸¹ The Celtic school was named after Matthew Arnold's (1822-1888; English Victorian poet and cultural critic) lecture, *On the Study of Celtic Literature* (1867). The Celtic school was a literary movement of the Irish writers who advocated the growth of Irish folklore, culture and language. In 1893, William Butler Yeats (1865-1939) published *The Celtic Twilight*, a collection of essays which gave the movement its name.

I found these details on the following websites:

ENCYCLOPÆDIA BRITANNICA, December 23rd, 2013,

<<http://www.britannica.com/EBchecked/topic/35785/Matthew-Arnold>>

<<http://www.britannica.com/EBchecked/topic/652421/William-Butler-Yeats>>

Școala celtică a fost denumită după eseul poetului victorian englez, Matthew Arnold (1822-1888), *Despre Studiul Literaturii Celtice* (1867). Școala celtică reprezintă o mișcare literară a scriitorilor irlandezi care au susținut dezvoltarea folclorului, culturii și limbii irlandeze. În 1893, William Butler Yeats (1865-1939) a publicat *Amurgul Celtic*, colecție de eseuri al cărui nume a fost atribuit ulterior mișcării literare.

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană
137

---

⁸² Lithia is mineral water.

Face referire la apa minerală.

⁸³ deuced is an informal, dated adjective used for emphasis, showing disapproval. According to the *Merriam-Webster Online: Dictionary and Thesaurus*, it means damned and it derives from deuce, (obsolete English, bad luck, devil)

Merriam-Webster Online: Dictionary and Thesaurus, December 23rd, 2013,

< <http://www.merriam-webster.com/dictionary/deuced?show=0&t=1387802105> >

< <http://www.merriam-webster.com/dictionary/deuced> >

„deuced” este un adjectiv colocvial, învechit, care arată dezaprobarea. Este folosit pentru emfază. Potrivit dicționarului on-line *Merriam-Webster*, înseamnă „afurisit”, „al naibii de”, „grozav de” și provine din termenul „deuce” (în engleza veche având sensul de ghinion, diavol)

⁸⁴ dear dirty Dublin is a common phrase applied to the city of Dublin. The expression is ascribed to Lady Sydney Morgan (1781-1859), an Irish novelist, known for *The Wild Irish Girl* (1806). It seems that the expression arose within Lady Morgan’s aristocratic circles in Britain, but one cannot tell for sure she coined it. I found this information on the following website:

James Joyce Online Notes, May 4th, 2014,

< <http://www.jjon.org/joyce-s-allusions/dear-dirty-dublin> >

The phrase was later taken up by James Joyce. It also appears in *Finnegans Wake* (007.05-06:16-17) in the form of ‘telling a toll of a **teary turty Taubling**’, where the author chose the voiceless fricative, *t* instead of *d*.

‘Dear dirty Dublin’ cannot be easily rendered into Romanian so that one may preserve both meaning and alliteration.

În original „dear dirty Dublin” (mult iubitul și murdarul Dublin) este o sintagmă recurentă ce definește orașul Dublin. Expresia îi este atribuită romancierei irlandeze, Lady Sydney Morgan (1781-1859), autoare a *The Wild Irish Girl* (1806). Se pare că expresia a luat naștere într-unul dintre cercurile aristocratice din Marea Britanie, pe care Lady Sydney Morgan le frecventa, însă nu se poate afirma cu certitudine că aceasta a brevetat-o. Expresia a fost ulterior preluată de către James Joyce. Apare și în *Finnegans Wake* (007.05-06:16-17) sub forma ‘telling a toll of a **teary turty Taubling**’, autorul optând pentru consoana surdă, *t*, în

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană
138

---

locul celei sonore, *d.*

„Dear dirty Dublin” nu are un echivalent în română, ridicând probleme de traducere întrucât nu se pot păstra atât sensul, cât și aliterația.

⁸⁵ Ignatius Gallaher drinks his whisky neat, that is, without water or ice. As mentioned above (see 8 n.), Ignatius Gallaher resembles Fred Gallaher, who always drank his whisky without water, as Joyce mentioned (Ellmann, 1983: 46).

Ignatius Gallaher își bea whisky-ul sec, fără apă sau gheață. Așa cum am precizat mai sus (vezi nota 8), Ignatius Gallaher se aseamănă lui Fred Gallaher, care întotdeauna își consuma whisky-ul sec, așa cum relatea Joyce.

⁸⁶ The (Irish) Land Commission supervised the process of transferring Irish land from landlords to tenants.

Comisia Agrară (Irlandeză) a supravegheat procesul prin care pământurile deținute de moșierii irlandezi intrau în posesia arendașilor.

⁸⁷ The Isle of Man designates one of the British Isles, located in the Irish Sea between Great Britain and Ireland. The Isle is a self-governing crown possession. It served as a popular Irish holiday destination.

I found this information on the website:

ENCYCLOPÆDIA BRITANNICA, December 23rd, 2013,

< <http://www.britannica.com/EBchecked/topic/361043/Isle-of-Man> >

The Isle of Man este una dintre insulele britanice, situată în Marea Irlandei, între Irlanda și Marea Britanie. The Isle of Man este o insulă dependentă a Coroanei Britanice, cu regim propriu de guvernare. A fost o destinație turistică preferată a irlandezilor.

⁸⁸ Moulin Rouge is a cabaret in the Montmartre district of Paris. It was built in 1889 and it became famous for its cancan dancers.

I found these details on the website:

ENCYCLOPÆDIA BRITANNICA, December 23rd, 2013,

< <http://www.britannica.com/EBchecked/topic/87483/cabaret#ref3509> >

Moulin Rouge este un cabaret din zona Montmartre a Parisului. A fost construit în 1889, iar cu timpul a devenit faimos grație dansatoarelor de cancan.

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană
139

---

⁸⁹ This is a dated term for a fashionable prostitute, the Romanian equivalent would be 'cocotă' or 'femeie de moravuri ușoare', but as Joyce opted for the French term, I decided to preserve it in my translation.

Sintagma face referire la o femeie de moravuri ușoare, dar întrucât Joyce folosește în original termenul în franceză, am optat să-l păstrez și eu în traducere.

⁹⁰ As an adjective, 'rum' means strange, odd.
Adjectivul „rum” înseamnă ciudat, bizar.

⁹¹ 'parole d'honneur' is a French expression meaning 'word of honour'
Sintagma franceză „parole d'honneur” înseamnă „(pe) cuvânt de onoare”

⁹² *deoch an doruis* is James Joyce's spelling. According to the *Oxford Dictionaries Online*, December 11th, 2013, <<http://www.oxforddictionaries.com/definition/english/deoch-an-doris?q=doch+an+dorris>>, *deoch an doris* is a final drink taken before parting. The noun has its origin in the late 17th century: from Scottish Gaelic *deoch an doruis* 'drink at the door'. Similarly, according to the *Merriam-Webster Online: Dictionary and Thesaurus*, December 11th, 2013, <<http://www.merriam-webster.com/dictionary/doch-an-dorris?show=0&t=1386770655>>, *doch-an-dorris* is a parting drink, or a *stirrup cup*, i.e. a small serving of drink (as wine) taken by a rider about to depart; *also*: the vessel in which it is served. Another possible definition is a farewell cup. The origin of *doch-an-dorris* is Scottish Gaelic *deoch an doruis* and Irish *deoch an dorais*, literally, drink of the door.

Deoch an doruis (ortografia aparține lui James Joyce). Potrivit dicționarului on-line *Oxford*, sintagma „deoch an doris” desemnează o băutură consumată la plecare. Sintagma a fost folosită pentru prima oară în secolul al XVII-lea.

De asemenea, dicționarul on-line, *Merriam-Webster*, oferă sintagma *stirrup cup*, un mic aperitiv sub formă de băutură (cel mai probabil, vin), consumat de cel care urmează să plece. Poate să reprezinte și vasul în care băutura este servită. Un posibil echivalent în română ar fi *pahar la botul calului/a bea la botul calului*.

⁹³ This is the first stanza of one of George Gordon Byron's poems, namely, 'On the Death of a Young Lady, Cousin to the Author and Very Dear to Him'. The poem was written in 1802 and belongs to the volume of poetry, *Hours of Idleness*, published in 1807.
I found the details on Byron's bibliography on the website:
ENCYCLOPÆDIA BRITANNICA, December 23rd, 2013,

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană
140

<<http://www.britannica.com/EBchecked/topic/87071/George-Gordon-Byron-6th-Baron-Byron>>

The Romanian version is my own translation.

Aceasta este prima strofă din poezia lui George Gordon Byron, „On the Death of a Young Lady, Cousin to the Author and Very Dear to Him”. Poemul a fost scris în 1802 și este inclus în volumul de poezii, *Hours of Idleness*, publicat în 1807.

Versiunea în română reprezintă traducerea mea.

⁹⁴ These are the first two lines of the second stanza of George Gordon Byron’s poem, ‘On the Death of a Young Lady, Cousin to the Author and Very Dear to Him’ (see 21 n.).

Cele două versuri fac parte din a doua strofă a poemului scris de George Gordon Byron, „On the Death of a Young Lady, Cousin to the Author and Very Dear to Him” (vezi nota 22).

CLAY
LUT

⁹⁵ Initially, the time of the story was Christmas Eve but Joyce changed it to All Hallow’s Eve (Halloween) and the final title was *Clay* (Ellmann, 1983: 189). The title is relevant for the day of All Hallow’s Eve which has its origins in the Celtic festival, Samhain celebrated on November 1st. This date was thought to symbolize the end of the summer and the return of the dead. Bonfires were set to frighten away ghosts, witches and demons.

I found the details on Halloween on the following website:

ENCYCLOPÆDIA BRITANNICA, December 23rd, 2013,

< <http://www.britannica.com/EBchecked/topic/252875/Halloween>>

Inițial, povestea se desfășura în preajma Ajunului Crăciunului, însă Joyce a optat în final pentru ziua de Halloween, titlul final fiind *Lut* (Clay). Titlul poveștii este relevant pentru ziua de Halloween (Ziua Morților) care își are originile în festivalul celtic, Samhain, serbat la data de 1 noiembrie. Se credea că această dată marchează sfârșitul verii și întoarcerea morților. Se aprindeau focuri mari, menite să alunge fantomele, vrăjitoarele și demonii.

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană
141

---

⁹⁶ According to the *Oxford Dictionaries Online*, December 23rd, 2013, <<http://www.oxforddictionaries.com/definition/english/barmbrack?q=barmbrack>> 'a barmbrack is a kind of soft, spicy bread containing dried fruit, originating in Ireland where it is traditionally eaten at Halloween'. On this day small different objects are baked into the cake and they are meant to foretell the future of those who find them. The term has its origins in the Irish *bairin breac*, meaning speckled cake.

Potrivit dicționarului on-line *Oxford*, „barmbrack” denumește un fel de pâine cu aluat pufos și plin de mirodenii, ce conține fructe uscate. Este un preparat cu specific irlandez, consumat în ziua de Halloween. În aluat se introduc diferite obiecte mici, menite să ghicească viitorul celor care le găsesc. Termenul provine din sintagma irlandeză, *bairin breac*, în traducere „pâine pistuiată”. Ținând seama de toate aceste detalii, am ales să traduc termenul de „barmbrack” prin „cozonaci cu stafide”

⁹⁷ 'peacemaker' makes reference to the Sermon on the Mount, 'Blessed are the peacemakers: for they shall be called the children of God' (Matthew 5:9).

În original termenul „peacemaker” face trimitere la Predica de pe munte, „Fericiți făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema.” (Matei 5:9), (Bogdan, 2000: 269).

⁹⁸ [The] Pillar makes reference to The Nelson Pillar, a tall Doric column with a statue of Admiral Nelson on the top of it in the middle of O'Connell Street (formerly Sackville Street) in Dublin. It was built in 1808 to honour Horatio Nelson, Viscount Nelson, Britain's famous naval commander who became popular after winning several important battles of the Napoleonic Wars. His most important battle was the Battle of Trafalgar (1805), in which he was killed.

The pillar was demolished by the Irish Republican Army (IRA) in 1966.

I found these details on the following websites:

RIBA (from the Royal Institute of British Architects) *architecture.com*, December 27th, 2013,

<<http://www.architecture.com/HowWeBuiltBritain/HistoricalPeriods/GeorgianWestAndIreland/GeorgianIreland/NelsonPillarDublin.aspx#.Ur2vE9JdUz>>

ENCYCLOPÆDIA BRITANNICA, December 27th, 2013,

<<http://www.britannica.com/EBchecked/topic/408359/Horatio-Nelson-Viscount-Nelson>>

Pillar face referire la Columna lui Nelson (The Nelson Pillar), o coloană înaltă, în stil doric, în vârful căreia se află statuia amiralului Nelson. Columna a fost

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană
142

---

ridicată în centrul străzii O'Connell (denumită anterior strada Sackville) din Dublin. A fost construită în 1808 în memoria lui Horatio Nelson, viconte Nelson, renumitul comandant al flotei navale britanice, devenit celebru în urma victoriilor obținute în Războaiele napoleoniene. Cea mai importantă bătălie a sa a fost cea de la Trafalgar (1805), în care și-a pierdut viața. Columna a fost demolată de către Armata Republicană Irlandeză în 1966.

⁹⁹ Drumcondra is a suburb on the Northside of Dublin.

Drumcondra este o suburbie aflată în partea de nord a orașului Dublin.

¹⁰⁰ Whit-Monday is the day after Whit Sunday, 'the seventh Sunday after Easter, a Christian festival commemorating the descent of the Holy Spirit at Pentecost (Acts 2)' The literally meaning is 'white Sunday' (*Oxford Dictionaries Online*)
Oxford Dictionaries Online, December 23rd, 2013,
< <http://www.oxforddictionaries.com/definition/english/Whit-Sunday?q=Whit+Sunday> >

În original Whit-Monday (Lunea Albă) este ziua care urmează după Whit Sunday (Duminica Albă), sărbătoare creștină ce comemorează pogorârea Sfântului Duh de Rusalii.

¹⁰¹ *Dublin by Lamplight* laundry was a place run by Protestants. It was meant to reform wicked women (Dettmar, 2004: 311).

Spălătoria *Dublin by Lamplight* (Dublin la lumina felinarului) desemnează un local condus de protestanți cu scopul de a aduce pe drumul cel bun femeile cu moravuri ușoare.

¹⁰² 'tracts on the walls'; according to the *Merriam-Webster Online Dictionary and Thesaurus*, tracts are 'verses of Scripture (as from the Psalms) used between the gradual and the Gospel at some masses (as during penitential seasons)'. Here the tracts were meant to enlighten the residents of the *Dublin by Lamplight* laundry.
Merriam-Webster Online: Dictionary and Thesaurus, December 28th, 2013,
< <http://www.merriam-webster.com/dictionary/tract> >

Versetele din Biblie atârinate pe pereți reprezintă versete din Scriptură (ca de pildă, din Psalmi) incluse între gradual și Evanghelie în cadrul unor slujbe (spre exemplu, în timpul perioadelor de pocăință). În text, versetele au scopul de a educa locuitorii spălătoriei *Dublin by Lamplight*.

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană
143

---

¹⁰³ The ring Lizzie Fleming mentions alludes to the small items which were baked into the barmbracks (see 2 n.). If one found a ring, (s)he would marry within a year.

Inelul despre care Lizzie Fleming vorbește, face trimitere la micile obiecte care erau introduse în aluatul unui cozonac cu stafide (vezi nota 2). Cel care găsea inelul, urma să se căsătorească în decursul unui an.

¹⁰⁴ Hallow Eves or All Hallow's Eve (Halloween) (see 1 n.).

Este vorba de ziua de Halloween, care coincide cu Ziua Morților. (vezi nota 1).

¹⁰⁵ 'a sup of porter' , where porter is 'short for *porter's beer*, a heavy dark brown beer brewed from browned or charred malt' (*Merriam-Webster Online: Dictionary and Thesaurus*)

I found this information on the website:

Merriam-Webster Online: Dictionary and Thesaurus, December 23rd, 2013,

< <http://www.merriam-webster.com/dictionary/porter> >

Sintagma „a sup of porter” (în traducere, „un strop de bere”) include termenul „porter”, care conform dicționarului on-line *Merriam-Webster* desemnează un tip de bere tare, de culoare maro închis obținută în urma procesării malțului.

¹⁰⁶ 'Two-and-four' means two shillings and four pence.

„Doi și patru” înseamnă doi șilingi și patru penny.

¹⁰⁷ 'bottle of stout'; According to the *Merriam -Webster Online Dictionary and Thesaurus* , 'stout' is a dark, heavy beer, which has a distinctive malty flavor.

I found this information on the following website:

Merriam-Webster Online: Dictionary and Thesaurus, December 28th, 2013,

< <http://www.merriam-webster.com/dictionary/stout?show=0&t=1688247868> >

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană
144

„o sticlă de bere brună” (‘bottle of stout’); Potrivit dicționarului on-line *Merriam-Webster*, „berea brună” (‘stout’) este un tip de bere tare, de culoare închisă, cu o aromă aparte de malt.

¹⁰⁸ One of the ‘Hallow Eve games’ was the game of the saucers in which different objects were placed. For instance, a ring, a prayerbook, water and clay. All these items were meant to foretell the future of the blindfolded players who touched the saucers. The one who got the ring would marry, the person touching the prayerbook would enter a convent, the water meant travel over water or emigration and the clay symbolised death.

Unul dintre jocurile de Halloween era jocul farfuriilor în care se puneau diferite obiecte. De pildă, un inel, o carte de rugăciuni, apă și lut. Toate aceste obiecte erau menite să ghicească viitorul jucătorilor care atingeau farfuriile, legați la ochi. Cel care găsea inelul urma să se căsătorească, cel care atingea cartea de rugăciuni avea să intre la mănăstire, apa prevestea o călătorie pe apă sau emigrare, iar lutul era simbol al morții.

¹⁰⁹ ‘ Miss McCloud’s Reel’; According to the *Oxford Dictionaries Online*, December 27th, 2013,
< <http://www.oxforddictionaries.com/definition/english/reel?q=+reel> >
a reel is a lively Scottish or Irish folk dance.

Dansul domnișoarei McCloud (Miss McCloud’s Reel); Potrivit dicționarului on-line *Oxford*, „reel” înseamnă dans popular vîoi de origine scoțiană sau irlandeză.

¹¹⁰ The two stanzas belong to *The Bohemian Girl*, an opera composed by Michael William Balfe (an Irish composer, 1808-1870), libretto by Alfred Bunn (an English theatrical manager who produced many of Michael’s Balfe’s most important works).

The song tells the story of Arline, the daughter of Count Arnheim. As a child, she had been kidnapped by gypsies, and some years later she fell in love with the exiled Polish nobleman Thaddeus. The Gypsy Queen was also in love with him, and therefore she betrayed Arline by accusing her of stealing a jewel. Arline was arrested and brought before the court. Eventually her father recognized her and allowed her to marry Thaddeus.

I found this information on the following website:

Music in the Works of James Joyce, December 27th, 2013,
<http://www.james-joyce-music.com/song03_lyrics.html >

The Romanian version of the stanzas is my own translation.

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană
145

Cele două strofe fac parte din *The Bohemian Girl*, operă compusă de Michael William Balfe (compozitor irlandez, 1808-1870), libretul fiind semnat de Alfred Bunn (englez, director de teatru și producător al multor opere importante aparținând lui Michael Balfe).

Cântecul spune povestea lui Arline, fata contelui Arnheim. Copil fiind, a fost răpită de țigani și câțiva ani mai târziu s-a îndrăgostit de nobilul polonez, Tadeu, care fusese exilat. La rândul ei, regina țiganilor era și ea îndrăgostită de el și de aceea aceasta a trădat-o pe Arline, acuzând-o că ar fi furat o bijuterie. Arline a fost arestată și adusă în fața instanței. În cele din urmă, tatăl său a recunoscut-o și i-a îngăduit căsătoria cu Tadeu.

Versiunea în română a strofelor reprezintă traducerea mea.

¹¹¹ 'when she came to the second verse she sang again'; apparently Maria sings the first verse twice, thus omitting the second:

*'I dreamt that suitors sought my hand;
That knights upon bended knee,
And with vows no maiden heart could withstand,
They pledg'd their faith to me;*

*And I dreamt that one of that noble host
Came forth my hand to claim.
But I also dreamt, which charmed me most,
That you lov'd me still the same...'*

I found this information on the following website:

Music in the Works of James Joyce, December 27th, 2013,

<http://www.james-joyce-music.com/song03_lyrics.html>

The Romanian version of the stanzas is my own translation.

„iar când ajunse la strofa a doua cântă iarăși”; aparent Maria cântă de două ori prima strofă, omițând-o astfel pe cea de-a doua:

*„Visai că pețitori mâna-mi voiau
Cavaleri în genunchi să tot fie
Și cu jurăminte ce inimi de fecioară cucereau
Credință îmi făgăduiau mie*

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană
146

Iar unul dintre acei nobili, visam,
Inima să-mi ceară venea,
Dar mai visai, și fără' de preț fericită eram,
Că iubirea-ți pururi dăinuia."

Versiunea în română a strofelor reprezintă traducerea mea.

A PAINFUL CASE
UN CAZ TRIST

¹¹²Chapelizod is an Irish village to the west of Dublin. Its name means Iseult's Chapel (Irish, Séipéal Iosóid), deriving from the Old French term Iseut or Isaut. The village is associated with the legend of Tristan and Iseult.

I found these details on the following website:

BUNACHAR LOGAINMNEACHA NA HÉIREANN

Placenames Database of Ireland, December 28th, 2013,

< <http://placename.ie/Viewer.aspx?text=chapelizod&streets=yes>>

In Joyce's *Finnegans Wake*, Humphrey Chimpden Earwicker is an innkeeper in Chapelizod.

Chapelizod este un oraș irlandez aflat la vest de Dublin. Numele său înseamnă Capela Isoldei (în irlandeză, Séipéal Iosóid), derivând din Iseut, sau Isaut în franceza veche. Orașul este asociat cu legenda lui Tristan și a Isoldei. În romanul lui Joyce, *Finnegans Wake*, Humphrey Chimpden Earwicker este un hangiu din Chapelizod.

¹¹³ 'the disused distillery' alludes to Dublin and Chapelizod Distilling Company, a company Joyce's father held shares in. Eventually the firm was faced with bankruptcy and it fell into disuse. Some years later it reopened as the Phoenix Park Distillery (Ellmann, 1983: 16).

Distileria lăsată în paragină face trimitere la Compania de Distilare Dublin și Chapelizod, companie la care tatăl lui Joyce avea acțiuni. În cele din urmă firma a dat faliment și a fost lăsată în paragină. Câțiva ani mai târziu a fost redeschisă sub numele de Distileria Phoenix Park.

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană
147

---

¹¹⁴ It refers to William Wordsworth (1770-1850), English Romantic poet who worked together with another poet, Samuel Taylor Coleridge. The two of them wrote *Lyrical Ballads* (1798), a volume of poetry which included Coleridge's poem *The Rime of the Ancient Mariner* and ended with Wordsworth's *Tintern Abbey*. Their poems developed a new style, a new language and new topics which helped them launch the English Romantic movement.

I found this information on the following website:

ENCYCLOPÆDIA BRITANNICA, December 28th, 2013,

<<http://www.britannica.com/EBchecked/topic/647975/William-Wordsworth>>

Face referire la William Wordsworth (1770-1850), poet romantic englez care a lucrat alături de un alt poet, Samuel Taylor Coleridge. Împreună au scris *Lyrical Ballads* (1798), în traducere *Balade Lirice*, un volum de poezii care include poemul lui Coleridge, *The Rime of the Ancient Mariner* (*Balada Vechiului Marinar*) și care se încheie cu poemul lui Wordsworth, *Tintern Abbey* (*Mănăstirea Tintern*). Poezia lor a dezvăluit un stil nou, un limbaj nou, precum și teme noi, ceea ce i-a ajutat să pună bazele Romantismului englezesc.

¹¹⁵ [T]he *Maynooth Catechism* became the standard Irish catechism meant to instruct children in Catholic schools in Ireland. The pupils were required to learn by heart fragments of the Catechism.

I found this information on the following website:

LUX OCCULTA, December 28th, 2013,

<<http://lxa.wordpress.com/2010/08/25/the-maynooth-catechism-1951/>>

According to Richard Ellmann, '[...] Joyce and his classmates were examined in the first fourteen chapters of the Maynooth Catechism, [...]' (Ellmann, 1983: 30).

Catechismul din Maynooth a devenit catechismul standard irlandez menit să educe copiii din școlile irlandeze catolice. Elevilor li se cerea să învețe pe de rost fragmente din Catechism.

Potrivit lui Richard Ellmann, „[...] Joyce și colegii săi de clasă au fost examinați din primele paisprezece capitole ale Catehismului din Maynooth, [...]” (traducerea în română îmi aparține).

¹¹⁶ *Michael Kramer* is a play (1900) by Gerhart Hauptmann (1862-1946), a German dramatist, poet, and novelist. Joyce tried his hand at translating Hauptmann's plays. The first one was the social drama *Vor Sonnenaufgang* (*Before Sunrise*, 1889), and the second, *Michael Kramer* (1900). The latter tells the story of a father who wants his son, Arnold to dedicate himself to art. Though Arnold is a gifted artist, he spends most of his time in a bar where he falls in love with a waitress. Failing both as an artist, and as a lover, Arnold commits suicide.

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană
148

I found the information about Gerhart Hauptmann on the following website:

ENCYCLOPÆDIA BRITANNICA, December 28th, 2013,

< <http://www.britannica.com/EBchecked/topic/257058/Gerhart-Hauptmann> >

Michael Kramer este o piesă de teatru de Gerhart Hauptmann (1862-1946), dramaturg, poet și romancier german. Joyce a încercat să traducă piesele lui Hauptmann. Prima a fost drama socială, *Vor Sonnenaufgang* (Înainte de răsărit, 1889), iar a doua, *Michael Kramer* (1900). Aceasta din urmă spune povestea unui tată care își dorește ca fiul său, Arnold să se dedice artei. Cu toate că Arnold este un artist înzestrat, el își petrece majoritatea timpului într-un bar unde se îndrăgostește de o chelneriță. Eșuând atât ca artist, cât și pe plan sentimental, Arnold se sinucide.

¹¹⁷ *Bile Beans* was a popular laxative in Britain during the 20th century. It was sold to relieve constipation and indigestion, but it became a cure-all medicine, due to publicity. It was said to cure rheumatism, headaches, liver troubles, menstrual problems, gout and piles. The medicine was supposed to be pure vegetable.

I found these details on the following website:

Wellcome Collection, December 28th, 2013,

< <http://www.wellcomecollection.org/explore/sickness--health/topics/tonics-and-curatives/images.aspx?view=bile-beans-pills> >

Bile Beans (în traducere, *Boabe pentru bilă*) era un laxativ renumit în Marea Britanie în secolul al XX-lea. Scopul său era să înlăture constipația și indigestia, însă datorită reclamelor a devenit un medicament vindecă-tot. Se spunea că poate să vindece reumatismul, migrenele, problemele cu ficatul, problemele menstruale, guta și hemoroizii. Se credea că este 100% făcut din plante.

¹¹⁸ 'bottle of gum' makes reference to gum Arabic, a type of glue.

„sticlă cu gumă” se referă la guma arabică, un tip de lipici.

¹¹⁹ [the] lager beer is a light-coloured beer that is aged at cool temperatures. The word has its origins in the German term, *Lagerbier*, i.e. beer made for storage, from *Lager* storehouse and *Bier* beer.

I found this information on the following website:

Merriam-Webster Online: Dictionary and Thesaurus, December 28th, 2013,

< <http://www.merriam-webster.com/dictionary/lager?show=0&t=1388246514> >

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană
149

În original „lager beer” face trimitere la un tip de bere slabă, deschisă la culoare, lăsată la maturat la temperaturi scăzute. Provine din sintagma germană, *Lagerbier*, bere depozitată în butoaie de lemn, *Lager* însemnând depozit, magazie, iar *Bier*, bere.

¹²⁰ The arrowroot is a type of floor made from the root of a tropical American plant *Maranta*, and that is used in cooking to make sauces thicker.

I found these details on the following website:

Merriam-Webster Online: Dictionary and Thesaurus, December 28th, 2013,

< <http://www.merriam-webster.com/dictionary/arrowroot> >

Arorutul este un tip de făină obținută din rădăcina unei plante tropicale din America, *Maranta*; făina este folosită la gătit pentru a da consistență sosurilor.

¹²¹ Rotunda was a group of buildings where a theatre, a concert hall and assembly rooms were to be found.

Rotunda a fost un grup de clădiri care găzduia un teatru, o sală de concerte și săli pentru întruniri.

¹²² ‘there is such a poor house’ means there is small audience.

În original „there is such a poor house” (traducerea ad litteram, „e o casă așa săracă”) desemnează un public sărac.

¹²³ The name of Sinico comes from Giuseppe Sinico, a composer and music teacher Joyce went to as he wanted to take singing lessons. Sinico composed *Marinella*, an opera which is famous in Trieste (Ellmann, 1983: 199).

Numele de Sinico vine de la Giuseppe Sinico, compozitor și profesor de muzică la care Joyce a mers pentru a lua lecții de muzică. Sinico a compus *Marinella*, operă renumită în Trieste.

¹²⁴ Leghorn is the English name of the Tuscan port city in Italy, Livorno.

Leghorn este denumirea engleză a orașului-port toscan din Italia, Livorno.

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană
150

---

¹²⁵ The Irish Socialist Party was a small Irish political party founded by James Connolly (1868-1916) in 1896. It pleaded for an Irish workers' republic. The party split in 1904.

I found these details on the following website:

Wikipedia. The Free Encyclopedia, December 28th, 2013,

<http://en.wikipedia.org/wiki/Irish_Socialist_Republican_Party>

Partidul Socialist Irlandez a fost un mic partid politic irlandez fondat de către James Connolly (1868-1916) în 1896. Partidul pleda pentru o republică a muncitorilor irlandezi. Acesta s-a scindat în 1904.

¹²⁶ Parkgate is the main entrance to Dublin's Phoenix Park. It is located on the north bank of the River Liffey and it is the largest municipal park in Dublin. It was the scene of duels and assassinations. On 6 May 1882, the British Chief Secretary of Ireland, Lord Frederick Cavendish and his Under Secretary, T.H. Burke were killed here by members of a nationalist secret society, The Invincibles.

I found this information on the following websites:

ENCYCLOPÆDIA BRITANNICA, December 28th, 2013,

<<http://www.britannica.com/EBchecked/topic/172746/Dublin/60381/The-city-layout#ref147523>>

<<http://www.britannica.com/EBchecked/topic/457210/Phoenix-Park-murders>>

Parkgate este intrarea principală a parcului Phoenix din Dublin. Parcul este așezat pe malul nordic al râului Liffey și este cel mai mare parc municipal din Dublin. Aici s-au petrecut dueluri și asasinat. La data de 6 mai 1882, prim-secretarul Irlandei de origine britanică, lordul Frederick Cavendish, a fost ucis împreună cu subsecretarul său, T.H.Burke, de către membrii unei societăți secrete naționaliste, Invincibili.

¹²⁷ Nietzsche: *Thus Spake Zarathustra* and *The Gay Science*; these are two treatises of the German philosopher and critic Friedrich Nietzsche (1844-1900). In *Thus Spake Zarathustra* (German, *Also sprach Zarathustra*, 1883-1885), Nietzsche through the voice of Zarathustra exposes some of his philosophical ideas of nihilism, of the death of God, including the distinction between *Übermensch* ('overman') and the herd, the common people. The book combines prose and poetry, including also epigrams and aphorisms. *The Gay Science* (German, *Die fröhliche Wissenschaft*, 1882), reveals Nietzsche's skepticism and intellectual discipline, showing his

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană
151

---

attempt of understanding the essential nature of being.

I found this information on the following websites:

ENCYCLOPÆDIA BRITANNICA, December 28th, 2013,

<<http://www.britannica.com/EBchecked/topic/594480/Thus-Spake-Zarathustra>>

< <http://www.britannica.com/EBchecked/topic/1308494/continental-philosophy/274645/Marx#toc274646>>

Nietzsche: *Aşa Grăit-a Zarathustra* şi *Ştiinţa voioasă*; acestea reprezintă două tratate ale filosofului şi criticului german, Friedrich Nietzsche (1844-1900). În *Aşa Grăit-a Zarathustra* (în germană, *Also sprach Zarathustra*, 1883-1885), Nietzsche folosindu-se de vocea lui Zarathustra, îşi expune câteva idei filosofice privind nihilismul, moartea lui Dumnezeu, precum şi distincţia între *Übermensch* („supraom”) şi masă, oamenii simpli. Cartea îmbină proza şi poezia, incluzând epigrame şi aforisme. *Ştiinţa voioasă* (în germană, *Die fröhliche Wissenschaft*, 1882) reflectă scepticismul şi disciplina intelectuală a lui Nietzsche, reliefând încercarea sa de a înţelege natura esenţială a existenţei.

¹²⁸ *Mail* alludes to the *Dublin Evening Mail*, an anti-nationalist newspaper published on brownish yellow paper.

Mail face aluzie la *Dublin Evening Mail*, ziar anti-naţionalist publicat pe hârtie galben-maronie.

¹²⁹ Constable 57 E; ‘E’ stands for the division.

Agentul de poliţie 57 E (‘Constable 57 E’); „E” reprezintă circumscripţia.

¹³⁰ League makes reference to an institution whose purpose is to solve alcohol problems .

Asociaţia/Liga face referire la o instituţie al cărui scop este rezolvarea problemelor cauzate de alcool.

¹³¹ Herald makes reference to *Dublin Evening Herald*, a nationalist newspaper.

Este vorba despre ziarul naţionalist din Dublin, *Evening Herald*.

¹³² ‘entered the Park’; this means it entered the Phoenix Park (see 15 n.).

„intră în parc” (‘entered the Park’); ceea ce înseamnă că a intrat în parcul Phoenix (vezi nota 15).

Limba romena

(FW518.24)

Mester

(FW222.08)

– Da Domnuley.

(FW518.30)

Information about the Translator

Violeta Baroană

Studied English and German at the University of Bucharest.

Graduated from the MA Programme for the Translation of the Contemporary Literary Text.

2013: Research grant at The Humboldt University of Berlin.

PR Manager and editor of *Contemporary Literature Press*.

Editor-in-Chief of *Translation Café*, eZine of the MA Programme for the Translation of the Contemporary Literary Text.

Absolventă a Universității din București, Facultatea de Limbi și Literaturi Străine, specializarea filologie, engleză-germană și a programului masteral pentru traducerea textului literar contemporan (MTTLC) din cadrul aceleiași facultăți.

Septembrie 2013: bursă de cercetare la Universitatea Humboldt din Berlin.

PR manager și redactor al Editurii *Contemporary Literature Press*.

Redactor-șef al revistei literare a programului masteral MTTLC, *Translation Café*.

James Joyce
Three Stories From Dubliners
Translated into Romanian by Violeta Baroană
154

Contemporary Literature Press

Bucharest University

The Online Literature Publishing House of the University of Bucharest

A Manual for the Advanced Study of *Finnegans Wake* in 123 Volumes

Totalling 35,000 pages

by C. George Sandulescu and Lidia Vianu

<http://editura.mttlc.ro>

Holograph list of the
40 languages
used by James Joyce
in writing *Finnegans
Wake*

You can download our books for free,
including the full text of
Finnegans Wake line-numbered, at

<http://editura.mttlc.ro/> ; <http://sandulescu.perso.monaco.mc/>

Director

Lidia Vianu

Executive Advisor

George Sandulescu

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2015